

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİMDALI

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİNDE SOSYAL AĞLAR VE İŞBİRLİKLİ
(COLLABORATIVE) ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN ERİŞİ DÜZEYİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MURAT EKİCİ

EYLÜL 2012

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİMDALI

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİNDE SOSYAL AĞLAR VE İŞBİRLİKLİ
(COLLABORATIVE) ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN ERİŞİ DÜZEYİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MURAT EKİCİ

DANIŞMAN:
PROF. DR. AYTEKİN İŞMAN

EYLÜL 2012

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim.

Murat EKİCİ

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI

Bu yüksek lisans tezi, *Bilgi ve Öğretim Teknolojileri Sistemleri* Anabilim/bilim Dalında jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

Başkan *Prof. Dr. Aytekin İŞMAN* (imza)

Akademik Ünvanı, Adı-Soyadı

Üye *Doç. Dr. Ömer Faruk TULUKU* (imza)

Akademik Ünvanı, Adı-Soyadı

Üye *Yrd. Doç. Dr. M. Emin KILIÇI* (imza)

Akademik Ünvanı, Adı-Soyadı

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

18.10./2012

(imza)

Özcan E. Akpınar
Akademik Ünvanı, Adı-Soyadı
Yrd. Doç. Dr. Özcan E. Akpınar
Enstitü Müdürü Y.

ÖNSÖZ

Proje Tabanlı Öğretimde Sosyal Ağların Etkililiğini belirlemek amacıyla yaptığım çalışmanın hazırlanmasında yardımlarını esirgemeyen bana sürekli yol gösteren tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Aytekin İŞMAN' a ve Yard. Doç. Dr. Mübin KIYICI'ya teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. Ayrıca, bu günlere ulaşmamda emeklerini hiç bir zaman ödeyemeyeceğim aileme de şükranlarımı sunarım. Yetişmemde katkıları olan tüm hocalarıma da minnettar olduğumu ifade etmek isterim.

Murat EKİCİ

25 Eylül 2012

ÖZET

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİNDE SOSYAL AĞLAR VE İŞBİRLİKLİ (COLLABORATIVE) ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİN ERİŞİ DÜZEYİNE ETKİSİ

Ekici, Murat

Yüksek Lisans Tezi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Aytekin İşman

Eylül 2012, 122 Sayfa + xiii

Teknolojinin hızlı bir gelişim gösterdiği ve hayatımızın her alanını etkilediği günümüzde, alışkanlıklarımız ve yaşayış biçimimiz çeşitli teknolojik araçlarla yeniden şekillenmektedir. Bilgisayar tabanlı teknolojiler ve internetin kullanımı ile iletişim ve etkileşim yolları çeşitlenmiş farklı çevrimiçi toplulukların oluşturulmasına olanak tanımıştır. Özellikle oku-yaz web ve işbirlikli web olarak adlandırılan yeni nesil web 2.0 araçlarının ve teknolojilerinin gelişimi web'i yeniden yapılandırarak sosyal ağların yeni bir türü olan çevrimiçi sosyal ağların kullanımının artmasına neden olmuştur. Her 5 kişiden birisinin çevrimiçi sosyal ağları kullandığı günümüzde bu ortamlarının eğitsel amaçlı kullanımının etkililiğinin araştırılması ise bir zorunluluk halini almıştır.

Bu çalışmanın amacı, yaygın kullanım oranına sahip çevrimiçi sosyal ağların eğitsel bağlamda kullanımının etkililiğinin test edilmesidir. 2011-2012 Öğretim yılı bahar döneminde Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden 102 katılımcı ile gerçekleştirilen bu deneysel çalışmada; sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında bir Facebook uygulaması geliştirilmiş ve dört hafta süreyle kullanılmıştır. Çalışma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi, öğrenci görüşleri anketi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Çalışmadan elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 19 paket programından faydalanılmış, betimsel istatistikler, ANOVA ve içerik analizi kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda Facebook uygulaması kullanan deney grubu toplam erişimi, bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme erişimi düzeylerinde ve kalıcılık puanlarında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. Uygulama ile ilgili

alınan öğrenci görüşleri analiz edildiğinde ise uygulamanın kullanıcılar tarafından benimsendiği ve rahatlıkla kullanıldığı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Ağlar, Facebook, İşbirlikli Öğrenme, Öğretim İlke ve Yöntemleri, sosyal Bilgiler Eğitimi

SUMMARY

THE EFFECT OF SOCIAL NETWORKS AND COLLABORATIVE LEARNING ON STUDENT ACHIEVEMENT IN METHODS AND PRINCIPLES IN INSTRUCTION COURSE

Ekici, Murat

Master Thesis, Department of Computer and Instructional Technology Education

Supervisor: Prof. Dr. Aytekin İşman

September 2012, 122 Pages + xiii

Rapid development in technology affects every aspect of our lives, habits and our living way re-shaped by the various technological tools today. The use of computer-based technologies and internet changed communication and interaction with the varied ways and has allowed the creation of different online communities. In particular, development of web 2.0 new generation tools and technologies, so-called read-write web and collaborative web have led to emerge and an increase in the use of online social networks which is a new type of social networks by re-configuring the traditional web. Today, one of every 5 people is using online social networks and investigation of effectiveness of the use of these media for educational purposes has become a necessity.

The purpose of this study is to test the effectiveness of online social networks with a ratio of widespread use in educational context. This experimental study was held with participation of 102 students from Usak University, Faculty of Education, in the Spring semester of the academic year 2011-2012. The study conducted within the scope of the course Principles and Methods of Instruction in Social Studies Education Program. In this study a Facebook application developed and used for a period of four weeks by experimental group of study. Reserach data collected by an achievement test developed by the researcher, student feedback was collected through questionnaires and semi-structured interview form. To analyze of the data obtained from this study, reseacrher were used SPSS 19 package program, descriptive statistics, ANOVA and content analysis.

Results showed that the experimental group's scores which used the Facebook application in elarning process showed a significant difference in the total achievement,

knowledge level, comprehension level, utilization level, analysis level, synthesis level, evaluation level of achievement and retention favor of the experimental group. When analyzing the students' opinions researchers have been observed that the Facebook application internalized and used easily by the users.

Keywords: Social Networks, Facebook, Collaborative Learning, Principles and Methods of Instruction, Social Studies Education

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM	i
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
SUMMARY	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLOLAR LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
BÖLÜM I : GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM CÜMLESİ.....	7
1.2. ALT PROBLEMLER.....	7
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	8
1.4. VARSAYIMLAR.....	9
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	9
TANIMLAR.....	10
BÖLÜM II : KURAMSAL ÇERÇEVE.....	11
2.1. SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ.....	13
2.2. ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİ.....	15
2.3. SOSYAL AĞLAR.....	16
2.4. İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME.....	18
2.5. WEB 2.0	23
2.6. FACEBOOK	26
2.7. EĞİTSEL BAĞLAMDA SOSYAL AĞLARIN ÖNEMİ.....	29

BÖLÜM III: YÖNTEM	37
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ	37
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	40
3.3.1. Başarı testi	40
3.3.2. Öğrenci Görüşleri Anketi:	41
3.3.4. Yarı yapılandırılmış görüşme formu:	41
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI	42
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	50
BÖLÜM IV	51
BULGULAR VE YORUM	51
4.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	51
4.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	54
4.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	56
4.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	58
4.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	60
4.6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	62
4.7. YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	64
4.8. SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	66
4.9. DOKUZUNCU ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	68
4.10. GÖRÜŞME SONUÇLARINA İLİŞKİN BULGULAR	75
BÖLÜM V	79
SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER	79
5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA	79
5.2 ÖNERİLER	85
5.2.1. EĞİTİCİLERE YÖNELİK ÖNERİLER	85

5.2.2 ARAŐTIRMACILARA YÖNELİK ÖNERİLER	86
KAYNAKÇA	87
EKLER	100
Ek-1 Sosyal ağ tabanlı uygulama kullanıcı görüş anketi.....	101
Ek-2 Yarı yapılandırılmış görüşme soruları	103
Ek-3 Başarı testi	104
Ek-4 Başarı testi pilot uygulama madde analizi sonuçları	113
Ek-5 Başarı testi son test madde analizi sonuçları	114
Ek-6 Başarı testi cevap anahtarı	115
Ek-7 Başarı testine ait belirtke tablosu	116
Ek-8 Ders planları.....	117
Ek-9 Özgeçmiş	122

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Web 2.0 araçları örnekleri	25
Tablo 2. Öntest-Sontest kontrol gruplu model	37
Tablo 3. Katılımcıların yaşa göre dağılımı	39
Tablo 4. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı	39
Tablo 5. Çoklu ortam tasarım ilkeleri	42
Tablo 6. Öntest ve sontest puanları t-testi sonuçları	51
Tablo 7. Deney grubu öntest ve sontest puanları t-testi sonuçları	52
Tablo 8. Kontrol grubu öntest ve sontest puanları t-testi sonuçları	52
Tablo 9. Grupların öntest-sontest puanlarının ANOVA sonuçları	52
Tablo 10. Grupların bilgi düzeyinde erişim ortalamaları	54
Tablo 11 Grupların bilgi düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	54
Tablo 12 Grupların kavrama düzeyinde erişim ortalamaları	56
Tablo 13 Grupların kavrama düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	56
Tablo 14 Grupların uygulama düzeyinde erişim ortalamaları	58
Tablo 15 Grupların uygulama düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	58
Tablo 16 Grupların analiz düzeyinde erişim ortalamaları	60
Tablo 17 Grupların analiz düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	60
Tablo 18 Grupların sentez düzeyinde erişim ortalamaları	62
Tablo 19 Grupların sentez düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	62
Tablo 20 Grupların değerlendirme düzeyinde erişim ortalamaları	64
Tablo 21 Grupların değerlendirme düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları	64
Tablo 22 Grupların son test ve kalıcılık ortalamaları	66
Tablo 23 Gruplara ait son test ve kalıcılık puanları ANOVA sonuçları	66
Tablo 24. Birinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	68
Tablo 25. İkinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	68
Tablo 26. Üçüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	69
Tablo 27. Dördüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	69
Tablo 28. Beşinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	70
Tablo 29. Altıncı anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	70

Tablo 30. Yedinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	71
Tablo 31. Sekizinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	71
Tablo 32. Dokuzuncu anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı.....	72
Tablo 33. Onuncu anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	72
Tablo 34. On birinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	73
Tablo 35. On ikinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı	73
Tablo 36. On üçüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı.....	74
Tablo 37. Birinci görüşme sorusu temaları	75
Tablo 38. İkinci görüşme sorusu temaları.....	76
Tablo 39. Üçüncü görüşme sorusu temaları.....	77
Tablo 40. Dördüncü görüşme sorusu temaları	78

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Sosyal bilgiler alanının diğer disiplinlerle ilişkisi	13
Şekil 2. Sosyal ağlarda bilgi akışı	16
Şekil 3. Global çevrimiçi sosyal ağ kullanıcı sayısı.....	17
Şekil 4 Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında sosyal etkileşimin rolü	22
Şekil 5. Web'in Gelişimi	23
Şekil 6. Web 2.0 Sosyal yazılımlar ve bilgisayar yöntemli iletişim	24
Şekil 7. Tarih ve kullanıcı sayısı grafiği	27
Şekil 8. Facebook Kullanımında Yaş Dağılımı.....	28
Şekil 9. Facebook kullanımında cinsiyet dağılımı	28
Şekil 10. Araştırmanın deneysel işlem şeması.....	38
Şekil 11. ADDIE modeli.....	43
Şekil 12. Uygulama yükleme ekranı	45
Şekil 13. Uygulama izinler ekranı.....	45
Şekil 14. Uygulama giriş ekranı.....	46
Şekil 15. Uygulamada konu anlatımı	47
Şekil 16. Uygulamada yorumlar	48
Şekil 17. Uygulama dosyalar ekranı	49
Şekil 18 Grupların ön test ve son test puan dağılımları	53
Şekil 19 Grupların bilgi düzeyi ön test ve son test puan dağılımları	55
Şekil 20 Grupların kavrama düzeyi ön test ve son test puan dağılımları.....	57
Şekil 21 Grupların uygulama düzeyi ön test ve son test puan dağılımları.....	59
Şekil 22 Grupların analiz düzeyi ön test ve son test puan dağılımları.....	61
Şekil 23 Grupların sentez düzeyi ön test ve son test puan dağılımları.....	63
Şekil 24 Grupların değerlendirme düzeyi ön test ve son test puan dağılımları	65
Şekil 25 Grupların son test ve kalıcılık puan dağılımları.....	67

BÖLÜM I : GİRİŞ

Son 20 yılda bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ve bu teknolojilerin kullanımının yaygınlaşması bilginin zamandan ve mekândan bağımsız olarak erişimine olanak tanımıştır. Öğrenme-öğretme ortamlarının teknolojiden bağımsız düşünülemediği bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde gelişen teknolojik olanaklar öğretim ortamlarının kapsamının değişmesine neden olarak eğitim kurumlarının çağa ayak uydurması gerekliliğini doğurmuştur. Dünya çapında bireyler internet (world wide web), tv ve radyo gibi teknolojiler aracılığı ile birbirlerinden haberdar olmakta özellikle de internet sayesinde ise bir ağın parçası olarak birbirleri ile haberleşmeleri mümkün olmaktadır. Bu gelişmeler doğrultusunda bireylerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında işe koşulan teknolojiler ve bireylerin eğitim ihtiyaçlarında da değişimler meydana gelmiştir. Aynı zamanda bu teknolojiler eğitime farklı bir bakış açısı sunarak eğitim sisteminin yapısını ve öğretme-öğrenme faaliyetlerini de değiştirmiş, eğitimin geleneksel okul ve sınıf tabanlı formal yapısından kurtularak sosyal ve informal öğrenmeye odaklanmasına neden olmuştur.

Bireysel üretimin ön plana çıktığı daha eski dönemlerin aksine insanların, teknoloji ve bilgi zengini ortamlarda takımlar halinde çalıştığı, bilginin sosyal ve ekonomik kalkınma için en önemli kaynak olduğu içinde yaşadığımız tarihi dönemde insanların ağlaşmış, bilgi-temelli topluma katılımı hayati önem arz etmektedir. Teknoloji ve takım çalışmasının giderek daha önem kazandığı günümüzde, çocuklar, gençler ve genç yetişkinler teknoloji ve takım çalışmasına dair okur-yazarlıklar geliştirmek zorundadır. Toplum tarafından kullanılan teknolojiler, toplumun ne olduğu ve neye dönüşeceğini büyük ölçüde etkilemektedir çünkü teknoloji okur-yazarı olmayan bireyler çağın gerisinde kalacaktır. (Johnson ve Johnson, 2004:785). Aynı zamanda içinde büyüdükleri çevrenin tamamlayıcı bir parçası haline gelen internet, cep telefonları, bilgisayar oyunları ve sosyal ağlara katılımın, günümüz öğrenenlerinin düşünme, öğrenme ve bilgiyi işleme şeklini önceki nesillere oranla büyük ölçüde değiştirmiştir(Mason ve Rennie, 2008:11-13).

Benzer bir bakış açısıyla Kurubacak (2007: 2669) dünyanın hızlı bir şekilde teknolojik anlamda karmaşıklaştığını ve öğrenen ihtiyaçlarının geçmişte olduğundan farklı düşünülmesi gerektiğine değinmiştir. Siemens (2005a; 2005b), “Connectivism” adı altında teknolojinin insanlar ve bilgi edinme üstündeki etkilerini konu alan çağdaş bir öğrenme teorisi ortaya atarak çevrimiçi ortamlarda işbirliği ve öğrenmenin anlaşılabilmesi için bir çerçeve sunmuştur. Siemens’e göre içinde yaşadığımız dijital çağda öğrenme; bireylerin bilgi edinme depolama ve geri çağırma anlayışının çok ötesinde çeşitli bilgi kaynaklarıyla etkileşim, ortak ilgi alanlarına göre oluşturulan topluluklara katılım ve sosyal ağlara katılım yoluyla birbirine bağlı bireyler arasında gerçekleşir. Başka bir deyişle bireyler teknoloji yolu ile birbirine bağlanır. Teoriye göre etkin öğrenenler; teknolojinin getirdiği karmaşıklıkla, çelişkilerle ve büyük ölçekte bilgi ile baş edebilen, farklı kaynaklardan bilgi edinerek öğrenme ekolojilerin (öğrenme toplulukları ve ağlar) devamlılığını sağlayabilen bireylerdir. Bu bakış açısıyla eğitim hizmeti veren kurum ve kuruluşlar değişen öğrenen ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yeni stratejiler geliştirmelidir.

Benzer şekilde eğitim sisteminin temel görevinin bireyleri hayata hazırlamak olduğunun altını çizen Lehtinen ve diğerleri (1999) eğitimin yakın gelecekteki temel gerekliliklerinden birisinin de, öğrenenleri bilginin sosyal ve ekonomik gelişme için en önemli kaynak olacağı ağlaşmış bilgi toplumuna katılıma hazırlamak olduğunu belirtmiştir. Eğitim kurumları bu zorunlulukla başa çıkabilmek için daha yeni ve daha iyi pedagojik yöntemler bulmak zorundadır. Öğrenme ve öğretme süreçlerinin yeniden inşa edildiği bu süreçte bilgisayarlar önemli bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda günümüzde birçok ülkede internet teknolojisi ve web, eğitimin olmasalardı ne olacağı tahmin dahi edilemeyen bir parçası haline gelmiştir. Pek çok üniversite çevrimiçi kurslar vermekte, pek çok eğitimci ders izlencelerini internet üstünden yayınlamakta ve bazı tartışmalarını çevrimiçi gerçekleştirmektedir. Günümüzde eğitim yazılımlarının sayıları artmıştır ve öğrenme yönetim sistemleri yaygın olarak kullanılmaktadır. (Rogers ve diğerleri,2007).

İnternet teknolojileri bireylerin çevrimiçi olarak etkileşime geçebilecekleri bir ortam sağlarken günlük hayatımızda gerçekleştirdiğimiz fiilleri ve alışkanlıklarımızı köklü bir şekilde değiştirmiştir. İnternette tutulan günlükler olan bloglar akla gelen ilk örneklerden. Özellikle web 2.0 araçları içeriğin kullanıcılar ya da gruplar tarafından oluşturulduğu yeni bir internet anlayışı getirmiştir. Stevens (2006), web 2.0’ın

insanların sadece bilgi aldıkları değil aynı zamanda içerik üretmek için içerisine yükledikleri bir platform olarak değerlendirilmesi gerektiğini, bu bakış açısıyla internetin sadece tek yönlü bilgi edinme değil, kullanıcılarının materyallerle etkileşime girerek eklemeler yaptığı ve içeriğe katkıda bulunduğu bir araç olarak görülmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Web 2.0 oluşumunun ana bileşenlerinden birisi de sosyal yazılımlardır. Web'in geçirdiği dönüşümün temel aktörleri olan dinamik içerik oluşumu ve anında mesajlaşma araçları sosyal etkileşim arttırılmasına olanak tanımış bu ise çevrimiçi toplulukların oluşmasına hız vermiştir. Dönüşümle gelinen nokta da sosyal yazılımlar için çıkış noktası oluşturmuştur. Ağ programlama sayesinde bireylerin birbirine bağlanarak bilgi ve öğrenme becerilerinin geliştirilmesi fikri 1960'lara kadar uzanmaktadır(Alexander, 2006). Zaman içerisinde olgunlaşan bu fikir, internetin ortaya çıkışı ve yaygınlaşması ile gerçekleşmiştir. Bu bağlamda internet tabanlı etkileşim ve iletişim araçları ağlaşmayı beraberinde getirerek ticari, eğitsel, profesyonel ve sosyal ağların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Hargreaves (2002:15) eğitimsel anlamda ağların, değişimi ve değişimin sürdürülebilirliğini desteklediğini, kullanıcıların internet yoluyla bağlandığı sosyal ve profesyonel ağların etkileşim, ilişki ve paylaşılan bilgi yoluyla birbirlerine bağlandığını ve zaman içerisinde bunun profesyonel bir desteğe dönüştüğünü belirtmiştir.

Özellikle Web 2.0 teknolojisinin ortaya çıkışıyla birlikte, sosyal ağların yeni bir türü olan çevrimiçi sosyal ağlar popüler hale gelmiştir. Bireyler giderek artan bir şekilde var olan sosyal ağlar üzerinden sanal sosyal ilişkilerini ve sanal hayatlarını geliştirmeye çalışmaktadır. Eğitimsel bakış açısıyla, kullanıcılarının çoğu üniversite öğrencisi olan çevrimiçi sosyal ağlara katılım, üniversitenin kendisinin paylaşılan bir akademik bağlamda insanların birbirleriyle etkileşime girdiği bir ortam olması sebebiyle öğrenciler için öğrenme deneyimi sunmaktadır. Öğrencilerin çevrimiçi sosyal ağlara katılımı, bireylerin bilgi sistemi oluşturdukları ve kişisel bağlantılar kurma ve bu bağlantıları geliştirme yoluyla destekledikleri öz-yönetimli öğrenme (self-initiated learning) türü olarak tanımlanabilir (Yu ve diğerleri, 2010).

Miller (2009) 21. yüzyılın gerektirdiği iletişim, işbirliği ve dijital okur-yazarlık yeteneklerinin öğrencilere kazandırılabilmesi için sosyal ağların bir çıkış noktası ve alternatif oluşturabileceğini, dünya genelinde eğitim kurumlarının web 2.0 teknolojilerini ve sosyal ağları öğretim ve öğrenme aracı olarak kullanmaya başladığını vurgulamıştır. Ek olarak yüksek kullanım oranının ötesinde bazı teknolojik avantajları

beraberinde getirmesiyle Facebook gibi sosyal ağlar öğrenci ve öğretmenlere pek çok avantajlar sağlayabilir (Munoz ve Towner, 2009: 4).

Sosyal ağ siteleri ve diğer sosyal yazılım formatlarının kullanımı toplum içerisinde kritik bir oran ve çoğunluğa erişmiş durumdadır. Sürekli artan bir sayıyla öğrenci ve öğretmenler asenkron tartışma ve anlık mesajlaşma araçlarıyla zenginleşen blog, wiki, sosyal ağlar ve sanal dünyaları iletişim ve işbirliği alanı olarak kullanmaktadır. Bu teknolojilerin pek çoğu kurumların sanal sınırları dışında çalışmaktadır (Keegan ve Lisewski, 2009: 209). Dahası akademisyenler ve kurumlar öğrencilerine sosyal ağlar ve web 2.0 servisleri tarafından sunulan olanaklardan faydalanarak değişen öğrenci ihtiyaç ve taleplerini karşılama potansiyeline sahip bu araçlardan faydalanmak için yenilikçi öğrenme-öğretme uygulamalarına geçiş için uygulanabilir planlar geliştirmelidir (Fitzgerald ve Steele, 2008:39-40).

Çevrimiçi sohbet ve içerik paylaşımına izin veren, kullanıcılarının kendilerini başkalarına kişisel bilgileri, ilgi alanları ve fotoğrafları yoluyla tanıttığı kişiselleştirilebilir alanlar olarak tanımlanabilecek sosyal ağlar, öğrencilere çalışmalarını hakkında etkileşime geçecekleri bir ortam sağlamasının yanı sıra çoğunlukla ilgi alanları ve benzerlikler üstüne kurulu işbirlikçi oluşumlara katılıma izin vermesi ile fayda sağlayabilir (Selwyn, 2008:18). Ek olarak Mejias (2006) sosyal yazılımların öğrencilerin kendi öğrenmeleri üzerindeki sorumluluğunu, bilgileri bütünleştirme ve organizasyon becerilerini arttırarak araştırma becerilerini geliştirmesine yardımcı olduğunu belirtmiştir. Örneğin Facebook aynı zamanda web tabanlı iletişim formunda öğrenci-öğrenci etkileşimini sağlarken öğretmenlere öğrencileriyle ödevler, etkinlikler ve kaynakların paylaşımı gibi konularda iletişim olanağı sağlar. Öğrenciler ise Facebook’u ödevler ve sınavlar hakkında soru sormak, ödevlerde ve grup projelerinde işbirliği sağlamak gibi amaçlarla diğer öğrencilerle iletişimine olanak tanır (Mazer ve diğerleri, 2007).

Öğrenme, zaman ve mekan sınırlılığı bulunmaksızın gerçekleşen ve insanın bir parçası olan bir etkinlik olarak algılanmak yerine spesifik-sınırlı ve kasıtlı bir eylem gibi algılanmaktadır. Öğrenme, günlük hayat aktivitelerimizin bütünleyici parçasıdır başka bir deyişle öğrenme kaçınılmazdır. Sadece bireyin iç dünyasıyla kısıtlı değil, bir katılım ve etkileşim sürecinin ürünüdür. Bireysel düşünme sürecinin bir çıktısı olmaktan çok ilişkisel bir aktivitedir yani insanlar arasında ve insanlar yoluyla gerçekleşmektedir (Elkjaer, 2003:43). Bu bağlamda çevrimiçi ya da yüz yüze sosyal etkileşimin bulunduğu

bir yerde öğrenmeden bahsetmek aynı şekilde kaçınılmazdır. Fakat öğrenmelerimizin büyük çoğunluğu bir müfredat dışında ve genellikle informal olarak gerçekleşmektedir.

İnformal öğrenme, ticari dünyada işgücünün entelektüel birikimlerinden faydalanma, kurumsal bilgiyi yönetme ve yeterlilik geliştirmede maliyet açısından etkin bir yöntem olması kabulü ile yoğun bir ilgi görürken eğitim teknolojisi açısından çok fazla dikkat çekmeyi başaramamıştır(Attwell, 2006:2).

Benzer bir bakış açısıyla öğrenmenin sosyal bileşenine vurgu yapan (Bingham ve Conner, 2010:8) okulda, işte ya da diğer yerlerde öğrendiklerimizin çoğunun, bireylerin bilgi üretim sürecine katkıda bulunduğu, bilgiyi paylaştığı, işbirlikçi, katılımcı olduğu ve konu ne olursa olsun birbirlerine öğrenmelerinde rehberlik ettiği ağlara katılım ile sağlandığını belirtmiştir. Bilgi üretim sürecini sosyal etkileşime ve işbirliğine bağlayan bu bakış açısına göre günümüzde sosyal etkileşimin yoğun olarak yaşandığı dijital platformdan ve dolayısıyla e-öğrenme kavramından bahsetmek yanlış olmayacaktır.

Öğrenmeyi bireyin çevreyle olan etkileşimleri sonucu bilgiyi yapılandırması olarak tanımlanan yapılandırmacı öğrenme (Rovai,2003:80) günümüzde eğitim yaklaşımlarından en popüler olanıdır. Ve yapılandırmacılık genellikle birçok nedenden dolayı e-öğrenme ortamları için uygun bir pedagojik yaklaşım olarak kabul edilir (Kala ve diğerleri, 2010; Koohang ve diğerleri, 2009; Hosie ve diğerleri, 2005). Kısaca özetlenecek olursa bu nedenler:

- Öğreticiden çok öğreneni öğrenme deneyiminin merkezine alır. E- öğrenme ortamları öğrenenleri öğrenme sürecine aktif katılıma zorlar.
- Öğrenmeyi bireylerin bireysel deneyimlerine bağlı olarak bilgi yapılandırma süreci olarak görür. Bu bakımdan e-öğrenme bilgi yapılandırılması için bağlam ve deneyim sağlar.
- Öğrenin merkeze alındığı öğrenme deneyiminde öğrenciler öğrenme sorumluluklarını kendi üstlerine almak zorundadır. E-öğrenme modelinin hayati bileşenlerinden birisi de budur.
- Öğreneni bilginin doldurulduğu boş bir kaptan çok öğrenme deneyiminin aktif katılımcısı olarak görür. E-öğrenme öğrenenleri, ne bildiği ve ne bilmesi gerektiği arasındaki bağlantıyı kuran bilginin arayıcıları olmaya zorlar.

- Öğrenmenin sosyal bir bağlamda gerçekleştiğini savunur bundan dolayı işbirliği, öğrenenler arasında zaman ve mekân sınırlarını ortadan kaldıran e-öğrenme ortamlarının temel bileşenlerinden birisidir(Paurette, 2003).

Yine eğitimin temel görevinin bireyleri hayata hazırlaması noktasına döndüğümüzde ise hem bir e-öğrenme ortamı sağlama hem de sosyal etkilişimi arttırarak öğrenme çıktılarının kalitesini sağlama konusunda pek çok avantajı bünyesinde barındıran sosyal ağların, öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonu ise öğretim tasarımı açısından açıklanması gereken bir konu gibi görünmektedir.

Sosyal yazılımlar hem yüz-yüze ve hem de çevrimiçi ortamlara entegre edilebilme kapasitesine sahiptir. Eğitimsel açıdan ise üzerinde odaklanması gereken konu ise bu yazılımların tamamen çevrimiçi ya da harmanlanmış şekilde kullanılması yoluyla öğrenenlerin akranlarıyla, eğitimcilerle iletişime geçerek fikirlerin oluşturulduğu ve paylaşıldığı toplulukları kurma kapasitesidir. Örneğin Youtube, Flickr ve Myspace gibi sosyal ağların ortam oluşturduğu modelde, bazı öğrenenler yaratıcı yazı yazma, bazıları dijital görsel ya da videoları düzenleme ve seçilen anahtar kelimelerle etiketleme, son olarak da bu içeriği dünya genelinde akranlarla paylaşmaktadır (McLoughlin ve Lee, 2008).

1.1.PROBLEM CÜMLESİ

Sosyal Bilgiler Eğitimi programında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin Öğretim İlke ve Yöntemleri dersinde kullanımının öğrenci erişim düzeyine etkisi nedir?

1.2.ALT PROBLEMLER

Sosyal Bilgiler Eğitimi programında Öğretim İlke ve Yöntemleri dersinde sosyal ağ tabanlı Öğretim İlke ve Yöntemleri uygulamasını kullanan deney ve geleneksel yöntemli ders işleyen kontrol grubu öğrencilerden elde edilen veriler aşağıdaki sorulara yanıt aramak için kullanılmıştır;

1. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının toplam erişim düzeyine etkisi nedir?
2. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Bilgi basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
3. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Kavrama basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
4. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Uygulama basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
5. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Analiz basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
6. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Sentez basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
7. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının Değerlendirme basamağındaki erişim düzeyine etkisi nedir?
8. Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının öğrenilenlerin kalıcılığına etkisi nedir?
9. Uygulamayı kullanan öğrencilerinin uygulamaya ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bilgisayar teknolojisinin yaygınlaşmaya başladığından bu yana araştırmacılar ve uygulayıcılar elektronik öğrenme kapsamında geniş bir bilgi kümesinin oluşmasına katkıda bulundular. Bu hareket altyapı, araçlar, içerik odaklı uygulamalar, insan-bilgisayar etkileşimi, pedagojik konular, metodolojiler ve modeller, vaka çalışmaları ve projeler gibi bileşenleri içeren geniş bir yelpazeyi içeren farklı konuları gündeme getirdi. Bu gelişim özellikle internet ve sofistike ağların gelişiminden önemli ölçüde etkilenmiştir (Pierre ve Paquette, 2007).

Günümüzde eğitimde e-öğrenme, web tabanlı öğrenme ve çevrimiçi öğrenme kavramları yaygın olarak kullanılmaktadır. Ağ tabanlı öğrenme ise bu yaklaşımların daha belirgin bir türüne işaret etmektedir. Ağ tabanlı öğrenme, bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretici, öğrenme topluluğu ve kaynakları arasındaki bağlantıları desteklemek için kullanıldığı ortamda öğrenme olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda sadece çevrimiçi materyallerin sağlanması ağ tabanlı öğrenmeyi tanımlamak için yeterli değildir. Bilgisayar yöntemli iletişim yoluyla insan-insan etkileşiminin sağlanması ağ tabanlı öğretimin hayati unsurlarından biridir (Goodyear ve diğerleri, 2004:2-3).

Ayrıca Mazman (2009) gerçekleştirdiği araştırma sonucunda Facebook'un eğitsel bağlamda kullanımını ortaya koyan yapıları açıklamaya çalışmış ve özellikle Facebook'un aktif kullanıcı kesimini oluşturan lisans düzeyi öğrencileri ile çeşitli derslerin belirli boyutlarının sosyal ağ üstünde yürütülerek öğrenmelerin incelenmesi gerekliliğini vurgulamıştır.

Facebook gibi sosyal yazılımlar, sahip oldukları ağ kurma ve sosyal iletişim kapasitesinin yanında farklı öğrenme stillerindeki öğrencileri içine çekebilmesi ile geleneksel eğitim formatına bir alternatif sağlamaktadır. Öğreticiler tarafından pedagojik portfolyolarını genişletmek, öğrenme toplulukları ile aktif öğrenmeyi teşvik etmek için Facebook gibi sosyal ağlar üzerinden çevrimiçi öğrenme topluluklarının etkililiğini test etmelidir(Munoz&Towner,2009:9).

İlgili alanyazın tarandığında, teorik olarak sosyal ağların eğitsel bağlamda kullanımı, eğitsel anlamda benimsenmesi ile ilgili pek çok araştırma yapıldığı görülmektedir fakat sosyal ve işbirlikli öğrenmeye yeni bir boyut kazandırabilecek potansiyele sahip olan bu

ağların bir ders kapsamında öğrenme ortamı olarak kullanılmasının akademik başarıya etkisi ile ilgili herhangi bir araştırma gerçekleştirilmediği gözlenmektedir. Araştırmanın bu alandaki eksikliğin doldurulmasına katkıda bulunarak sosyal ağların eğitimde kullanımı konusunda yapılacak çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

1.4.VARSAYIMLAR

Araştırmanın varsayımları şu şekildedir:

- Katılımcıların tamamının temel düzeyde bilgisayar okur-yazarı olduğu varsayılmıştır.
- Kullanılan ölçme aracı ve anketin öğrenciler tarafından doğru bir şekilde doldurulduğu varsayılmıştır.
- Araştırmada kullanılan kaynakların güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.5.ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırma:

1. Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü ikinci sınıf öğrencilerinden 102 katılımcı,
2. Araştırmanın yürütüldüğü Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi,
3. Araştırmanın sürdürüldüğü 4 hafta ile sınırlıdır.

TANIMLAR

İşbirlikli Öğrenme: Bilgi inşa etmek amacıyla sosyal etkileşimi kullanan öğrenme yöntemidir.

Web 2.0: Web'in gelişiminde ikinci evre olarak tabir edilen profesyonel tasarımcı ya da içerik üreticisi merkezli web'den sonra dinamik programlama yoluyla mümkün kılınan son kullanıcı merkezli web'e işaret eden kavramdır.

Sosyal Ağ: Kişiyeye göre özelleştirilebilen çevrimiçi sohbet ve içerik paylaşımı alanları olarak tanımlanabilen web 2.0 teknolojileri aracılığıyla kullanıcılarını haberleştiren çok kullanıcıli sistemler.

Facebook: <http://www.facebook.com> alan adı altında hizmet veren, kullanıcılarına tipik bir sosyal ağın sunduğu bütün özelliklerin yanı sıra uygulama kulanma ve geliştirme olanağı sağlayan, ülkemiz ve dünya genelinde en çok kullanılan sosyal ağdır.

BÖLÜM II : KURAMSAL ÇERÇEVE

Son yıllarda bilgisayar teknolojilerindeki hızlı gelişim hayatın pek çok alanında değişikliğe neden olmuş ve teknoloji günümüz bireylerinin yaşamlarının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Günlük hayatta pek çok iş ve eylemin teknoloji yardımıyla gerçekleştirilmesi, süreçlerin internet ya da bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesi ise kavramların başlarına getirilen “e” harfi ile belirtilmektedir. E-posta, e-ticaret, e-devlet, e-öğrenme hemen akla gelen kavramlardan birkaçı. Yine bireysel ve kitlesel iletişim araçları son yıllarda önemli bir gelişim göstermiş ve bu araçların kullanımında bir patlama yaşanmıştır. Tablet bilgisayarlar, cep telefonları, e-posta ve anında mesajlaşma araçları gibi teknolojiler ise bireylerin kesintisiz olarak iletişim halinde kalmasına olanak tanıyarak sosyal etkileşimi üst düzeye taşımıştır. Özellikle Web 2.0 teknolojilerindeki ilerleme internetteki bilgi akışını köklü olarak değiştirmiş, kullanıcıların da içeriğe katkıda bulunmasını sağlamıştır. Son kullanıcıların içeriğe katkıda bulunabilmesi ise dijital platformda öğrenme gruplarının oluşturulmasına olanak tanıyarak çeşitli konularda uzmanlığa sahip bireylerin ilgi alanlarına göre bir araya gelmesine sebep olmuştur. Bilgi ve deneyimlerini bu ortamlarda paylaşan grup üyeleri işbirliğine dayalı ve informal olarak uzmanlıklar geliştirilebilmesine yardımcı olmaktadır. Başka bir ifadeyle bilgi kitap, eğitim ise okul sınırlarından kurtulmuştur. Tüm bu gelişmeler bireylerin bilgi edinme şekillerini, ihtiyaç duydukları bilginin niteliğini büyük ölçüde değiştirmiştir. Bu bağlamda dijital toplumun etkin katılımcıları olan günümüz öğrenenlerinin öğrenme ihtiyaçları da geçtiğimiz yüzyıla kıyasla büyük ölçüde değişiklik göstermiştir.

Eğitim sisteminin hemen her kademesinde olduğu gibi, yükseköğretimde de günün şartlarına paralel olarak öğrenen ihtiyaçları hızla değişmektedir. Eğitim hizmeti veren kurum ve kuruluşların öğrenen ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak öğrenme çıktılarının kalitesini artırıcı yeni yolları kullanması kaçınılmaz hale gelmiştir. Günümüzde kullanılan hakim öğrenme yaklaşımı olan yapılandırmacı paradigmaya göre öğrenme etkinliği gerçek hayat bağlamında gerçekleşen sosyo-kültürel bir faaliyettir. Bu bakış açısıyla öğreneni gündelik hayat bağlamı içerisinde çıkararak farklı bir öğrenme

ortamı içerisine sokan ve sosyal etkileşimin göz ardı edildiği çözümler etkili öğrenme çıktıları sağlayamayacaktır. Geçirilen tarihsel süreçte öğrenme gereksinimlerini karşılamayı hedefleyen çeşitli öğrenme yönetim sistemleri ve e-öğrenme uygulamaları bu amaçla işe koşulsa da öğrenci katılımı noktasında sorunlar yaşamış ve uzun ömürlü ya da verimli olmaktan uzak kalmıştır. Bu bakış açısıyla sosyal etkileşimin öğrenme sürecindeki önemli işlevi ön plana çıkmaktadır. Bununla beraber proje tabanlı öğrenme, probleme dayalı öğrenme, işbirlikli öğrenme gibi pek çok yapılandırmacı öğrenme yöntemi ise bir grup içerisinde öğrenmeyi gerektirmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının çeşitlenmesi, çevrimiçi ağların yaygınlaşması ve sosyal yazılımların kullanımının giderek yaygınlaşması dikkatlerin sosyal ağlara yöneltilmesine neden olmuştur.

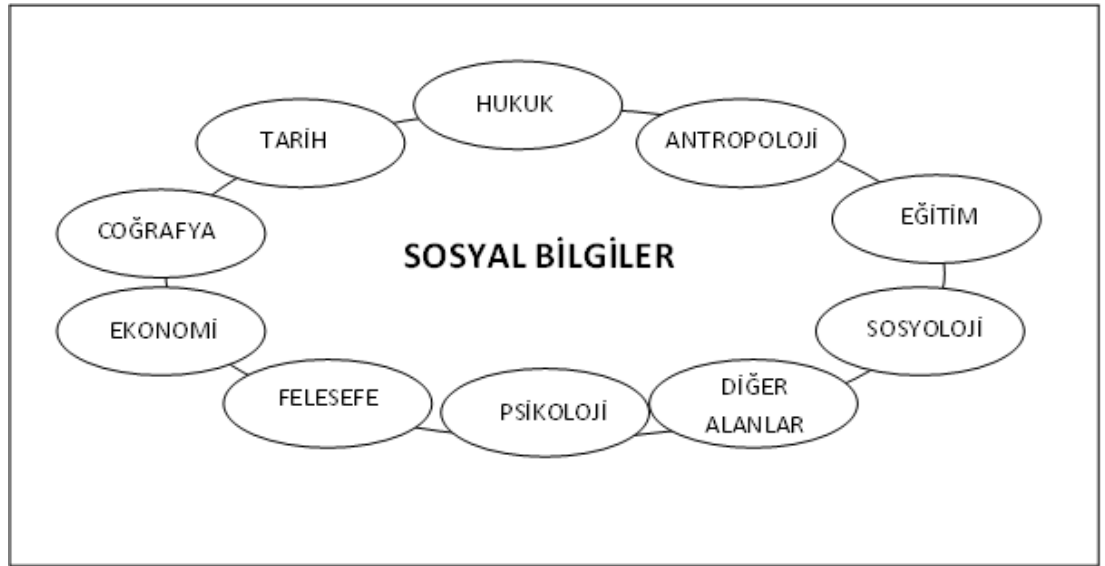
Öğrenme sadece belirli alanlarda gerçekleşen kasıtlı bir faaliyet değil, günlük hayatımızda sürekli gerçekleşen spontan bir faaliyettir. Geleneksel bakış açısı ise öğrenmeyi sınıf tabanlı bir etkinlik olarak görür ve sınırlar. Fakat araştırmalar öğrenmelerimizin çok küçük bir kısmının formal eğitim sistemi içerisinde gerçekleştiğini göstermektedir. Başka bir deyişle öğrendiklerimizin büyük çoğunluğunu sosyal ve informal olarak öğreniriz. Bu bağlamda günümüzde çok önemli bir hale gelen informal öğrenme, sosyal öğrenmenin önemli bileşenlerinden birisidir. Sosyal ağlar ise bu örtük öğrenmelerin yakalanabilmesi açısından önemli bir bağlam oluşturmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının öğrenilmesinden bu teknolojilerin öğrenme amacıyla kullanımına kadar geçirilen dönüşümde eğitim bilimcilerin ilgisi teknolojik araçların kapasiteleri ve pedagojik etkililikleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Benzer olarak okuyucu web'den, oku-yaz webe internet teknolojilerinin geçirdiği dönüşüm, internet kullanıcılarının ortak ilgi alanlarına göre tartışabildiği, işbirliği ya da eşgüdüm içerisine girebildiği ve paylaşımda bulunabildiği sanal toplulukların oluşmasına sebep olmuştur. Bu bağlamda web 2.0, informal öğrenme ve sosyal ağlaşma arasında kesin bir ayırım yapmak her birisinin nereden başlayıp nerede son bulduğunu söylemek zorlaşmıştır. Bu bakış açısıyla günümüzde sayılan bileşenlerin herhangi birinin pedagojik etkililiği ortaya konulurken diğerlerin de göz önünde bulundurulması ve açıklanması gerekmektedir. Günümüzde Facebook, Twitter, LinkedIn gibi çevrimiçi sosyal topluluklar yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu sosyal toplulukların pedagojik etkililiğinin test edilebilmesi için, yaygın kullanım oranına sahip olan Facebook seçilmiş ve diğer bileşenlerle ilişkisi açıklanmaya çalışılmıştır.

2.1. SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ

“Sosyal bilgiler” terimi ilk olarak 1916 yılında Amerikan Milli Eğitim Derneği’nin Orta Dereceli Okulları Yeniden Teşkilatlandırma Komisyonu Sosyal Bilgiler Komitesi (The Committee OF Social Studies of the Commission on the Reorganization of Secondary Education of the National Education Association) tarafından kullanılmış ve konusu doğrudan doğruya insan topluluklarının yapılanmasına, ilerlemesine ve nihayet bu sosyal toplulukların bir parçası olması nedeniyle insana dair olan bilgiler olarak tanımlanmıştır. Komite, bütün bilgilerin sosyal bir amacı barındırmasına rağmen özellikle sosyal bilgilerin topluluk yaşamına etki eden sorulara ait özel bir içeriği bulunduğunu belirtmiştir (Moffat,1957:18).

Sosyal bilgiler, Sönmez (1998:17) tarafından: insan yaşamında kullanılan, kullanımının zorunlu olduğu, daha rahat, daha kolay ve daha mutlu yaşamasının yanında insanın kendi gizil güçleri doğrultusunda gelişerek kendini gerçekleştirmesini sağlayan toplumsal olgular ve ilişkileri açıklamaya çalışan teorik bilgiler ve bu bilgileri gerçekte kanıtlamaya dayalı bağ kurma süreci ve bu süreç sonucunda elde edilen bilgiler olarak tanımlanmıştır. NCSS (National Council of the social Studies, 1993) ise sosyal bilgileri “vatandaşlık yeterlilikleri kazandırmak için, sanat, edebiyat ve sosyal bilimlerin disiplinler arası bir yaklaşımla birleştirilmesinden oluşan çalışma alanı” olarak tanımlamaktadır.

Şekil 1 Sosyal bilgiler alanının diğer disiplinlerle ilişkisi (Kaynak: Sönmez, 1995)

Doğanay (2002:17) sosyal ve insanla ilgili diğer bilimlerin içerik ve yöntemlerinden yararlanarak, insanın fiziksel ve sosyal çevresiyle etkileşimini zaman boyutu içinde disiplinler arası bir yaklaşımla ele alan ve küreselleşen bir dünyada yaşamla ilgili temel demokratik değerlerle donatılmış, düşünen ve becerili demokratik vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir çalışma alanı olarak tanımlamaktadır.

M.E.B. (2005) sosyal bilgileri, “*Bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi*” olarak tanımlamaktadır.

Sosyal Bilgiler Eğitimi genel eğitim hedeflerine çeşitli yollardan hizmet etmektedir. Kendini gerçekleştirme, insan ilişkileri, sivil sorumluluk, ekonomik yeterlilik gibi pek çok alanda sağlanan faydaları Michaelis ve Garcia (1996) şöyle sıralamıştır;

- Öğreneneler bilgi, beceri ve değerler alanında kendi deneyimleri yoluyla gelişim sağlar,
- Öğrenenlerin çok kültürlü çalışmalar sayesinde insan ilişkileri konusunda daha iyi bir anlayışa sahip olmasına yardımcı olur,
- Kişiler arası becerilerinin gelişmesine yardımcı olur,
- Okul dışı faaliyetler yoluyla vatandaşlık hak ve sorumlulukları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar,
- Sosyal sorunlarla başa çıkma ve karar verme süreçlerinde yardımcı olmakta.
- İyi alışan olmak, kariyer farkındalığı kaynakların kullanımı gibi konularla alakalı bilgi, tutum ve beceri kazanarak ekonomik yeterliliklerin geliştirilmesine yardımcı olur,
- Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme etkinliklerine katılım yoluyla öğrenenlerin düşünme becerilerini geliştirir,
- Bağımsız alışma etkinliklerine dahil olan öğrenciler öz-yönlendirme, öz-değerlendirme gibi becerilerini işe koşarak, düşünme süreçlerini uygulayabilir ve nasıl öğrendiklerini öğrenebilir.

2.2. ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİ

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi, eğitim fakültelerinin çeşitli bölümlerinin ikinci sınıfında 3 ya da 4. döneminde alınması zorunlu temel pedagojik formasyon derslerinden birisidir. Genel olarak; öğretme ve öğrenmenin temel ilkeleri, öğretimin planlaması, öğretim yöntem, teknik ve stratejilerinin özelliklerinin tanınması, öğretim sürecindeki kullanımı ve bu bileşenlerin öğrenme çıktılarının kalitesinin artırılması amacıyla nasıl işe koşulacağı konuları üzerine odaklanır. Aynı zamanda öğretme öğrenme sürecinde işe koşulması gerekli olan çeşitli becerileri öğretmen adaylarına kazandırmayı amaçlayan bu dersin hedefleri şöyle sıralanabilir:

- Öğretim ilkeleri, strateji, yöntem ve tekniklerinin özelliklerini bilir.
- Konuya ve kazanımlara uygun yöntem ve teknik seçimini yapar.
- Derste öğretim yöntemlerini ve tekniklerini özelliklerine uygun olarak kullanır.
- Öğrenme- öğretme model ve yaklaşımlarının özelliklerini bilir.
- Öğretim hizmetinin niteliğini artırmada öğretmene düşen rolü kavrar .
- Eğitim durumlarını etkili şekilde düzenler.
- Öğrenme-öğretme yaklaşımlarını açıklar.
- Bir ders planında bulunması gereken özellikleri açıklar ve ders planı yapar.
- Sınıf içerisinde etkili iletişim yollarını kullanır.
- Öğretimde materyalleri etkili şekilde kullanır.

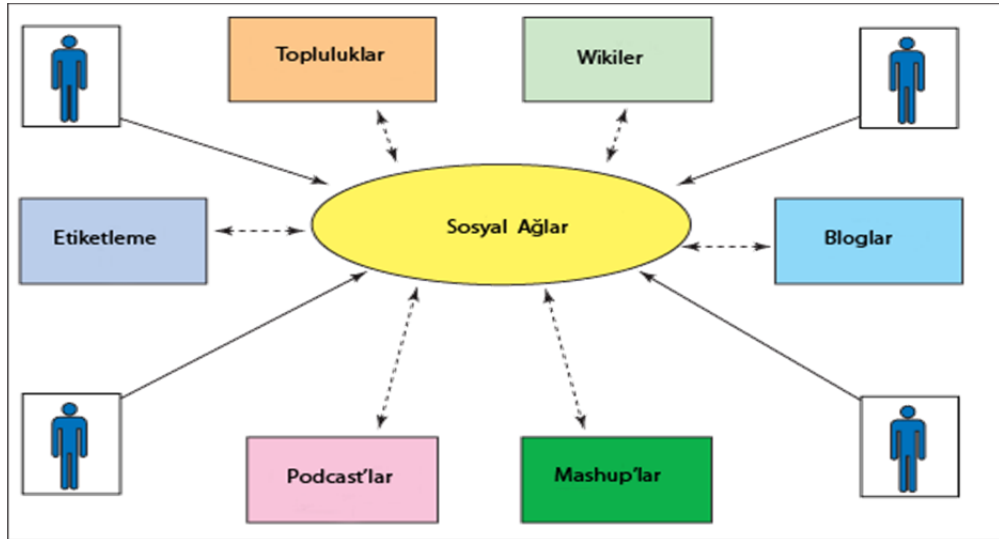
İlgili tanımdan anlaşılacağı üzere öğretme – öğrenme sürecinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi gibi konular üstünde yoğunlaşan Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi eğitim hizmetinin temel çıktılarından birisi olan öğrenme ve öğrenme durumları ile ilgilenmesi sebebiyle eğitim fakültelerinde okutulan öğretmenlik derslerinden belki de en önemlisidir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının bu dersin hedeflediği kazanımlara sahip olarak mesleki hayatlarına başlaması hayati önem arz etmektedir. Ek olarak, Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı içerisinde öğrencilere kazandırılmak istenen beceriler kişisel ve kişiler arası becerileri geliştirmesi ise Türk Milli Eğitiminin temel hedefleri açısından ayrıca önemlidir. Bu noktadan hareketle, öğretmen adaylarına bu dersin hedeflediği becerilerin kazandırılmasında genel olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin özelde ise öğretmen adayları arasında yaygın kullanım oranına sahip çevrimiçi sosyal ağların kullanılmasının, geleneksel yöntemli derse göre daha etkin öğrenmeler sağlanmasına yardımcı olması beklenmektedir.

2.3. SOSYAL AĞLAR

Sosyal ağlar, Boyd ve Ellison(2007) tarafından, “kullanıcılarına 1) sınırlı bir sistem içerisinde açık ya da yarı açık profil oluşturma, 2) bağlı olduğu diğer kullanıcılara ait bir liste oluşturma ve 3) bağlı olduğu kullanıcıların sistemdeki diğer kullanıcılarla olan bağlantılarını izleme şansı tanıyan internet tabanlı uygulamalar” olarak tanımlanmıştır.

Benzer olarak Owen ve diğerleri (2006:12) sosyal ağları, gruplar ve bireyler arasında iletişimi sağlayan, kaynak edinimi ve paylaşımını destekleyen, işbirlikçi bilgi oluşumunu destekleyen, haber alma konusunda kişisel tercihlere göre öncelik sağlayan, birden çok platforma dağıtım yaparak kullanıcı ve yaratıcılarını aynı bağlamda buluşturan yapılar olarak tanımlamıştır.

Selwyn (2008:18) ise sosyal ağları; “kişiye göre özelleştirilebilen çevrimiçi sohbet ve içerik paylaşımı alanları” olarak tanımlamıştır. Tipik bir sosyal ağ kullanıcı profilinin güncellenmesi, paylaşılması esasına dayanır. Bu sayede kullanıcıların kişisel bilgileri, ilgi alanları, fotoğrafları diğer kullanıcılarla paylaşılabilir ve istenen kullanıcılar bu bilgileri görüntüleyebilir. İsimleri ve büyüklükleri ne olursa olsun bütün sosyal ağlar, kullanıcıların seçimlerine göre bir dizi uygulama kullanarak kendilerini ifade etme ve etkileşime geçmelerine olanak tanır.

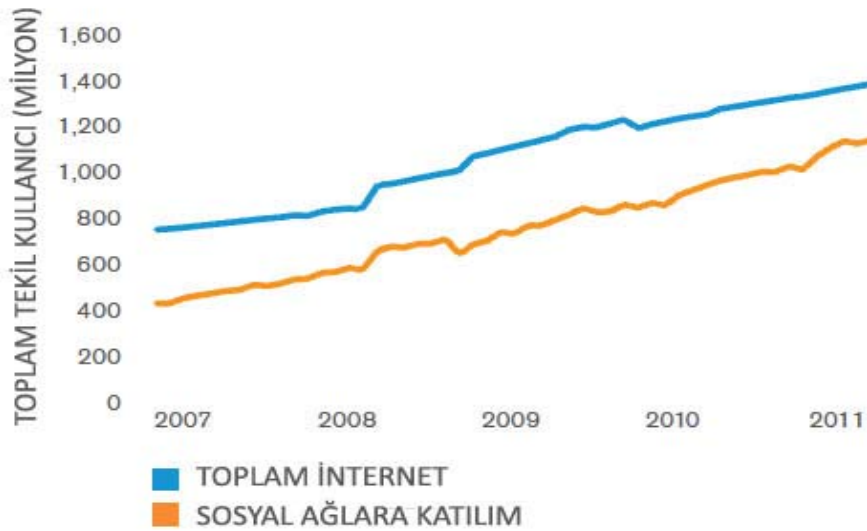
Şekil 2. Sosyal ağlarda bilgi akışı (Kaynak:IBM,2009)

Sosyal ağlar, kullanıcılarına çevrimiçi bir profil aracılığıyla kendilerini tanıtmaya, ağlarını geliştirme, diğerleriyle yeni bağlantılar kurma ya da mevcut bağlantılarını düzenleme,

tanındıklarıyla etkileşime geçme ve yeni insanlarla tanışma imkanı verir(Ellison ve diğerleri, 2007).

Sosyal ağ, bireyler arasındaki kişisel veya profesyonel ilişkilerin oluşturduğu ağdır. Sosyal ağlar insanlar arasındaki bağlantıları ve bu bağlantıların gücünü temsil etmektedir. Sosyal ağlar, birbiriyle doğrudan veya dolaylı olarak etkileşim halinde olan kişilerin oluşturduğu ağdır. Ağ, sadece aile ve arkadaşlardan değil öğretmenler, okul çalışanları, komşular, toplum içindeki bağlantılardan oluşmaktadır (Onat ve Alikılıç, 2009).

İstatistiklere bakıldığında, günümüzde dünya çevrimiçi topluluğunun (1,2 milyar kişi) %82 'sinin sosyal ağlara bağlandığı ve son birkaç yıl içerisinde katılım oranının neredeyse 3 katına çıktığı görülmektedir. Ekim 2011 verilerine göre sosyal ağlara katılım dünya genelinde çevrimiçi harcanan zamanın %19'unu oluşturarak en popüler kategori haline gelmiştir. Başka bir deyişle internette geçirilen her beş dakikanın biri sosyal ağlar üzerinde geçirilmektedir (Comscore whitepaper, 2011). Ülkemizde ise sosyal ağlara katılım %96 ile dünya sıralamasında altıncı sıradadır ve toplamda çevrimiçi geçirilen zamanın yaklaşık %19 'u Facebook üzerinde geçirilmektedir (Read, 2011).

Şekil 3. Global çevrimiçi sosyal ağ kullanıcı sayısı (Kaynak: Comscore, 2011)

2.4. İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME

İşbirliği (collaboration) kelimesi bir amacı gerçekleştirmek için bir arada çalışmak olarak tanımlanmaktadır. İşbirliği kelimesinin eğitsel bağlamda kullanımı üstünde farklı görüşler olsa da çalışma kapsamında ortak noktalar açıklanmaya çalışılmıştır. Dillenbourg (1999:1) işbirlikli öğrenmeyi “iki ya da daha fazla bireyin birlikte bir şeyi öğrenmesi ya da öğrenmeye çalışması” olarak tanımlamaktadır. Gokhale (1995) ise farklı performans düzeylerine sahip öğrenenlerin küçük gruplar halinde ortak bir amacı gerçekleştirmek için çalıştığı bir öğretim metodu olarak tanımlamıştır.

İşbirlikli öğrenme, Yıldız (1999) tarafından, “Aktif öğrenme yöntemlerinin temelindeki konuşma, dinleme, yazma ve yansımanın kullanıldığı, bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünleri üzerinde olumlu etkileri kanıtlanmış işbirliği becerilerinin ön plana çıktığı temelinde sosyal etkileşim olan, öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilen, zihinsel yeteneklerini kullanmasını sağlayan, kendi öğrenmesi ile ilgili kararlar almasına olanak veren, bir öğretim yöntemi” olarak tanımlanmıştır. Daha sade bir deyişle işbirlikli öğrenme grupla öğrenme ve grup biçiminde çalışma şeklidir. Bir sınıfın öğrencilerini gruplara ayırmakla grup çalışması yapılmış sayılmaz, çünkü buradaki “grup” terimi temas halinde bulunan birçok insanın birbirlerini etkiledikleri ortama işaret etmektedir(Sünbül, 2011:225).

Van Boxtel ve diğerleri (2000) işbirlikli öğrenmeyi, öğrenenlere edindikleri bilgilerin ayrıntılandırılmasına ve yeniden düzenlenmesine yardımcı olan ve öğrenilenler hakkında açıklamalar sağlayan etkinlikler olarak tanımlamıştır. Burada sosyal etkileşimin, grup üyelerinin kendilerini anlatmak için giriştiği çabaların kavramsal bilgilerin ayrıntılandırılmasında önemli bir itici güç olduğunu belirterek, grup üyelerinin birbirleriyle iletişimi sonucunda kavramlar üzerinde girilen tartışmaların paylaşılan/ortak bir bilgi kümesi oluşturduğuna işaret etmiştir.

İşbirlikli öğrenme ile ilgili literatür tarandığında işbirlikçi öğrenme ve işbirlikli öğrenme şeklinde iki farklı kavram karşımıza çıkmaktadır. Eğitim ve kelime bilimci uzmanlar için işbirlikli (collaborative) ve işbirlikçi (cooperative) terimleri benzer anlama sahip olmasına rağmen, grup öğrenimi konusunda aynı şeyi kastedip kastedmedikleri hakkında süregelen bir tartışma bulunmaktadır(Bruffee, 1995:5). İşbirlikçi öğrenmede grup üyeleri işi bölüşerek alt görevleri bireysel olarak tamamlar ve nihai ürüne bireysel öğrenme çıktılarını ekler, işbirlikli öğrenmede ise grup üyeleri işi “birlikte” yapar.

İşbirlikçi öğrenmede öğrenme bireyler tarafından gerçekleştirilir bu yüzden geleneksel eğitim konsepti içerisinde değerlendirilir (Stahl ve diğerleri, 2006:3). Ancak Roschelle ve Teasley (1995:70)' e göre işbirlikli öğrenmede, öğrenme sosyal olarak gerçekleşmektedir ve bilginin işbirliği süreci sonunda üretilmesi söz konusudur. Bu bağlamda bir çalışma grubunun üyelerinden bahsetmek kaçınılmazdır, fakat grup üyelerinin katıldığı aktiviteler bireysel öğrenme etkinliklerinden çok tartışma ve paylaşım gibi grup etkileşimi barındıran türdendir.

Benzer olarak Lipponen (2002) günlük konuşmalarda “işbirliği” –collaboration- teriminin birkaç kişi ya da bir grup birey tarafından gerçekleştirilen bir eylem olarak anlaşıldığını fakat özellikle akademik alanda çalışan araştırmacılar arasında farklı bir durumu ifade ettiğini belirtmiştir. Eğitim biliminde işbirliği teriminin farklı tanımları olsa da mevcut tanımlarda birlikte bilgi inşası ve bireylerin ortak katılımı bileşenleri ortaktır. Bu bakış açısıyla işbirliği, “etkileşimin özel bir formu” olarak tanımlanabilir.

Bir işbirlikli öğrenme ortamında öğrenenler, sosyal ve duygusal olarak farklı bakış açılarını dinlemeye ve kendi fikirlerini savunmaya zorlanırlar. Bir uzman ya da bir kitabın fikirlerini benimsemekten çok kendi kavramsal yapılarını oluştururlar. Bu tür ortamlarda öğrenenler, akranları ile iletişime geçme, fikirlerini paylaşma ve savunma, görüş alışverişi, diğerlerinin oluşturduğu kavramsal yapıları sorgulama ve aktif olarak süreçlere dahil olma fırsatına sahiptir (Sirinivas, 2011).

Barron (2000:403) işbirlikli öğrenmenin akademik bir kavram olmaktan çok içinde yaşadığımız bilgi toplumunda bir zorunluluk haline geldiğini vurgulamaktadır. Başkalarının desteği olmaksızın karmaşık görevlerin üstesinden gelmenin birey için pek de mümkün olmadığını belirterek günümüzde iş ortamında işbirliği içinde çalışabilme yeteneğinin oldukça değerli olduğunu söylemiştir.

Panitz (2001)'e göre öğrenme ortamlarında işbirlikli öğrenme kullanımı akademik, sosyal ve psikolojik alanda pek çok avantaj sağlayabilir. Bu avantajlar şu başlıklar altında sıralanabilir:

1. *Üst düzey düşünme becerilerini geliştirir:* eleştirel düşüncüyü harekete geçirir; öğrenenlerin tartışma yoluyla fikirlerini netleştirmelerine yardımcı olur; becerilerin gelişimini hızlandırır ve pratik sağlar; sözel iletişim becerilerini geliştirir; öğrencilerde üst düzey düşünme becerilerinin işe koşulmasını sağlar; tartışmalar yoluyla önceki bilgilerin geri çağırmasını artırır.

2. *Öğrenenleri öğrenme sürecinde aktif kılar:* Aktif, öğrenenleri içine alan ve keşfe dayalı öğrenmeler sağlayan bir ortam oluşturur; öğrenenlerde öğrenme sorumluluğunu arttırır; öğrenenlerin öğreticinin yegâne bilgi kaynağı olduğu düşüncesinden uzaklaşmasına yardımcı olur; performans hedefleri yerine öğrenme hedeflerine karşı teşvik eder; yapılandırmacı yaklaşıma uyum sağlar; öğrencilere öğrenme görevleri üstünde kontrol hissi sağlar.
3. *Sınıf içi çıktıları arttırır:* Daha üst düzeyde erişim ve sınıf katılımı sağlar; konu alanına karşı pozitif bir tutum geliştirilmesine yardımcı olur; öğrenilenlerin kalıcılığını arttırır; öz yönetim becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olur; öğrencilerin ödevlerini başarı ile tamamlama olasılığını arttırır; öğrencinin göreve daha fazla odaklanarak dikkat dağınıklığından kaçınmasına yardımcı olur; öğretimde ve sınıf içi etkinliklerde yeniliklerin kullanılmasını teşvik eder.
4. *Problem çözme becerilerinde model oluşturur:* Problem çözme tekniklerinin geliştirilmesinde akranların model alınmasını sağlar; iş yükünü mantıklı bir şekilde kullanarak zorlu görevlerin alınmasına olanak tanır; daha başarılı öğrencilerle grup oluşturulduğunda öğrenenlerin performanslarının artmasına yardımcı olur; öğretim materyali ve bilişsel prova kullanarak daha etkili öğrenmeler sağlar; sınıf içerisinde daha fazla sayıda ve daha nitelikli sorular sorulmasına yol açar; alternatif problem çözümleri için güvenli bir ortam sağlar; öğrenciler arasındaki farklı öğrenme stillerine hitap eder.
5. *Öğrenciler için sosyal destek sistemi geliştirir:* öğrenci-öğretici arasında aşinalık ve etkileşim oluşmasını teşvik eder; sosyal etkileşim becerileri geliştirir; sorunlara olumlu toplumsal tepkilerin oluşturulmasını ve çatışma durumlarında çözüm geliştirilmesini destekler; daha güçlü bir sosyal destek sistemi oluşturur; kişiler arası ilişkiler oluştur ve destekler; öğrencilerde diğerlerine karşı sorumluluk duygusu geliştirilmesine yardımcı olur.
6. *Öğrenciler ve personle arasında çeşitlilik anlayışı geliştirir:* daha olumlu heterojen ilişkiler kurar; çeşitlilik anlayışını geliştirir; durumlara başkalarının bakış açısından bakabilme (empati) yeteneğini geliştirir;
7. *İşbirliği için pozitif bir atmosfer sağlar:* İşbirliği ve yardım atmosferi oluşturur; öğrenenlerde kişilerden çok fikirlerin eleştirilmesinin öğrenilmesine yardımcı olur; takımlar ve gruplar halinde çalışılması gereken iş alanları için istenen çalışma becerilerinin kazanılmasına yardımcı olur; öğrencilerin iş hayatıyla ilgili rolleri geliştirmesine ve pratik yapmasına yardımcı olur; problem çözme durumlarında

kişisel sorumlulukları korurken takımlar oluşturulmasını teşvik eder; öğrencilerin liderlik becerilerini geliştirerek kullanabilecekleri ortamlar sağlar; öğrenme toplulukları oluşturur; kurumlarda öğrenme gruplarının oluşturulmasını teşvik eder; sınıf ve ders içi ilişkilerin ötesinde sosyal ve akademik ilişkiler oluşturulmasını teşvik eder; öğretici odaklı öğretimden öğrenci odaklı öğrenmeye geçilmesine yardımcı olur.

8. *Öz saygıyı artırır:* Grupla öğrenme kaygı düzeyinin azaltılmasına yardımcı olur; öğrenme deneyimlerinden sağlanan doyumunu artırır; öğrencileri akranlarından yardım alma konusunda teşvik eder; öğretmenlerde öğrencilere, öğrencilerde öğretmenlere karşı pozitif tutum oluşturulmasını sağlar: öğrenci ve öğretmenlerde öğrenme çıktıları anlamında yüksek beklentiler oluşturur.

Öğrencilerin bir arada çalışmasını gerektiren işbirlikli öğrenme etkinlikleri, geçmişte zaman ve ulaşım gibi temel sınırlılıklar nedeniyle tam zamanlı öğrencilerle kampüs içerisinde gerçekleştirilmekteydi. Günümüzde ise daha esnek öğrenme yaklaşımlarının kullanılmasına olanak tanıyan internet tabanlı iletişim araçlarının yaygınlaşması ile birlikte, öğrenen işbirliği ve takım çalışması konusunda yeni fırsatlar ortaya çıkmıştır.(Bennett,2004:3-4). Bu durum karşımıza işbirliği süreçlerinin internet ortamına taşınarak, öğrenme, etkileşim ve iletişim bağlamının dijital platformda sağlandığı “Bilgisayar Destekli İşbirlikli Öğrenme” kavramını çıkarmaktadır.

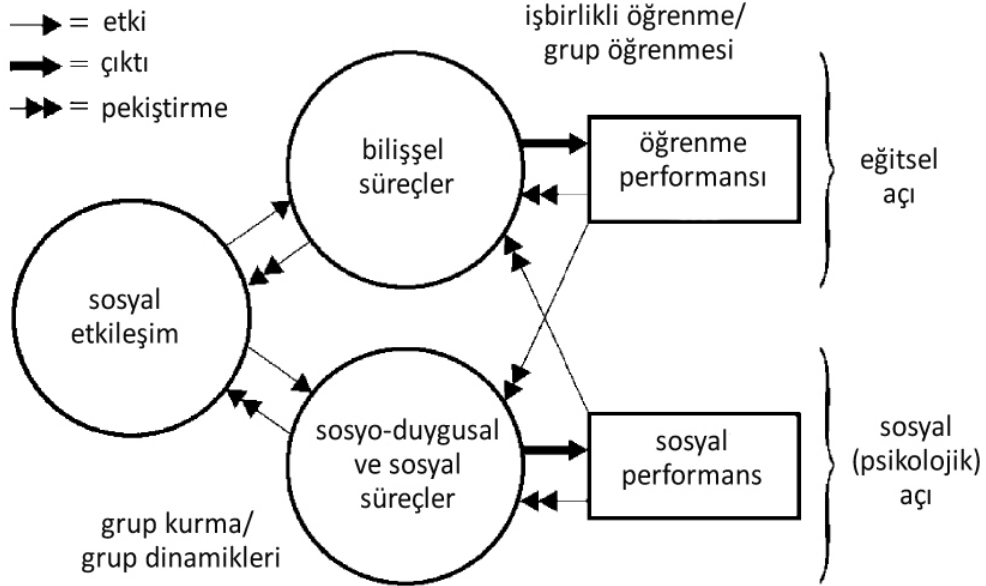
Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme (Computer Supported Collaborative Learning) terimi, özel bir öğrenme durumunu temsil eden teknolojik, sosyal ve eğitsel bağlamların eşsiz bir kombinasyonudur. Eğitsel bağlamını işbirlikli öğrenme, sosyal bağlamını öğrenen grubu ve teknoloji bağlamını ise bilgisayar desteği oluşturmaktadır(Kirschner, 2002:17-18).

Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme, çalışma gruplarında akran etkileşiminin artırılmasında işbirlikli öğrenmenin teknoloji tarafından nasıl desteklenebileceği, işbirliği ve teknolojinin bir arada çalışması ile topluluk üyeleri arasında bilgi ve tecrübelerin, paylaşım ve dağıtımını üstüne odaklanır (Lipponen,2002).

Bilgisayar destekli bir işbirlikli öğrenme ortamı eğitsel açıdan en az sınıf ortamı ya da konferans salonlarına eşittir. Eş zamansız (asenكرون) bir ortamda öğrenenler sabit bir yer ya da sabit bir zamanda bir arada bulunmak zorunda olmadıkları için “ders kaçırmaya” durumu önemini yitirmektedir. Verimli ve yapıcı bir tartışma günün ya da gecenin

herhangi bir saatinde gerçekleşebilir. Bu sayede iyi fikirler kaybolmaz ve tartışmalar zaman kısıtlamaları olmaksızın takip edilebilir. Yüz-yüze etkileşimde söyleyenin cinsiyet, fiziksel görünüm ve tavırları baz alarak oluşturulan klişe varsayımlardan uzak bir şekilde bu ortamlarda fikirler değerlerine göre yargılanır. (Roberts, 2005:4)

Wegerif (1998:48) içinde rahat davranacakları bir topluluk ve topluluk hissi oluşturulmasının işbirlikli öğrenme için gerekli ilk adım olduğunu belirtmiştir. Topluluk duygusu olmadan insanlar kendi başlarına, endişeli ve savunma halindedirler. Bu bakış açısıyla bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında sosyal etkileşimin önemi üstünde duran Kreijns ve diğerleri grup oluşturulması ve grup dinamiklerinin sosyal-duygusal boyutu ile işbirlikli öğrenmenin başarısının doğrudan ilgili olduğunu belirtmiştir. Diğer bir ifadeyle insanların birbirini tanıması, sosyal ilişkiler kurması, güven ve aidiyet hissetmesi işbirliği sürecinin başarıyla tamamlanması için elzemdir. Eğer grup üyelerinin birbirine aşinalığı yoksa ve çoğu uzaktan eğitim uygulamasında görüldüğü gibi grubun ortak bir geçmişi yoksa öğrenme topluluğunun etkinliğin sağlanması için grup yapısı ve grup dinamikleri oluşturulmalıdır.

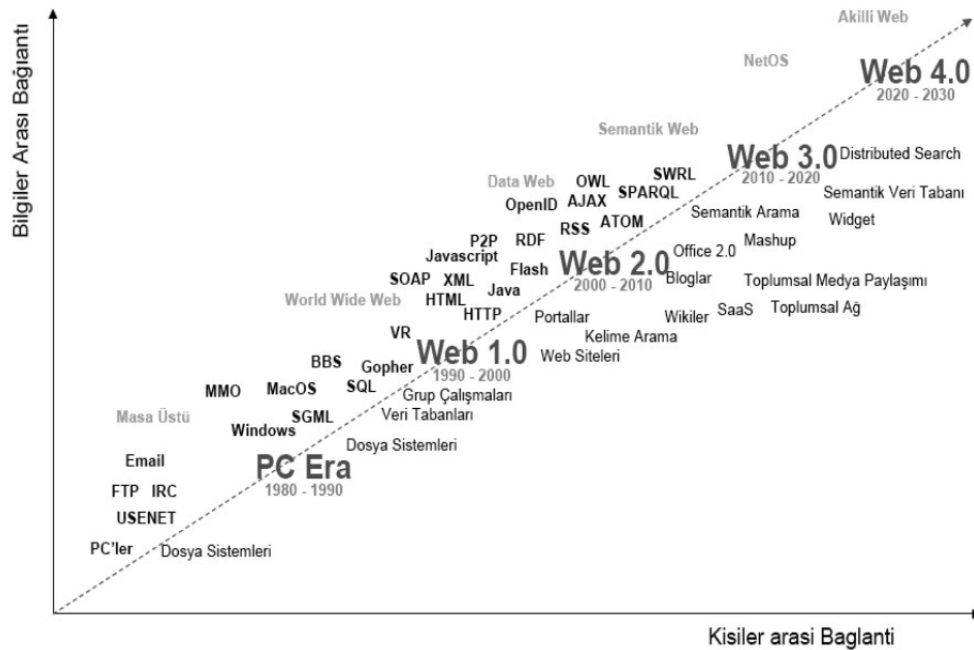

Şekil 4. Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında sosyal etkileşimin rolü
 (Kaynak: Kreijns ve diğerleri, 2003)

2.5. WEB 2.0

Web'in gelişiminde ikinci evre olan aynı zamanda "insan merkezli web", "katılımcı web", "oku/yaz web" olarak da adlandırılan Web 2.0 kavramı ilk defa Tim O'Reilly tarafından ortaya atılan kavramdır (O'Reilly,2007:17). Kullanıcı katılımı ile zengin bilgi kaynakları oluşturulmasını temel alan bu kavram bir yazılım veya programlama dili değildir (Aslan,2007). Web 2.0, kullanıcının içerik geliştirmesine vurgunun giderek arttığı farklı farklı çeşitli anlamları kapsar. Farklı bir çok sosyal yazılım birlikte kullanılarak veri, içerik paylaşımı ve işbirliği çalışması yapılır. Web tabanlı uygulamalarla etkileşimin yeni yolları, ve web'in platform olarak kullanımı; üretme, tekrar sunma ve içerik tüketmek için kullanılır (Franklin ve Harmelen,2009).

Web 2.0 internete bağlı tüm aygıtları kapsayan bir ağ platformudur. Web 2.0 uygulamalarının bu platform üzerinde kendine özgü bir çok avantajı bulunmaktadır: sürekli güncellenen yazılım sağlama servisi Web 2.0'in daha çok insanın kullanımını sağlamakta, bir çok kaynaktan gelen veri tüketilmekte ve yeniden harmanlanmakta, bireysel kullanıcılar da dahil olmak üzere, başkaları tarafından harmanlanan veri ve servisler sağlanırken, bir "katılım mimarisi" oluşturulmaktadır. Ağ etkisi yaratma ve web 1.0 sayfa metaforunun ötesinde web 2.0 zengin kullanıcı deneyimi yaşatmayı hedeflemektedir (O'Reilly, 2007).

Şekil 5. Web'in Gelişimi (Kaynak: Aslan,2007)

Web 2.0 kullanıcılarının sosyal etkileşimini vurgulama ve kolektif zeka anlamında web'den daha etkileşimli ve işbirliklidir. Aynı zamanda web'den yararlanarak kullanıcılarının daha etkin biçimde kendilerini geliştirebilmesi için yeni fırsatlar sunar. Web 2.0 eski www'nin yeni bir versiyonu değildir. Çeşitli anlamda farklılıklar barındırmaktadır. Örneğin, Web 2.0;

- Esnek web tasarımını, yaratıcı tekrar kullanım ve güncellemeleri kolaylaştırır,
- Zengin, kullanıcı duyarlı ara yüz sağlar,
- İşbirlikli içerik oluşturma ve değiştirmeyi kolaylaştırır,
- Web'deki farklı uygulamaları tekrar kullanarak ve onları birleştirerek ya da tamamen farklı kaynaklardaki verileri birleştirerek yeni uygulamalar oluşturmasını sağlar,
- Ortak ilgileri olan insanların sosyal ağlar kurmasına olanak verir,
- İşbirliğini destekler ve kolektif zekanın oluşmasına yardım eder (Murugesan, 2007).

Şekil 6. Web 2.0 Sosyal yazılımlar ve bilgisayar yöntemli iletişim (Kaynak: Dabbagh ve Reo, 2010)

Web 2.0 kavramının temellerini oluşturan blog, wiki, multimedya paylaşım servisleri, içerik eşleme ve etiketleme servisleri, podcast vb. internet tabanlı servis ve uygulamalar sosyal ağların oluşturulması, uygulanması ve sürdürülmesine yardımcı olmaktadır. Etiketleme ve folksonomiler işbirlikçi anlamda bilgi tanımlama araçları yoluyla gerekli bilgin hızlı yoldan aranması ve bulunmasına yardımcı olmaktadır (Dasgupta ve Dasgupta,2009 ; Anderson, 2007).

Tablo 1. Web 2.0 araçları örnekleri (Kaynak: Bates,2010)

Araç	Örnek(leri)	Uygulama
Blog	http://blog.Facebook.com	Kişisel günlük tutmak ya da güncel olayların analizini yapmak amacıyla interenete düzenli gönderiler yapma olanağı tanır.
Wiki	Wikipedia http://www.wikipedia.org	Bireylere bilgi oluşturma ya da mevcut bilgiye katkıda bulunma imkanı veren açık kolektif yayınlar.
Sosyal Ağlar	Facebook(http://www.Facebook.com/) MySpace (http://www.myspace.com/)	İnsanlara arkadaşları, ailesi, birlikte yaşadıkları çalışdıkları ya da eğitim gördükleri bireylerle bağlantı kurma imkanı veren araçlar.
Çokluortam Arşivleri	Podcast ,iTunes, e-portfolyolar YouTube (http://www.youtube.com/) Flickr (http://www.flickr.com/)	Son kullanıcılara ses kayıtlarına, fotoğraflara ve vidyolara ulaşım, depolama, indirme ve paylaşma olanağı tanır.
Eşzamanlı İletişim Araçları	Skype, Elluminate, Adobe Connect	Gerçek zamanlı sesli ve görüntülü iletişime olanak tanır.
3D Dünyalar	Second Life (http://secondlife.com/)	Sanal siteler ve insanlarla gerçek zamanlı yarı-rastgele bağlantı/iletişim
Çok Kullanıcı Oyunlar	Lord of the Rings Online (http://www.lotro.com/)	Genellikle gerçek zamanlı olarak kullanıcılara birbirlerine ve bilgisayar tarafından sunulan üçüncül kişilere karşı yarışma ya da işbirliği yapma olanağı tanır
Mobil Öğrenme	Mobil Telefonlar Cihaz yer ve zamandan bağımsız bilgi işleme araçları ve uygulamaları	Kullanıcılara çoklu bilgi formatlarına (ses, metin, video vb.) herhangi bir yerde herhangi bir zaman erişim imkanı tanır
Açık içerik	• MIT OpenCourseWare (http://ocw.mit.edu/)	Öğretici ve öğrenenler için internet üzerinde ücretsiz dağıtımı yapılan dijital öğrenme materyalleri

2.6. FACEBOOK

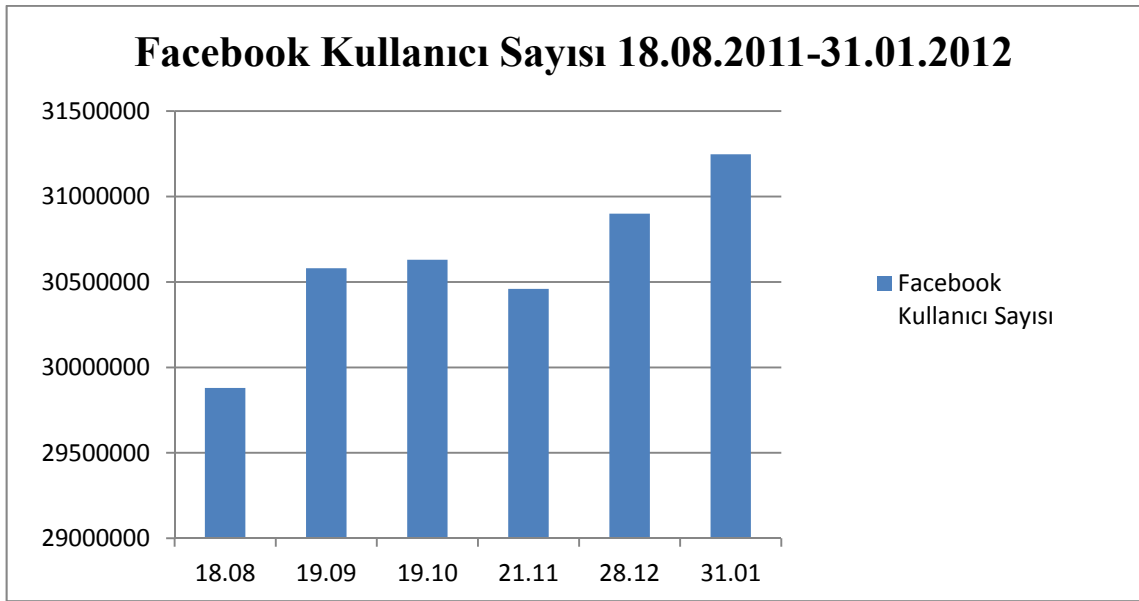
Başlangıçta Harvard Üniversitesi bilgisayar bilimleri öğrencisi Mark Zuckerberg, Eduardo Saverin, Dustin Moskovitz and Chris Hughes tarafından kendi kişisel kullanımları için geliştirilen Facebook o zamandan beri teknoloji okur-yazarı olmayan bireyler tarafından bile bilen bir isim haline geldi. Zuckerberg tarafından ilk sosyal projesi olan Facemash (2003)'ı Harvard üniversitesi öğrencilerinin akademik ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde geliştirerek yeniden düzenlendi ve 2004 yılında "The Facebook" adıyla kullanıma açtı. Sadece üniversite öğrencilerine özel olan üyelik sistemi daha sonra Microsoft ve Apple gibi şirket çalışanlarına ve çok geçmeden bu yeni sosyal ağ akımının parçası olmak isteyen herkese açıldı (Lim, 2010).

Facebook kullanıcılarına, arkadaşlarını başka bir deyişle bağlantılarını düzenleme olanağı tanınmasının yanı sıra profillerinde ne kadar bilgi paylaşacağı ve gizlilik ayarlarının düzenlenebilmesiyle paylaşılan bilginin kimler tarafından görülebileceği (belirli gruplardaki insanlar, arkadaşlar, bir ağ vb.) gibi konularda kontrol sağlar. Kullanıcılar sanal albümlere fotoğraflar yükleyebilir, bu fotoğraflar üstünde diğer kullanıcıları etiketleyebilir (tag), bağlantılar bu fotoğraflara yorumlar yapabilir ve bunlar fotoğrafların altında gösterilir. Benzer olarak bu işlemler vidyolar, mesajlar ve bağlantılar için de geçerlidir. Kullanıcılar bağlantılarıyla özel mesajlar, kullanıcı profillerinin topluluğa açık kişisel mesaj tahtaları olan duvarlar (wall) gibi iletişim araçları sayesinde haberleşebilir(Pempek ve diğerleri, 2009:230).

Facebook, istatistiklerine bakıldığında; 500 milyonun üzerinde aktif kullanıcısı bulunduğu, kullanıcılarının Yüzde ellisinin her gün sisteme giriş yaptığı, ortalama bir kullanıcının 130 arkadaşının bulunduğu, kullanıcılarının ayda 700 milyar dakikanın üstünde zaman geçirdiği, 900 milyonun üzerinde obje (topluluk sayfası, grup ve etkinlik) bulunduğu, ortalama bir kullanıcının 80 topluluk sayfası, grup ve etkinliğe bağlantısının olduğu, her ay 30 milyarın üzerinde içerik yüklendiği(internet bağlantıları, haberler, blog yazıları, notlar, fotoğraf albümleri vs.), yetmişden fazla dile çevirisinin bulunduğu, kullanıcılarının Yüzde yetmişden fazlasının Amerika dışından olduğu, kullanıcılarının her gün profillerine 20 milyon uygulama yüklediği, her kullanıcının ayda ortalama 40 kez siteyi ziyaret ettiği ve toplamda 90 parça içerik ürettiği, her gün ortalama 30 milyar parça içeriğin paylaşıldığı ve 770 milyar sayfa gösteriminin

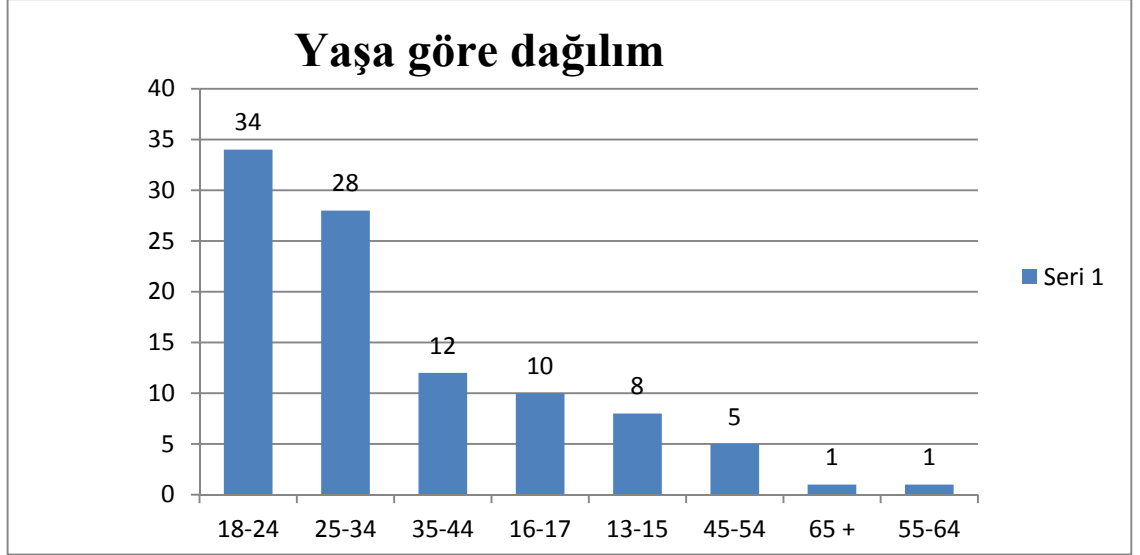
yapıldığı, 2.5 milyondan fazla web sitesinin Facebook ile entegre olduğu görülmektedir (Web1, 2011).

Facebook'u diğer sosyal ağ sitelerinden ayıran özelliği ise application (uygulama) eklentisidir. Facebook üzerinde gerek sitenin kendisi tarafından gerekse kullanıcılar tarafından geliştirilen binlerce uygulama bulunmaktadır ve bu uygulamalar belli işlevleri olan küçük çapta yazılımlardır. Bu uygulamalar sayesinde kullanıcılar profillerini geliştirebilmekte ve başkalarıyla paylaşabilmektedir (Kobak ve Biçer, 2008).

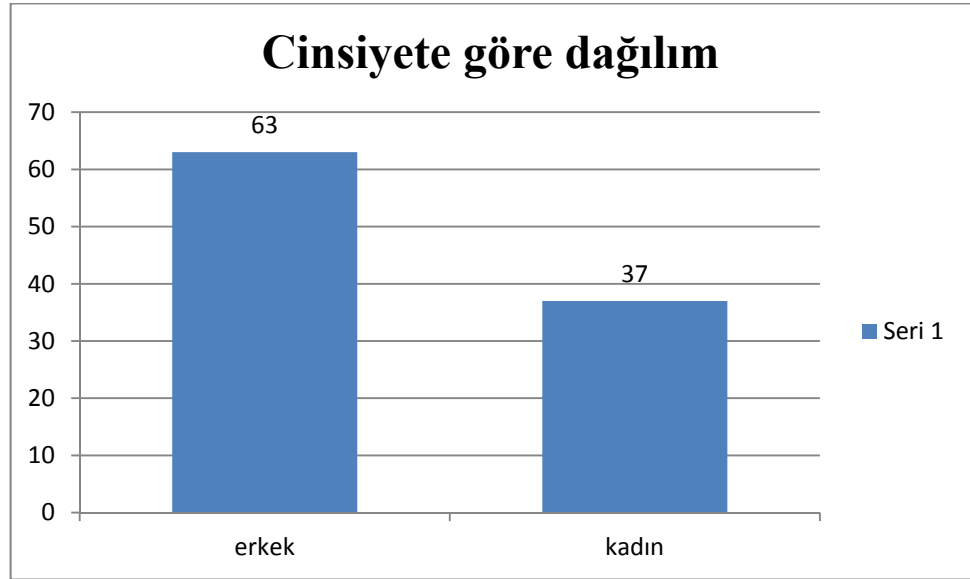
Şekil 7. Tarih ve kullanıcı sayısı grafiği (Kaynak: Web 2, 2012)

Ülkemizde Facebook kullanımına bakıldığında (Şekil 7) ise **31.247.120** kullanıcının olduğu ve dünya sıralamasında Amerika, Hindistan Brezilya Endonezya ve Meksika'nın ardından 6 sırada yer aldığı görülmektedir. Ülke nüfusunun %40.16' sının ve toplam internet kullanıcılarının % 89.28' inin Facebook hesabı bulunmaktadır.

Şekil 8. Facebook Kullanımında Yaş Dağılımı(Kaynak: Web 2, 2012)

Türkiye’de Facebook kullanıcılarının yaşa göre dağılımında ise %34 (10 311 550) ise 18-24 yaş arası ve %28 ile 25-34 yaşları arası takip etmektedir (Şekil 8).

Şekil 9. Facebook kullanımında cinsiyet dağılımı (Kaynak: Web 2, 2012)

Cinsiyet dağılımı açısından incelenecek olursa kullanıcıların %63’ü erkek ve %37 ‘si kadınlardan oluşmaktadır. Meksika da bu oran %50 ye %50 iken birleşik krallık da %48 e %52 olarak ölçülmüştür (Şekil 9).

2.7. EĞİTSEL BAĞLAMDA SOSYAL AĞLARIN ÖNEMİ

Pek çok bilgi ve iletişim teknolojisi aracına benzer olarak sosyal ağlar da öğretme öğrenme sürecinin desteklenmesi, sınıf içi ve dışı etkinliklerin çeşitlendirilmesi için kullanılabilir. Eğitim bilimleri açısından bakıldığında sosyal ağlar; öğrenenlerin formal eğitsel görevlerini desteklemesinin yanı sıra informal öğrenmeler için bağlamlar sağlar. Ek olarak bireyleri eğitim ve öğrenme ortamına yeniden dahil ederek geleneksel eğitimin ana amaçlarından birisi olan eleştirel düşünme becerisine sahip bireyler yetiştirilmesini destekler (Bugeja,2006). Ek olarak sosyal ağlar, öğrencileri daha iyi motive etmesi ve öğrenenleri pasif gözlemci pozisyonundan çıkartarak öğrenme sürecine dahil edebilmesi sebebiyle eğitim sistemini kökten değiştirme potansiyeline sahiptir(Ziegler, 2007).

Sosyal ve eğitsel ağlar, web 2.0 teknolojileri sayesinde işbirliği ve katılımı artırarak öğrenciler için uygun bir ortam sağlamaktadır. İlerlemeye açık okul sistemleri ve akademik kurumları sosyal ağları eğitim politikalarının bir parçasına haline getirmeye çalışmaktadır. Ek olarak, 21. yy. eğitim anlayışını yeniden şekillendirerek öğrencilerin öğrenmeye ve öğreticilerin öğretime karşı yaklaşımını değiştirerek öğretici ve öğrencilerin birbirleriyle olan etkileşimlerini ve birbirlerinden öğrenmelerini arttıracaktır(Hargadon, 2009).

Ellison (2008)'a göre sosyal ağlar her ne kadar informal şekilde kullanılsa da aynı zamanda öğretme ve öğrenme etkinliklerini desteklemek için kullanılma potansiyeline sahiptir. Sosyal olarak sınıf tartışmalarına daha belirgin kimlikler sağlamanın yanı sıra en tekil düzeyde kullanıcılar arası bağlantıyı sağlayarak sınıf içinde ve dışında farklı öğrenme stillerine ev sahipliği yapabilir. Son olarak sosyal ağların kullanımı, öğrencilerin dijital etkin vatandaşlar ve profesyonellere dönüşmesinde giderek daha da önem kazanan dijital okur-yazarlıklarının geliştirilmesine yardımcı olur.

Benzer olarak Lampe ve diğerleri (2011) sosyal ağların kullanımının sınıf içi aktivitelerin etrafında informal iletişimi arttıracığını vurgulamıştır. Üniversiteler gibi eğitim kurumları tarafından derslerin desteklenmesi amacıyla formal sistemler (Moodle, Blackboard vb.), elektronik posta dağıtım listeleri, ya da öğrencilerin sosyal amaçlarla bir araya geldikleri çevrimiçi tartışma forumlarının oluşturulmasını ve kullanılmasını sağlarlar. Fakat üniversite dersleri karakteristik olarak geçicilik, potansiyel olarak belirsiz görevler ve değişen öğrenci sayısı gibi işbirlikli aktivitelerin organizasyonunu

zorlaştıran özelliklere sahiptir. Bu noktada sosyal ağlar eğitimsel hedeflere ulaşılmasında öğrencilerin özel bir görevi tamamlaması yerine informal yöntemler işbirlikçi anlamlandırma yoluyla öğrenmelerine olanak tanır.

Mejias (2005) Öğrenmenin açık uçlu bir süreç olduğunu, zamandan ve mekândan bağımsız öğrenmenin sağlanabilmesi için karşılanması gerektiği varsayılan gereksinimlerin bireyi sosyal düzeyin üstünde ele aldığı, bunun ise öğrenmenin sosyal boyutuna zarar verdiğini belirterek, bireyin bir şekilde öğrendiklerini gerçek dünyaya etkileşim kurarak uygulamaya zorlanması sebebiyle sosyalleşmiş öğrenme deneyiminin faydalarının bireyselleştirilmiş öğrenmeye göre daha ağır bastığını savunmuştur. Öğrenme yönetim sistemlerinin diğer sosyal yazılımların gelişme hızını yakalamakta geciktirildiğini ve bu sistemlerin öğrenmeyi kolaylaştırıcı tek yazılım olarak görülmemesi gerektiğini dile getirmiştir.

Munoz ve Towner (2011) ise sosyal ağların eğitsel bağlamda kullanımının 1) iletişimin kolaylaşması 2) öğrenme gruplarının gelişimine yardım edilmesi 3) 21. yy. okur-yazarlıklarının geliştirilmesi olarak 3 temel avantajı beraberinde getirdiğini belirtmiştir. Bunlar kısaca açıklanacak olursa;

İletişimin kolaylaşması: Geleneksel olarak öğretici-öğrenci iletişimi sınıf içerisinde, ofis saatlerinde ve kurumsal elektronik posta aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bu kurumsal araçların ötesinde sosyal ağlar daha kişiselleşmiş öğretici-öğrenci ve aynı zamanda öğrenci-öğrenci etkileşimi sağlamaktadır.

Öğrenme grupları: sosyal ağlar sosyal-yapılandırımcı öğrenmeyi destekler. Sosyal yapılandırımcı öğrenme kuramı öğrenmenin sosyal ve kişiler arası etkileşimin bir ürünü olduğunu savunur.

21. yy. Okur-yazarlıkları: Dijital teknolojinin gelişmesiyle birlikte okur-yazarlık tanımının kapsamı yenilenerek 21. yy. okur-yazarlığı, dijital okur-yazarlık, internet okur-yazarlığı, yeni medya okur-yazarlığı, çoklu kültürlerle ve dillerle iletişime geçmeyi hedefleyen çoklu okur-yazarlık ve bilgi okur-yazarlığını kapsayacak şekilde değişti. Sosyal ağlar adı geçen tüm okur-yazarlıkların gelişmesinde etkilidir.

2.8. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Sosyal ağ siteleri ile ilgili yapılan birçok araştırma bulunmaktadır. Lim 2010 yılında uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi tartışmalar için Facebook'u kullanma nedenlerinin araştırdığı çalışmada, "Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrencileri için Öğrenme Becerileri", "Şirketler Hukuku" ve "Böbrek Hemşireliği" isimli üç ders için öğrencilere haftada 2 ya da 3 sms mesajı yollanarak öğrencilerin kayıtlı olduğu öğrenme yönetim sisteminde o haftanın konularının tartışılması için yönlendirilmeler yapılmıştır. Öğrenme yönetim sistemindeki tartışmalara destek olması için üç derse ait Facebook grupları kurarak öğrencileri haberdar etmiş ve 11 hafta sonra gruplara katılım ve etkileşim durumunu analiz etmiştir. Grup üyelerini artışı, gönderi sayıları ve sayfa gösterimlerinin analizinden elde edilen sonuçlara göre Facebook'un akademik çevrimiçi tartışmalar için kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Selwyn tarafından 2009 yılında gerçekleştirilen çalışmada 909 üniversite öğrencisinin Facebook duvar etkinliği incelenmiş ve bu etkinliğin ne kadarının eğitim ile ilişkili olduğu sorusuna cevap aranmıştır. Analizler sonucunda beş temel tema ortaya çıkmıştır. Bunlar: (1) üniversite deneyimini yansıtmak ve nakletmek; (2) uygulamaya yönelik bilgi alışverişi; (3) akademik bilgi alışverişi; (4) yalvarma ya da ayrılık göstergeleri; (5) mizahi öğrelerin paylaşımı. Araştırma sınırları içerisinde eğitsel anlamda Facebook'un yeni ağlar yaratmak yerine mevcut bağlantılar ile duygusal olarak yakınlık içeren ilişkileri canlı tuttuğu gözlenmiştir.

Madge ve diğerleri tarafından 2009 yılında üniversite birinci sınıf öğrencileri ve üniversite çalışanları ile gerçekleştirilen çalışmada öğrencilerin Facebook'u üniversite yaşamına sosyal uyum ve akademik amaçlarla kullanım durumlarını ortaya çıkarmak amacıyla 10000 kişiye çevrimiçi bir anket uygulamıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların %54'ü üniversiteye gelmeden önce sosyal ağ üyesiyken %25'i üniversiteye gelmeden hemen önce sosyal ağa kayıt olmuş ve son olarak %13'ü ise üniversite başlar başlamaz üye olmuştur. Katılımcılar sosyal ağları bazen informal öğrenme amacıyla kullansalar da çoğunlukla formal öğrenme amaçlarının dışında kullandıklarını ifade etmiştir. Buradan hareketle Facebook gibi sosyal ağların "sosyal yapıştırıcı" rolü üstlenerek öğrencilerin üniversite yaşamına uyum sağlamasına yardımcı olduğu ileri sürülmüştür.

Roblyer ve diğeri 2010 yükseköğretimde görev yapan akademisyenler ve öğrencilerin sosyal ağları kişisel ya da eğitsel amaçlarla kullanım açısından durumunu belirlemek için 62 öğretim üyesi ve 120 öğrenciyle yaptığı anket çalışması sonucu öğrencilerin sınıf etkinliklerini desteklemek amacıyla Facebook'u kullandıklarını göstermiştir. Öğretim üyelerinin ise, kayda değer şekilde sosyal ağları kişisel amaçlarla kullandıklarını, eğitsel olarak elektronik posta gibi geleneksel yöntemleri tercih ettiklerini belirtmiştir.

Pempek ve diğeri 2009 yılında öğrencilerin sosyal ağ kullanım durumlarını ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada 92 katılımcıdan haftanın her günü sosyal sitelerine giriş saatleri, bu sitelerde geçirdikleri zaman ve yaptıkları etkinlikler ile ilgili günlük tutmalarını istemiştir. Bir haftalık süreç sonunda kullanıcılardan bir anket doldurmaları istenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin Facebook üstünde günde ortalama 30 dakika zaman geçirdikleri gözlenmiş ve katılımcılar çoğunlukla arkadaşlarıyla iletişime geçmek için Facebook'u kullandıklarını belirtmiştir.

Benzer olarak Golder ve diğeri (2007) tarafından yapılan çalışmada 4.2 milyon kullanıcı tarafından gönderilen 362 milyon mesaj analiz edilmiş ve kullanım desenleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak kullanım oranının dönemsel olarak değiştiği, Facebook'un yüz yüze iletişimin yerini almaktan çok bu tür iletişimi desteklemek amacıyla kullanıldığı ve üniversite öğrencilerin geleneksel olarak yüz yüze iletişim ile sosyalleşme sürecini gerçekleştirdiği dönemlerde Facebook kullanımının azaldığı görülmüştür.

Mazman 2009 yılında yaptığı çalışmada Facebook'un eğitsel kullanımının açıklanmasına ilişkin bir yapısal eşitlik modeli geliştirerek test etmiştir. Modelde Facebook'un eğitsel kullanımını (iletişim, işbirliği, kaynak/materyal) Facebook'un benimsenmesi (yarar, kullanım kolaylığı, sosyal etki, kolaylaştırıcı faktörler ve topluluk kimliği) ve Facebook kullanım amacı (sosyal ilişkiler, çalışmalara ilişkin ve günlük kullanım) birlikte açıklamıştır.

Kirchner ve Karpinski (2010) tarafından Facebook kullanımı ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmaya yönelik yapılan araştırmada 217 lisans öğrencisinden anket yoluyla toplanan veriler analiz edilmiş ve Facebook kullanıcılarının not ortalamalarının kullanmayanlara göre daha düşük olduğunu belirlemiştir fakat

katılımcıların büyük kısmı Facebook kullanımlarının akademik performansları üzerinde bir etkisi bulunmadığını belirtmiştir.

Kabilan ve diğerleri (2010) yaptıkları çalışma kapsamında 300 lise öğrencisi ile görüşerek Facebook'un yabancı dil öğretiminde kullanılıp kullanılmayacağına ilişkin görüşlerini almıştır. Verilerin analizi sonucunda Facebook'un İngilizce öğrenme konusunda öğretimi destekleyici ve anlamlı öğrenmeler sağlanmasına yardımcı olan bir öğrenme ortamı olarak gördükleri gözlenmiştir.

Benzer şekilde LaRue (2012) yaptığı çalışmada Facebook'un paylaşım ve grup kurma özelliklerinden faydalanılarak bir sınıf yönetim sistemi (classroom management system) olarak kullanılabilceğini belirtmiştir. Bu bağlamda harmanlanmış bir ders tasarımı geliştirmiş, anonim anket ve test hizmeti veren SurveyMonkey sitesinin Facebook ile entegrasyonunu sağlamış ve sonuçların gönderi olarak kullanıcı ve grup duvarlarında yayınlanabilmesi özelliği ile süreci takip etmiştir. Sonuç olarak internet ve sağlık bilişimi alanında öğrenim gören katılımcıların sosyal ağı bir öğrenme ortamı olarak benimsediklerini belirtmiştir.

Tınmaz (2011) doktora tezi kapsamında gerçekleştirdiği araştırmada sosyal ağ web sitelerinin kullanım ve doyum değerlendirmesini ve sosyal ağ web sitelerinin öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanılmasına yönelik avantajların ve sorunların tespit edilmesine çalışmış ve araştırma kapsamında en yaygın ve sık kullanılan Facebook örnek durum olarak seçilmiştir. Anket, görüşme çizelgesi ve açık uçlu sorular ile hem nitel hem de nicel veri toplanmıştır elde edilen veriler ışığında kullanım ve doyum analizi, eğitimde kullanılabilirlik analizi yapılmıştır. Çalışma sonuçları kullanışlı bir araç olarak algılanan Facebook'un öğretim etkinlikleri için kullanım potansiyeli olduğunu göstermiştir. Oldukça yeni bir ortam olmasının, katılımcıların Facebook üzerinden bir öğrenme gerçekleştirmek için endişeli olmalarına neden olduğu görülmüştür. Çalışma katılımcılarının çoğu Facebook'un eğitime destek materyali olarak kullanılmasının daha uygun olduğunu belirtmişlerdir. Facebook'un daha iyi eğitim entegrasyonu için bireysel farklılıkların ve alternatif öğretim yöntemlerinin çalışılması gerektiği görülmüştür.

Aubrey (2009) öğreticinin Facebook üzerinde kendi profilini öğrencilerine açmasının, motivasyon, tutum ve dersteki performansları üzerine etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmada 104 katılımcı ile deneysel bir çalışma yürütmüştür. Katılımcılar iki temel gruba bölünmüş deney grubu öğretici profiline erişebilirken

kontrol grubu erişememiştir. Geliştirilen motivasyon ve tutum ölçekleri ile yapılan ölçmeler sonucunda ise deney grubu motivasyon puanlarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu, tutum ve performans puanları açısından ise gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı gözlenmiştir.

Walz (2009) yılında Hartford üniversitesinde 141 lisans öğrencisi ile gerçekleştirdiği çalışma arkadaşları yüz yüze iletişim, internet kullanımı, sosyal ağ siteleri kullanımı ve aidiyet hissi arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre; öğrencilerin neredeyse tamamının (%98.6) Facebook kullandığı, yine neredeyse tamamının (%93.6) Facebook'u favori sosyal ağ siteleri olarak tanımladığı, aidiyet hissini ise sosyal ağlarda geçirdiği zaman ve bu ağlardaki arkadaş (bağlantı) sayısı ile aralarında pozitif yönlü bir ilişki olduğu gözlenmiştir. Özellikle erkek öğrencilerde arkadaş sayıları ile aidiyet hissi arasında kız öğrencilere göre daha güçlü bir ilişki bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin aidiyet hissini sosyal ağların kullanımı yoluyla geliştirilebileceği öne sürülmüştür.

Dabner (2012) gerçekleştirdiği çalışmada 4 Eylül 2010 yılında Yeni Zellanda'da meydana gelen depremin ardından Canterbury üniversitesi öğrencilerine kurulan Facebook sayfası üzerinden destek ve bilgi sağlanmıştır. Bir vaka çalışması olan araştırmada sosyal medya, sosyal topluluklar ve kriz bilişim alanı sosyal ağ platformu üstünde birleştirilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre sosyal medyanın özellikle yükseköğrenim bağlamında iletişimi, işbirliğini ve bilgi paylaşımını etkin bir şekilde destekleyebileceği sonucuna varılmıştır. Öğrenciler tarafından hali hazırda yaygın bir şekilde kullanılan sosyal medyadan kurumsal anlamda faydalanabilmesi için ise stratejiler geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Tham ve Ahmed (2011) çalışması kapsamında üniversite öğrencileri arasında sosyal ağ siteleri kullanım durumunu ve bu kullanımın etkilerini araştırmıştır. 445 üniversite öğrencisi ile yürütülen çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket yoluyla toplanmıştır. Anket, sosyal ağ siteleri kullanımı, sosyal ağların siteleri iletişim algıları, sosyal ağ siteleri kullanımının kişisel gelişim ve akademik performans üzerindeki etkilerine dair bilinç alt bölümlerinden oluşmaktadır. Çalışma kadın üniversite öğrencilerinin sosyal ağ siteleri üzerinde erkeklere nazaran daha fazla vakit geçirdiğini ortaya koymuştur. Yaş ile sosyal ağ siteleri üzerinde harcanan zaman arasında negatif

yönlü bir ilişki bulunmuş. Sosyal ağ sitelerinin kullanımının akademik performans üzerindeki etkisine dair algı ise yaşa göre değişiklik göstermektedir. Yaşça küçük katılımcılar bu sitelerin kullanımının akademik performanslarını düşürdüğüne inanmaktadırlar. Kişisel gelişim algısı üstünde ise yaşa, cinsiyete göre değişmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgular ve öğrencilerin algılarının tutarlı olduğu gözlemlenmiştir.

Jabr (2011) sosyal ağ siteleri üzerinde akademik gruplarının oluşturulmasının daha iyi öğrenmelere ve iletişime neden olabileceği varsayımı ile gerçekleştirdiği çalışmada; öğrencilerin becerilerini, zamanlarını ve isteklerini sosyal ağ siteleri üzerinde nasıl kullandıklarının ortaya konularak kullanım oranını etkileyen faktörleri belirlemeye çalışmıştır. Çalışmada veriler e-posta yoluyla dağıtılan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. 650 katılımcıdan elde edilen verilere göre sosyal ağları ve uygulamalarını kullanma becerilerinin öğrenciler tarafından kazanıldığı, öğrencilerin sosyal ağ sitelerini sadece sosyal amaçlı değil hem sosyal hem de akademik amaçlı kullanılmasını sağlayacak kritik düşünme becerilerinden yoksun olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %83'ü sosyal ağların akademik iletişim ve öğrenme amacıyla kullanılması konusunda nitelikli kurslara hazırlanması durumunda kayıt yaptıracaklarını belirtmiştir. Çalışma sonucunda sosyal ağlara daha etkileşimli bir rol verilerek işbirlikli öğrenme ortamı olarak kullanılması ve üstüne oluşturulacak “uygulama toplulukları”nın öğrenciler, akademik personel ve diğer personel arasındaki akademik iletişimi arttırarak zamanın daha etkili kullanılabilmesi vurgulanmıştır.

Special ve Li-Barber (2012) geçmiş araştırmalarda Facebook profili açmak ve kullanmayı sürdürmek arasındaki ilişkileri belirlemek ve bu ilişkileri bireyin kendini Facebook üzerinde açması ve doyum ile ilişkilendirmek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmada lisans öğrencilerinin Facebook’u gizlilik ve paylaşım özellikleri ile motivasyonel ihtiyaçları karşılama sebebiyle kullandıkları belirlenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre Facebook kullanımının en yaygın nedenleri cinsiyet açısından farklılık göstermekle birlikte, ilişki durumunun belirtilmesi, zaman geçirme, eğlence olarak gözlenmiştir. Katılımcılar arasında cinsiyete göre paylaşılan bilginin türünde ve kendini ifşa seviyesinde anlamlı farklılık görülmüştür. Kendini açma düzeyleri ile özel motivasyonel ihtiyaçların karşılanmasında oluşan doyum arasında ilişki olduğu gözlenmiştir.

Cho ve diğeri, (2007) yaptığı çalışmada bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme topluluklarında iletişim stilleri, sosyal ağlar ve öğrenme performansı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Sosyal ağ analizi ve anket kullanılarak toplanan veriler çevrimiçi işbirliği araçları kullanan 31 dağıtık katılımcının nasıl işbirlikli öğrenme sosyal ağı oluşturduğunu anlamak için kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre iletişim stilleri ve katılımcılar arasındaki daha eski arkadaşlık durumu gibi hem bireysel hem de yapısal faktörlerin öğrenenlerin işbirlikli öğrenme sosyal ağı oluşturma şekli üzerinde etkili olduğu gözlenmiştir. Çalışma sonucunda ortaya çıkarılan işbirlikli öğrenme sosyal ağının öğrenen performansı üzerinde etkili olduğu ve öğrenenlerin daha yüksek sınav notları almaya meyilli oldukları gözlenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre, sosyal ağlar ve iletişim araçlarının dağıtık öğrenme ortamlarının temel bileşenleri olması gerektiği vurgulanmıştır.

Tiryakioğlu ve Erzurum (2011) yaptıkları çalışmada sosyal ağların eğitsel bir araç olarak kullanım durumunu ortaya koymak amacıyla Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesinde görev yapan çeşitli akademik ünvanlara sahip 67 öğretim üyesi ile gerçekleştirdikleri çalışmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen 52 maddelik anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretim üyelerinin %75'i Facebook kullanıcısı iken bu sosyal ağ sitesi üzerinde günlük bir saatten az zaman geçirmektedir. Facebook'a karşı tutum üzerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. 45 yaşından daha genç olan katılımcılar Facebook'u günlük olarak kullanırken bu yaşın üstündekiler haftada birkaç kez kullanmaktadır. Katılımcıların üçte ikisi bu sosyal ağ sitesini tanıdıkları ile iletişime geçmek için kullanırken yine aynı oranda katılımcı Facebook'un öğrenciler arasındaki sosyal etkileşimi desteklemenin yanı sıra öğretici- öğrenci arasındaki iletişimi de destekleyebileceğini belirtmiştir.

O'Brein (2011) doktora tezi kapsamında gerçekleştirdiği çalışmada internet ve Facebook'un kullanım durumları, kullanımının akademik anlamda etkileri ve harcanan zamanla ilişkisini ortaya çıkarmaya çalışmış ve çalışma verilerini 160 üniversite öğrencisinden anket yoluyla toplamıştır. Araştırma sonuçlarına göre Facebook'un ve internetin kullanım süresi ile akademik performans arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

BÖLÜM III: YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesi ile ilgili bilgiler açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma deneysel desenlerden ön test-son test kontrol gruplu desende (ÖSKD) modellenmiştir. Bu desende yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Bunlarda biri deney öteki kontrol grubu olarak atanır, her iki grupta da deney öncesi ve deney sonrası ölçmeler yapılır(Büyüköztürk,2011:19-20). Modelin simgesel görünümü aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. Öntest-Sontest kontrol gruplu model

Grup	Ölçüm	Denel İşlem	Ölçüm	Ölçüm
D (R)	O _{1.1}	X	O _{1.2}	O _{1.3}
K (R)	O _{2.1}		O _{2.2}	O _{2.3}

D: Deney Grubu

K: Kontrol Grubu

R: Rastgele Atama

X: Deney grubu ile sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenmesi

O_{1.1} ve O_{2.1}: Deney ve kontrol gruplarının başarı testi ön test puanları

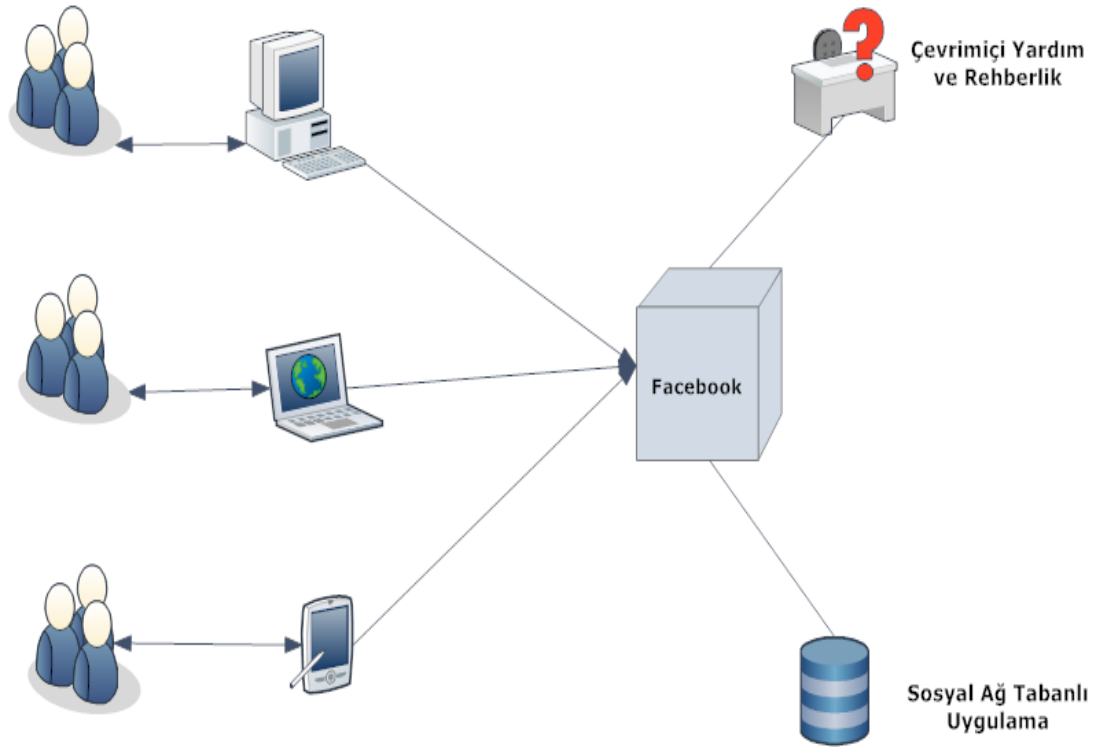
O_{1.2} ve O_{2.2}: Deney ve kontrol gruplarının başarı testi son test puanları

O_{1.3} ve O_{2.3}: Deney ve kontrol gruplarının kalıcılık test puanları

Bu modelde ön testlerin bulunması grupların deney öncesindeki benzerlik derecelerinin bilinmesine ve sontest sonuçlarının buna göre düzeltilmesine yardım eder. Deneysel işlem “X”in ne derecede etkili olduğuna karar vermek için öntest ve sontest ölçme sonuçları birlikte kullanılır. (Karasar, 2009:97).

Çalışma kapsamında katılımcılar seçkisiz atama yoluyla 2 gruba bölünerek deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Grupların oluşturulmasının ardından ön test yapılarak ön bilgi seviyeleri belirlenmiştir.

Deney grubu, hem geleneksel yolla işlenen derslere katılmış hem de dört hafta süreyle geliştirilen Facebook uygulaması üzerinden işbirliği sürecini ve tartışmalarını gerçekleştirmiştir. Kontrol grubunda ise geleneksel yolla ders işlenmiş öğrenme süreci yüz yüze ilerlemiştir. Uygulama süresince oluşan sorunları gidermek ve soruları cevaplamak için bir Facebook sayfası oluşturulmuştur. Araştırmacı süreci çevrimiçi olarak da takip ederek bu sayfa ve araştırmacının Facebook profili üstünden katılımcılara yardım ve rehberlik sağlanmıştır. Uygulama süreci sonunda ise her iki gruba da son test yapılarak deneysel işlemin etkililiği test edilmiştir. Deneysel işlemin şematik gösterimi şekil 10’da verilmiştir.

Şekil 10. Araştırmanın deneysel işlem şeması

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubu Uşak Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü ikinci sınıf öğrencilerinden 102 kişiden oluşmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde mevcut dönemde alınan derslerin yapısı ve uygulamaya uygunluğu göz önünde bulundurulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, e-öğrenme ortamlarının etkililiği sınırlanırken küçük gruplarla çalışılması, öğrenen ve öğreticilerin daha üst düzeyde iletişim sağlamaları ve sosyal etkileşime girmelerine destek olmaktadır (Hill ve diğerleri, 2007:165; Kreijns ve diğerleri, 2003:340; Alonso ve diğerleri, 2005:232). Araştırmanın doğası gereği çalışma grubu küçük tutulmuş ve sürecin tamamı gözlenmeye çalışılmıştır. Çalışma grubuna ait demografik veriler Tablo 3 ve Tablo 4’ de gösterilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların yaşa göre dağılımı

Yaş	Frekans	Yüzde
19	12	11,7
20	40	39,2
21	28	27,5
22	10	9,8
23	2	2
24	8	7,8
30	2	2
TOPLAM	102	100

Tablo 3’ de görüldüğü üzere katılımcıların yaşları 19 ile 30 arasında değişmektedir. Yine katılımcıların %54,7 sini kızlar oluştururken %45,3’ü erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 4. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kız	56	54,9
Erkek	46	45,1
TOPLAM	102	100

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi, sosyal ağ tabanlı uygulamanın değerlendirilmesi için araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan “Öğrenci görüşleri ölçeği”, veri çeşitleme amacıyla kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Veri çeşitleme: Gerçeğin farklı yönlerini ve oluşumlarını öğrenebilmek için araştırmacı, araştırdığı olay ve olguya ilişkin farklı bakış açılarını, farklı anlamları ve farklı göstergeleri ortaya çıkarmalıdır. Bu noktada çeşitleme stratejisinin kullanımı araştırma sonuçlarının güvenilirliğinin artırılmasına yardımcı olacaktır. Çeşitleme veri kaynağı, yöntem ve araştırmacı çeşitlemesi başlıkları altında incelenebilir. Veri kaynağında çeşitleme farklı özelliklere sahip katılımcıların çalışmaya dahil edilmesi olarak açıklanabilirken yöntemde çeşitleme ise araştırma yönteminden elde edilen verilere ek olarak görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi yöntemlerden elde edilen verilerin birbirlerini teyit amaçlı kullanılarak araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğinin artırılması olarak tanımlanabilir. Bu açıdan herhangi bir boyutta çeşitlemenin yapılmadığı araştırmalar geçerlilik ve güvenilirlik açısından zayıf kalabilir(Yıldırım ve Şimşek, 2006: 267).

Nirengi modeli olarak da bilinen bu modelde nicel ve nitel bilimsel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmaktadır. Bazen nitel ya da nicel araştırma yöntemlerinin tek başına hatasız bir şekilde gerçek durumları tespit etmekte yetersiz kalmaktadır, bu yüzden bu iki yöntemin birlikte kullanılması gerekmektedir(İşman, 2008:157).

Sosyal ağ tabanlı Öğretim İlke ve Yöntemleri uygulamasının geliştirilmesinde ve değerlendirilmesinde kullanılan araçların geliştirilme süreci ve araçların özellikleri aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1. Başarı testi: Öğrencilerin akademik başarılarındaki artışın analizi için araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi çoktan seçmeli 50 test maddesinden oluşmaktadır ve her sorunun 5 cevap şıkkı bulunmaktadır (Ek-3). Testin geliştirilmesinde ve kapsam geçerliliğinin sağlanmasında uzman görüşlerinden faydalanılmıştır. Testin geliştirilme

sürecinde öncelikle pilot test hazırlanarak çalışma grubu dışındaki 176 kişiye uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar madde analizi yapılarak ayırıcılık gücü 0.2 (Büyüköztük ve diğerleri, 2012:123)'den düşük olan 5 test maddesi başarı testinden çıkarılarak yerlerine yenileri konulmuştur. Başarı testine ait pilot uygulama sonuçları Ek-4'de verilmiştir. Pilot testin aritmetik ortalaması 66.79, standart sapması 12.47 ve kr21 güvenilirlik katsayısı 0.873 olarak bulunmuştur. Son test için ise aritmetik ortalama 69.31, standart sapma 10,72 ve kr21 güvenilirlik katsayısı ise 0,787 olarak hesaplanmıştır. Son test için yapılan madde analizinde ise başarı testinin bütün maddelerinin ayırt edicilik taban puanını sağladığı görülmüştür. Son test madde analizi sonuçları Ek-5'de verilmiştir. Teste ait soruların taksonomiye göre dağılımları belirtke tablosunda verilmiştir (Ek-6).

3.3.2. Öğrenci Görüşleri Anketi: Öğrencilerin geçirdikleri öğrenme yaşantıları ve hazırlanan sosyal ağ tabanlı öğrenme ortamı ile ilgili görüşlerini almak amacıyla hazırlanmıştır (Ek-1). Anket iki bölümden oluşmaktadır. (a) Sosyal ağ tabanlı uygulamanın kullanışlılık, iletişim ve uzun dönemli kullanım gibi özelliklerine ilişkin görüşlerin yer aldığı, öğrencilerin geçirdikleri öğrenme yaşantıları doğrultusunda evet, hayır, kısmen, bilmiyorum/kullanmadım seçeneklerinden birini işaretleyerek cevap vermelerinin beklendiği 12 sorudan oluşan birinci bölüm ve (b) öğrencilerin uygulama hakkındaki görüşlerinin alınarak avantaj ve dezavantajlarının açık uçlu sorularla değerlendirildiği ikinci bölümdür.

3.3.4. Yarı yapılandırılmış görüşme formu: Görüşme sosyal bilimler alanında yapılabilecek araştırmalarda sık kullanılan veri toplama yöntemlerinden birisidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006:119). Birçok kimse düşündüklerini açıklamada yazılı anlatımdansa sözlü anlatımı tercih eder. Görüşme yöntemi söylenenlerin, yüzeysel anlamları yanında "gerçek" ve derinlemesine anlamlarının da ortaya çıkartılabilmesine olanak tanır (Karasar, 2009:166). Görüşme yöntemi yapılandırılmış, yapılandırılmamış ve yarı yapılandırılmış görüşme olarak 3 ana başlıkta incelenebilir. Yapılandırılmış görüşmede araştırmacının belirli bir sıraya göre önceden hazırladığı sorular bulunmaktadır ve görüşülenden seçeneklerden birisini seçmesi istenir. Yapılandırılmamış görüşmede ise sorular ve sıralama sabit değildir görüşme sırasında gelişebilir. Yarı yapılandırılmış

görüşme türünde ise hem sabit soruları cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi bir arada sağlarken iki görüşme türünün avantajlarını birleştirir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2012:151-152).

Uygulama süreci sonunda sosyal ağ tabanlı uygulamayı kullanan öğrencilerden rastgele seçilen beş tanesi ile görüşülerek uygulama kullanımı süresince geçirilen öğrenme yaşantıları ve uygulama ile ilgili görüşlerinin alınması için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu aracılığı ile görüşme yapılmıştır. Form beş sorudan oluşmaktadır (Ek-2).

3.4.VERİLERİN TOPLANMASI

3.4.1. Sosyal Ağ Tabanlı Uygulamanın Geliştirilmesi

Uygulamanın geliştirilmesinde Mayer (2009) 'in çoklu ortam geliştirme ilkelerinden yararlanılmış ve öğretim süreci ADDIE öğretim tasarımı kuramına göre şekillendirilmiştir. Mayer çoklu ortamla öğrenmede yol gösterici 12 tasarım ilkesinden bahsetmektedir (Kuzu,2011:11). Bu ilkeler Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Çoklu ortam tasarım ilkeleri (Kaynak: Kuzu, 2011)

Çoklu Ortam İlkeleri		
Konu İşlemleri Azaltma İlkeleri	Temel Süreçleri Yönetme İlkeleri	Üretici Süreçleri Geliştirme ilkeleri
<ul style="list-style-type: none">• Tutarlılık• Dikkat çekme• Gereksizlik• Konumsal yakınlık• Zamansal yakınlık	<ul style="list-style-type: none">• Parçalara bölme• Ön-alıştırma• Biçim	<ul style="list-style-type: none">• Çoklu ortam• Kişileştirme• Ses• Resim

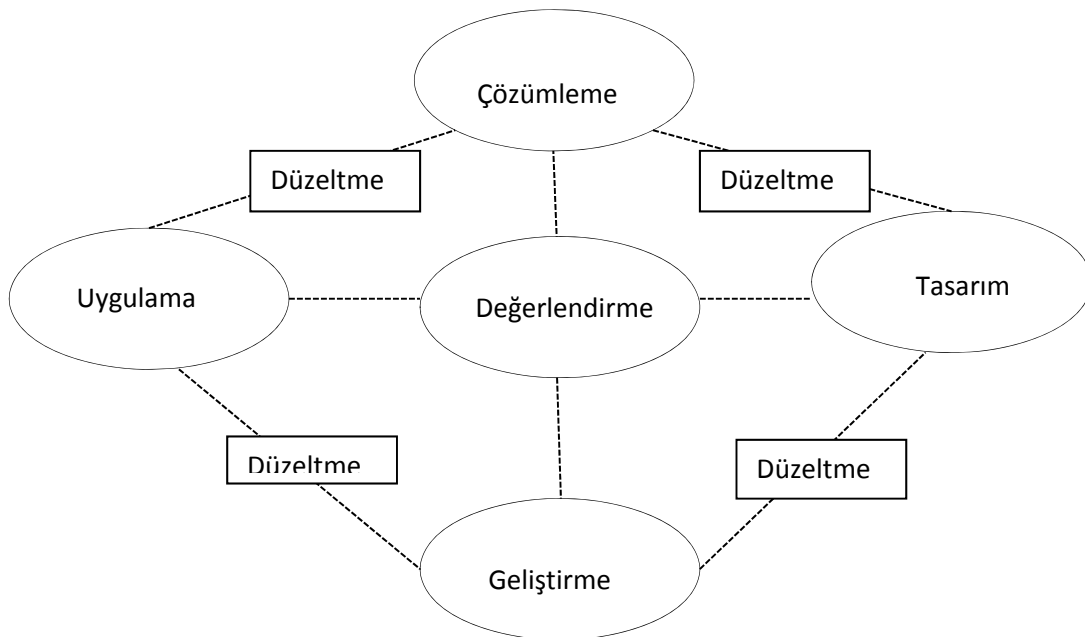
Bu ilkeler kısaca açıklanacak olursa *konu dışı işlemleri azaltma ilkeleri* konu dışı materyallerin öğretim tasarımı dışında tutulmasını önemli sözcük ve görsellerin vurgulanması durumunda öğrenenlerin daha iyi öğrendiği, resimlerin ve sözlü anlatımın birlikte kullanıldığı durumlarda, resim, sözlü anlatım ve metnin birlikte kullanıldığı

durumlara göre daha iyi öğrenmeler sağlandığı, birbirleriyle ilişkili metinlerin sayfada ya da ekran üzerinde birbirlerine yakın olduğu durumlarda daha iyi öğrenmeler sağlandığı, birbirleriyle ilişkili metinler ve görsellerin eş zamanlı sunulduğu ortamlarda sırayla sunuma göre daha iyi öğrenmelerin olduğu belirtilmiştir.

Temel süreçleri yönetime ilkelerine göre ise konunun kendilerine uygun bölümlere ayrıldığı durumlarda devam eden formda verilmesine göre daha iyi öğrenmeler sağlandığı, öğrenilecek anahtar kavramların ve bu kavramların özelliklerinin bilinmesi durumunda öğrenenlerin daha iyi öğrendiği, resim ve anlatımın sunulduğu ortamlarda resim ve yazının birlikte sunulduğu durumlara göre daha iyi öğrenmeler sağlandığı vurgulanmaktadır.

Üretici süreçleri geliştirme ilkelerine göre ise bir çoklu ortam materyalinde anahtar kelimeler vurgulandığında ya da daha belirgin şekilde gösterildiğinde öğrenenlerin içeriğe daha iyi odaklandığı belirtilmektedir (Kuzu, 2011:11-18) .

Uygulamanın geliştirilmesi sürecinde çekirdek öğretim tasarım modellerinden olan ADDIE ise modeli baz alınmıştır. Kısaca ADDIE olarak adlandırılan modelin ismi temel basamakları olan Çözümleme (Analysis), Tasarım (Design), Geliştirme (Development), Uygulama (Implementation) ve Değerlendirme (Evaluation) kelimelerinin her birinin baş harflerinden oluşmaktadır. Bu model gerçekte öğretim tasarımı işlemlerinin nasıl yapılacağından çok, tasarım sürecinin hangi aşamalardan ya da bileşenlerden oluştuğunun ortaya konulması açısından önemlidir. ADDIE modelinin şematik görünümü Şekil 11’de sunulmuştur.

Şekil 11. ADDIE modeli (Kaynak: Şimsek, 2009)

Çözümleme (Analysis) aşamasında sorunlardan hareketle eğitim gereksinimleri belirlenmekte hedef kitle özelliklerinin çözümlemesi yapılmakta kurumsal politikalar/koşullar belirlenerek mevcut bilgiler ışığında eğitim hedefleri saptanmaktadır.

Tasarım (Design) aşamasında öğretim amaçları belirlenerek içeriğin seçimi ve düzenlemesi yapılmakta, öğretme-öğrenme süreçlerinde kullanılacak olan stratejiler geliştirilmekte ve ulaşılan çıktılar ölçmeye yönelik araçlar oluşturulmaktadır.

Geliştirme (Development) aşamasında öğrenme-öğretme sürecinde işe koşulacak olan materyaller geliştirilmektedir. Eğitimci ve kullanıcı kılavuzları, katılımcı materyalleri ve destekleyici ortamlar bu aşamada oluşturulmaktadır.

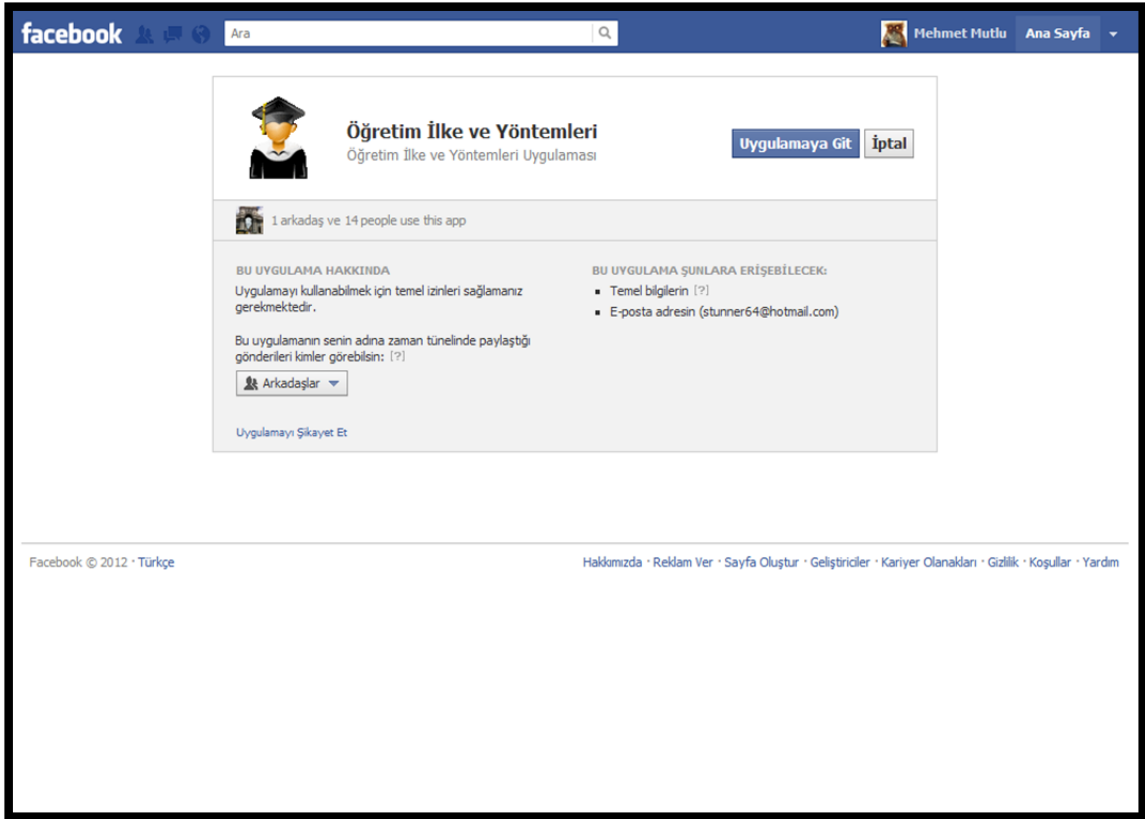
Uygulama (Implementation) aşamasında tasarımı yapılan öğrenme sisteminin uygulanmasını etkileyecek değişkenlerin üzerinde çalışılmakta ve gerekli hazırlıklar yapılmaktadır.

Değerlendirme (Evaluation) aşamasında ise taslağı geliştirilen öğrenme sisteminin ön denemesi, düzeltmeler ve son değerlendirmesi yapılmaktadır böylece tasarımı yapılan sistemin tüm öğeleri işlerlik açısından test edilmiş olmaktadır (Şimşek,2009:67-68).

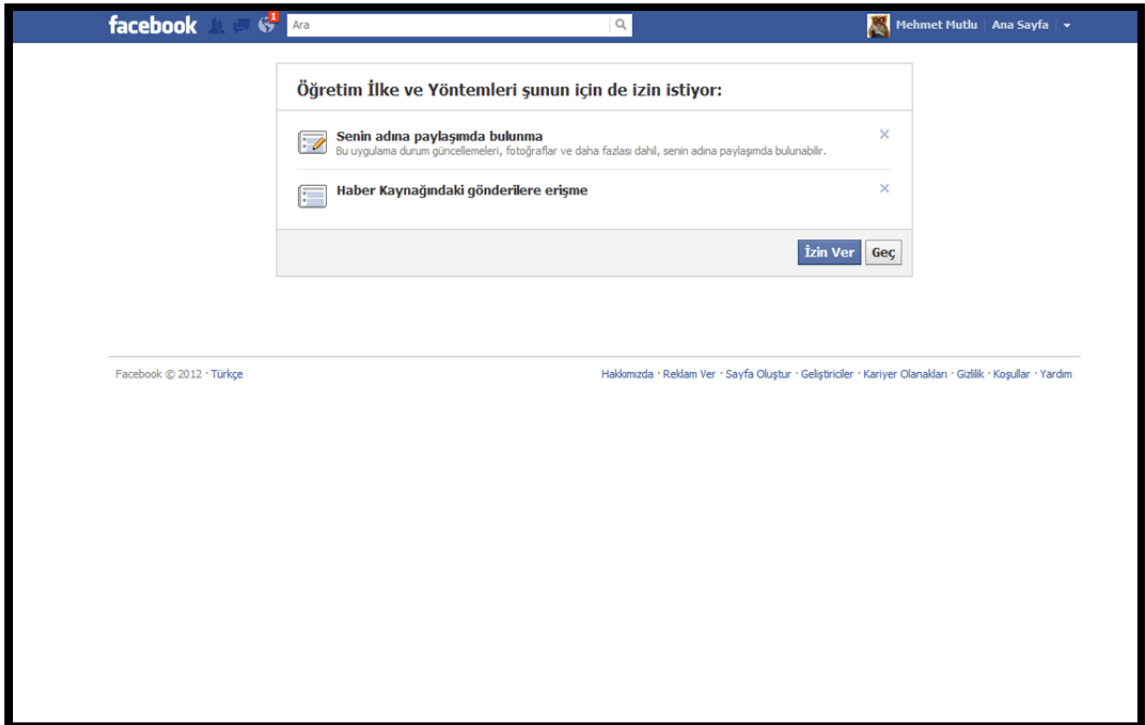
3.4.2. Uygulama Özellikleri

Öğretim ilke ve Yöntemleri dersi kapsamında kullanılması amacıyla geliştirilen sosyal ağ tabanlı uygulama konu anlatımı, tartışma ve dosyalar olmak üzere 3 ana bölümden oluşmaktadır. Uygulamanın Facebook kullanıcı profiline yüklenebilmesi için <http://apps.facebook.com/ogretimilke> ya da <http://www.sosyalaglardaogrenme.com> web adresleri veya <http://www.facebook.com/ogretimilke> uygulama profil sayfası kullanılabilir. Şekil 12’de görüldüğü gibi uygulamanın kullanıcı profili ile ilişkilendirilebilmesi için kullanıcı tarafından yetkilendirmenin (Şekil 13) yapılması gerekmektedir.

Kullanıcıların uygulamaya içerisinde bulunan öğrenme içeriklerinin (Şekil 14) sahip olduğu “duvar”lara içerikle ilgili yorum ve katkı yapması esasına dayanan uygulama da gönderiler; düz metin, görsel, video, url ya da harici dosya olabilirken, gönderi sistemi uygulamanın yürütüldüğü sosyal ağ olan Facebook’da bulunmayan alıntı özelliğini de içermektedir. Bu sayede kullanıcılar sadece bir gönderiye cevap vermek yerine aynı anda birden çok gönderiye atıf yapabilmekte ve cevap verebilmektedir(Şekil 15).

Şekil 12. Uygulama yükleme ekranı

Şekil 13. Uygulama izinler ekranı

facebook Ara

ÖĞRETİMİN PLANLANMASI

 ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ UYGULAMASI

UYGULAMAYA GİRİŞ

Uygulama Hakkında

 Bu uygulama "Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı'nda" Prof. Dr. Aytekin İŞMAN danışmanlığında yürütülen "Sosyal Ağların İşbirlikli Öğrenme Bağlamında Kullanımı:Facebook Örneği" başlıklı Yüksek Lisans tezi kapsamında Arş. Gör. Murat EKİCİ tarafından geliştirilmiştir.

Kullanım Kılavuzu

 Bu uygulama "Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi" kapsamında kullanılmaktadır.

Uygulama kullanımı hakkında hazırlanan kılavuzu izlemek için buraya tıklayınız.

İletişim

 Uygulama hakkındaki her türlü soru, görüş ve önerileriniz için lütfen aşağıdaki iletişim adreslerini kullanınız.

E-Posta : muratekici83@gmail.com

Öğretim İlke ve Yöntemleri · Bu Uygulamayı Şikayet Et/Uygulamayla İletişime Geç · Türkçe · Hakkımızda · Reklam Ver · Sayfa Oluştur · Geliştiriciler · Kariyer Olanakları · Gizlilik · Koşullar · Yardım

Şekil 14. Uygulama giriş ekranı

Sosyal ağ tabanlı Öğretim İlke ve Yöntemleri uygulamasına kullanıcı tarafından gerekli izinlerin verilmesinin ardından kullanıcıyı karşılayan giriş ekranı yer almaktadır. Bu ekranda uygulamanın amacı ve kapsamı hakkında kısa bir bilgi verilmiştir. Yine bu ekran aracılığıyla uygulamanın kullanım kılavuzu ve kullanımın görsel anlatımına ulaşılabilir (Şekil 14) .

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ UYGULAMASI

Öğretimin Planlanması

Plan, belirli eğitim amaçlarına ve program hedeflerine ulaşmak için öğretim etkinliklerinden hangilerinin seçileceğini, bunların öğrencilere niçin ve nasıl yapılacağını, hangi yardımcı ve tamamlayıcı kaynak ve araçların kullanılacağını, elde edilen başarının nasıl değerlendirileceğini önceden tasarlayıp kâğıt üzerinde saptamaktır (Demirel ve Yağcı, 2003) .

Öğretimde başarı iyi ve dikkatli planlamayla sağlanabilmektedir.

Nitelikli bir planın dört temel soruya yanıt vermesi gerekmektedir (Bilen 1996):

1. Dersin sonunda öğrenciler neler öğrenmeli, ne gibi bir davranış değişikliği edinmelidir?
2. Söz konusu davranış değişikliği ne ile-hangi içerikle gerçekleştirilmelidir?
3. Davranış değişikliği nasıl bir yöntem ve araç-gereç-kaynaklarla öğrenciye ulaştırılmalıdır?
4. Elde edilen başarı nasıl değerlendirilmelidir?

Öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sürecinde öğretmenler yıllık, ünite, günlük, ders düzeyinde gerçekleştirecekleri öğretim etkinliklerini ilkelere göre plânlayarak gerçekleştirmek durumundadırlar. Bu görev yasal açıdan olduğu kadar öğretimin niteliği açısından da gereklidir. Yasal açıdan 2551 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Eğitim ve Öğretim Çalışmalarının Plânlı Yürütülmesine İlişkin Yönetmelik gereği eğitim öğretim faaliyetleri plânlı gerçekleştirilmek zorundadır.

Öğretimin Planlanması başarının anahtarıdır. İyi Planlama derslerde hoş bir havanın doğmasına tutarsız ve faydasız faaliyetler yerine amaçlı faaliyetlerin yer almasına ve öğretmenin kendine güvenmesine yardım eder. İyi Planlama doyurucu bir öğretimle sonuçlanabilir.

Ünitelendirilmiş yıllık plan sınıf ya da ders düzeyindeki öğretim faaliyetlerinin belirlenen zaman içerisindeki tüm öğretim etkinliklerini gösteren çerçeve plândır. İyi hazırlanmış bir yıllık plân eğitim ve öğretim faaliyetlerinin öğretim yılı içerisinde normal dağılımını sağlar, zaman ve enerji kaybı ile gelişigüzelliği önler.

Ders plâni sınırlandırılmış bir zaman dilimi içerisinde hedeflere ulaştırıcı öğretim etkinliklerinin ayrıntılı olarak tasarlanıp belirtildiği bir kılavuzdur.

Öğretimde beklenen yeterliklere ulaşmak isteyen her kişi ya da kurum bu etkinliklerini gerçekçi plânlamak durumundadır.

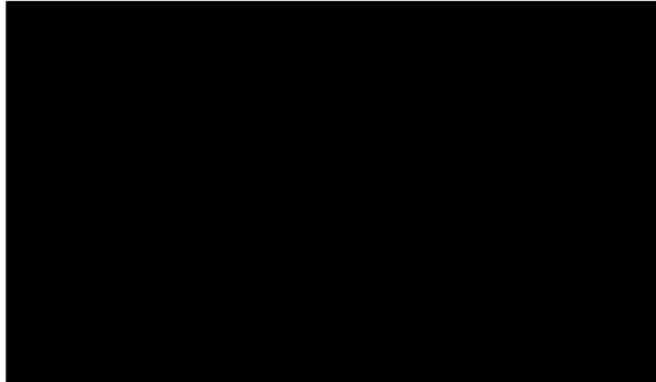
1.Eğitim programı: "Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim, ders dışı kol faaliyetleri, özel günlerin kullanılması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb. hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeve içine girer."

2.Öğretim programı: Belli bir öğretim basamağındaki çeşitli sınıf ve derslerde okutulacak konuları, bunların amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını ve öğretim metotlarını, tekniklerini gösteren kılavuzdur. Genellikle ilkokul, ortaokul ve lise programlarını öğ-retim programı karşılığı anlayabiliriz.

3. Müfredat programı: Daha çok eski program anlayışını yansıtan bu terim, tek tek bir ta-kım konulardan oluşan bir program anlamına gelir.

4.Ders Programı: Bir disiplinin (dersin) amacı, muhteva (içerik), öğretme-öğrenme sü-reçleri ve değerlendirmeden oluşan programdır. Böyle bir ders programı, bir okulun eğitim prog-ramının kapsadığı Matematik, Fen Bilgisi, Tarih, Türkçe vb. tüm etkinlik kategorilerinin herbiri için söz konusudur.

Program Geliştirme Programların Aşamalı Sınıflandırılması Program Geliştirme Temeller

Arkadaşların arasında bunu ilk beğenen sen ol.

Yorumlar ↕

Şekil 15. Uygulamada konu anlatımı

#60 **Ilknur Krnfl** 18-04-2012 16:53
+1

Alıntlandı Sevda Uludag:

aslında tarih hocan kısmen yeni sistemimize uyum sağlamış 😊 çünkü yapılandırmacı sistem geleneksel eğitimde ki gibi müfredata bağlı değil artık

belki o öğretmen bilmeden, farkında olmadan müfredat dışına çıkmış ve figen e göre iyiydi acaba 😊

Alıntı

#59 **Ayla Asık** 18-04-2012 16:11
0

Alıntlandı Figen Zengin:

öğretimde planlama türkiye şartlarında ne kadar iyi? bir sene boyunca hangi konunun ne şekilde işleneceği gibi şeyler belirleniyö ve sadece belirlendiğiyle kalıyo.bizim tarih hocamız 4 sene kendi yırtık kopuk defterinden ders işledi ve müfredata da pek uymuyodu 😊

bunu yapan birçok öğretmen vardı dersin verimli olması öğretmenin elinde, öğretmenin işleyiş tarzıyla alakalı artık yeni nesil öğretmenlere bırakılmalı bizler bu durumu toparlayacağız inşallah :)

Alıntı

#58 **Ayla Asık** 18-04-2012 16:07
0

Alıntlandı Ummuhan Akkeyik:

Eğitimde planlama hakkında ne düşünüyorsunuz peki??

Okullarda her öğretmene yapması gerekenler bir kitapçık şeklinde sunulup öğretmen kısıtlanmalımı, Yoksa finlandiya örneğinde olduğu gibi öğretmen ve öğrenci işleyeceği konuyu derse girdiğinde kendisini belirlemeli?

planlama çok önemli olabilir ama ben müfredat programı çerçevesinde öğretmen ve öğrencilerin kısıtlandığını düşünüyorum. Özgür ortam yok 😊

ben bu planlamanın sadece bi yol gösterici olduğunu düşünüyorum öğretmenin sınıftaki performansını kısıtlanmıyor ki.. finlandiyada da zaten kafalarına göre işlenmiyor onlar da belli bi plan dahilinde uyguluyorlar sadece sınıf ortamı daha rahat

Alıntı

#57 **Hudai Yaman** 18-04-2012 15:50
0

bence öğretim planlaması başarılı olursa türkiyede daha başarılı bireyler yetiştirilir ve topluma karşı daha duyarlı bir vatandaş olur....

Alıntı

#56 **Ummuhan Akkeyik** 18-04-2012 15:45
0

Alıntlandı Figen Zengin:

öğretimde planlama türkiye şartlarında ne kadar iyi? bir sene boyunca hangi konunun ne şekilde işleneceği gibi şeyler belirleniyö ve sadece belirlendiğiyle kalıyo.bizim tarih hocamız 4 sene kendi yırtık kopuk defterinden ders işledi ve müfredata da pek uymuyodu 😊

defter eskimiş ama içindeki bilgiler eskimemiş herhaldee 😊 4 sene boyunca aynı konuları anlatıp durduğuna göre. çok yapılabdırmacı bir hocaymış sizin tarihçi 😊

Alıntı

#55 **Sevda Uludag** 18-04-2012 15:36
0

Alıntlandı Figen Zengin:

öğretimde planlama türkiye şartlarında ne kadar iyi? bir sene boyunca hangi konunun ne şekilde işleneceği gibi şeyler belirleniyö ve sadece belirlendiğiyle kalıyo.bizim tarih hocamız 4 sene kendi yırtık kopuk defterinden ders işledi ve müfredata da pek uymuyodu 😊

aslında tarih hocan kısmen yeni sistemimize uyum sağlamış 😊 çünkü yapılandırmacı sistem geleneksel eğitimde ki gibi müfredata bağlı değil artık

Alıntı

1 2 3 4 5

🔼 Yorum listesini yenile

📧 Abone Ol

Yorum ekle

B
↩
U
abc
📷
🌐
👁
🗨
📄
📺
📄
📄

Sonraki yorumları bana bildir

Gönder

Şekil 16. Uygulamada yorumlar

The image shows a Facebook page for 'Öğretim İlke ve Yöntemleri Uygulaması'. The page header includes the Facebook logo, a search bar, and navigation tabs: 'ÖĞRETİMİN PLANLANMASI', 'ÖĞRENME-ÖĞRETME STRA.', 'YENİ YAKLAŞIMLAR', 'TARTIŞMA', and 'DOSYALAR'. The main content area features the university logo of 'T.C. UŞAK ÜNİVERSİTESİ' and the title 'ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ UYGULAMASI'. Below this, the 'Dosyalar' section lists three categories of documents:

- 1. Öğretimin Programlanması ile ilgili kaynaklar:**
 - a) Program tasarımı yaklaşımları (Sunu)
 - b) İçerik düzenleme yaklaşımları (Sunu)
 - c) Eğitim Programı- Hedefler- İçerik ve Taksonomi (Sunu)
- 2. Öğrenme- Öğretme stratejileri ile ilgili kaynaklar**
 - a) Yöntem Teknik ve Stratejiler (Pdf)
 - b) Strateji Yöntem Teknik (Sunu)
 - c) Öğrenme Stratejileri (Sunu)
- 3. Öğrenmede yeni yaklaşımlar ile ilgili kaynaklar**
 - a) Yapılandırmacı öğrenme ve öğretime eleştirel bir yaklaşım (Pdf)
 - b) Çoklu zeka (Sunu)
 - c) Proje tabanlı öğrenme (Pdf)
 - d) Probleme dayalı öğrenme (Sunu)
 - e) Beyin temelli öğrenme (Sunu)

At the bottom of the document list, there are buttons for 'Beğen' (Like) and 'Share', along with the text 'Arkadaşların arasında bunu ilk beğenen sen ol.' (Be the first to like this among your friends).

The footer of the page contains links for 'Öğretim İlke ve Yöntemleri', 'Bu Uygulamayı Şikayet Et/Uygulamayla İletişime Geç', 'Türkçe', 'Hakkımızda', 'Reklam Ver', 'Sayfa Oluştur', 'Geliştiriciler', 'Kariyer Olanakları', 'Gizlilik', and 'Koşullar'.

Şekil 17. Uygulama dosyalar ekranı

Uygulamanın dosyalar menüsü altında (Şekil 17) öğrenme içeriği ile ilgili çeşitli ek kaynaklar listelenmektedir. Bu kaynaklar doğrudan kullanıcılar tarafından üzerlerine tıklanılarak erişilebilir durumdadır. Bu menü altında kullanıcılar da uygulamaya kaynak yükleyebilmektedir. Araştırmanın yürütüldüğü Facebook platformunun dosya yükleme özelliği bulunmamaktadır.

3.5.VERİLERİN ANALİZİ

Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 19 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarında meydana gelen öğrenmeleri ölçmek amacıyla geliştirilen başarı testinin geliştirilmesinde madde analizi, testin uygulanmasından elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistikler, bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA kullanılmıştır. Ön test-son test kontrol gruplu desende deneysel işlemin etkililiğinin test edilmesinde iki grubun öntest-sontest fark puanlarına ait ortalama puanlar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının test edilmesi için ANOVA kullanılır(Büyüköztürk, 2011:31).

Deney grubu katılımcılarının sosyal ağ tabanlı uygulamaya ilişkin görüşlerinin alındığı kullanıcı görüşleri anketinden elde edilen verilerin analizi için ise yüzde ve frekans kullanılmıştır. Son olarak veri çeşitleme amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilerek deney grubu içerisinden rastgele seçilerek uygulanan yarı yapılandırılmış görüşmeden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

İçerik analizinde temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan veriler öncelikle kavramsallaştırılır daha sonra ortaya çıkan kavramlar mantıklı bir şekilde düzenlenerek veriyi açıklayan temalar oluşturulur. Başka bir deyişle betimsel veriler analiz edilerek birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek bunları okuyucunun anlayacağı şekilde düzenleyerek yorumlamaktır(Yıldırım ve Şimşek, 2006:227).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu araştırmada toplam 9 adet alt problem bulunmaktadır ve bu alt problemlere ait bulgular aşağıda verilmiştir.

4.1.BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Birinci alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının toplam erişü düzeyine etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde t-testi ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait ön test ve son test puan ortalamaları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öntest ve sontest puanları T-testi sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S	Sd	t	P
Öntest	102	36,80	12,25	101	28,5	.000
Sontest	102	69,31	10,72			

Tablo 6’da gözlenen verilerden hareketle katılımcıların ön test puanlarının son test puanlarından anlamlı bir şekilde farklılaştığı gözlenmiştir, $t_{(101)}=28,5$, $p<.01$. Katılımcıların uygulama öncesi test puanlarının ortalaması $\bar{X}=36,80$ iken uygulama sonrasında $\bar{X}=69,31$ olarak ölçülmüştür. Bu bulgu katılımcıların tamamında öğrenmenin gerçekteştiği şeklinde yorumlanabilir. Bu noktadan itibaren her bir grupta öğrenmenin ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi için deney ve kontrol grubu öntest-sontest başarı puanlarındaki değişim analiz edilmiştir

Tablo 7. Deney grubu öntest ve sontest puanları T-testi sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S	Sd	t	P
Öntest	51	36,82	11,31	50	22,75	.000
Sontest	51	75,01	10,24			

Tablo 7’de gözlenen verilerden hareketle sosyal ağ tabanlı uygulamayı kullanarak ders işleyen deney grubu öğrencilerinin ön test puanlarının son test puanlarından anlamlı bir şekilde farklılaştığı gözlenmiştir, $t_{(50)}=22.75$, $p<.01$. Katılımcıların uygulama öncesi test puanlarının ortalaması $\bar{X}=36,82$ iken uygulama sonrasında $\bar{X}=75,01$ olarak ölçülmüştür. Bu bulgu deney grubunda öğrenmenin gerçekleştiği şeklinde yorumlanabilir. Kontrol grubu ön test ve son test puanları t-testi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Kontrol grubu öntest ve sontest puanları T-testi sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S	Sd	T	P
Ön test	51	36,78	13,23	50	14,49	.000
Son test	51	63,60	7,80			

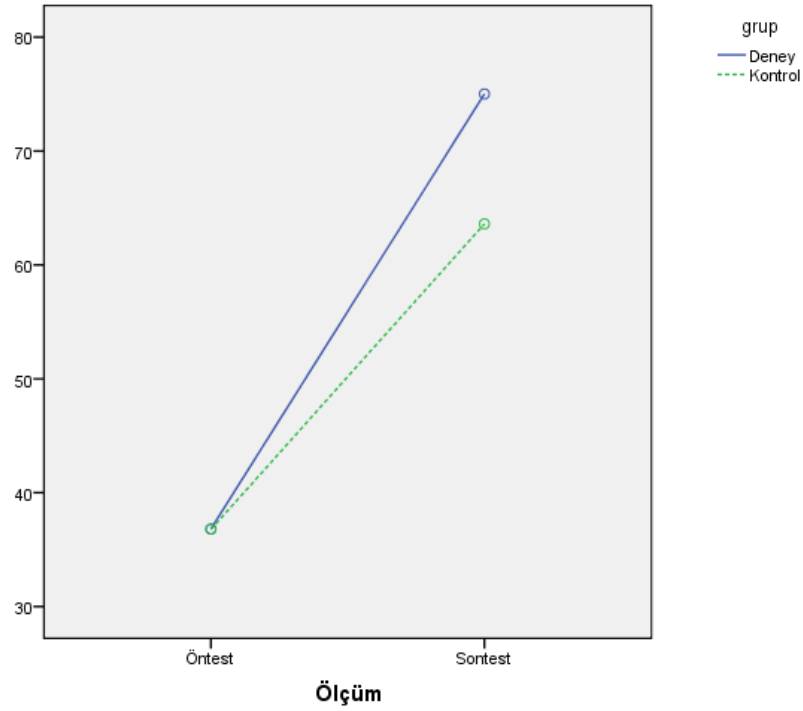
Tablo 8’de gözlenen verilerden hareketle geleneksel yöntemli ders işleyen deney grubu öğrencilerinin ön test puanlarının son test puanlarından anlamlı bir şekilde farklılaştığı gözlenmiştir, $t_{(50)}=14.49$, $p<.01$. Katılımcıların uygulama öncesi test puanlarının ortalaması $\bar{X}=36,78$ iken uygulama sonrasında $\bar{X}=63,60$ olarak ölçülmüştür. Bu bulgu kontrol grubunda öğrenmenin gerçekleştiği şeklinde yorumlanabilir. Bu noktadan sonra hangi grupta erişim düzeyinin daha yüksek olduğunun belirlenmesi için test puanları üzerinde yapılan ANOVA testi sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Grupların öntest-sontest puanlarının ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Deneklerarası	17163.924	101			

Grup(Birey/Grup)	1671.843	1	1671.843	10.79	.001
Hata	15491.451	100	154.915		
Denekleriçi	63512				
Ölçüm(Öntest-Sontest)	53901.255	1	53901.255	677.005	.000
Grup*Ölçüm	1649.020	1	1649.020	20.712	.000
Hata	7961.725	100	79.617		
Toplam	80675.924				

Tablo 9’ da yer alan veriler incelendiğinde katılımcıların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olduğu gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=20.712$, $p<.05$]. Tablo 6 ve tablo 7 de yer alan grupların ön test- son test puan ortalamalarındaki değişim göz önüne alındığında ise deney grubunun kontrol grubuna göre daha fazla artış gösterdiği gözlenmektedir. Bu bulgular ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının geleneksel yöntemle göre daha yüksek düzeyde erişim sağladığı söylenebilir.

Şekil 18 Grupların ön test ve son test puan dağılımları

4.2.İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

İkinci alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının bilgi düzeyinde erişiyeye etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait bilgi düzeyinde erişiy ortalamları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Grupların bilgi düzeyinde erişiy ortalamları

Grup	Soru Sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	8	51	7.02	2.867	51	13.45	2.335
Kontrol	8	51	7.88	3.948	51	11.61	2.367

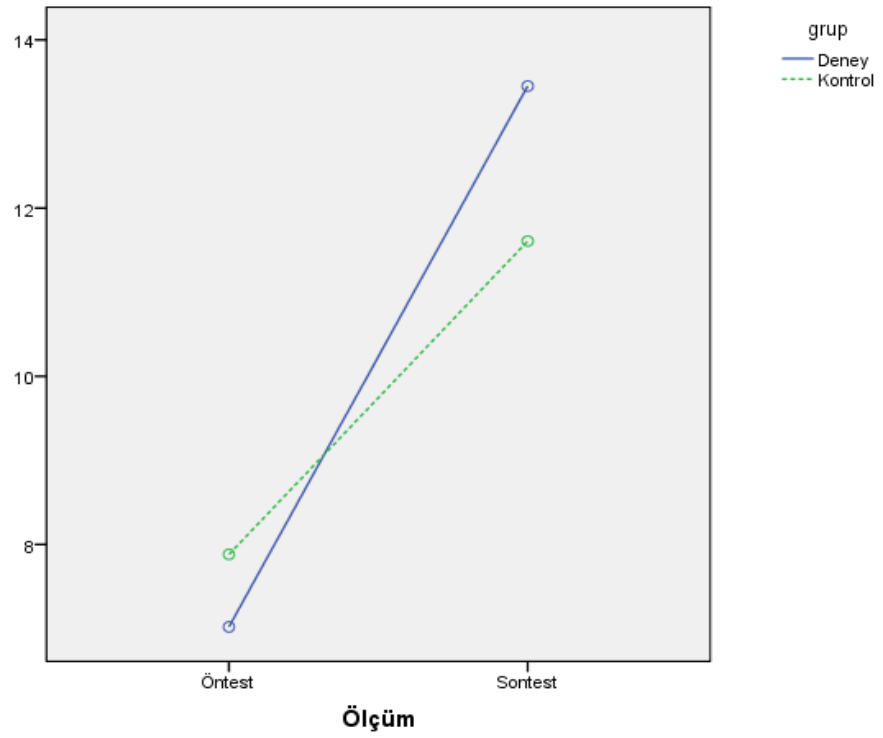
Tablo 10’da görüldüğü gibi deney grubuna ait bilgi düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları sırasıyla 7.02 ve 13.45 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait bilgi düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları ise sırasıyla 7.88 ve 11.61 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası bilgi düzeyinde erişiy ortalamları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11 Grupların bilgi düzeyinde erişiy ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Deneklerarası	965.98	101			
Grup(Birey/Grup)	12.255	1	12.255	1.285	.000
Hata	953.725	100	9.537		
Denekleriçi	2198				

Ölçüm(Öntest-Sontest)	1315.314	1	1315.314	166.636	.000
Grup*Ölçüm	93.353	1	93.353	11.827	.001
Hata	789.333	100	7.893		
Toplam	3163.98				

Tablo 11’de yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=11.827$, $p<.05$]. Bu bulgu ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının bilgi düzeyinde erişti üstünde geleneksel yonteme göre daha fazla fayda sağladığı söylenebilir. Tablo 10’da yer alan veriler incelendiğinde deney grubunun test puanlarında sağladığı kazancın kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 19 Grupların bilgi düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.3.ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Üçüncü alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının kavrama düzeyinde erişiyeye etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait kavrama düzeyinde erişiy ortalamları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12 Grupların kavrama düzeyinde erişiy ortalamları

Grup	Soru Sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	8	51	6.51	2.824	51	12.78	2.369
Kontrol	8	51	5.69	3.003	51	10.43	2.602

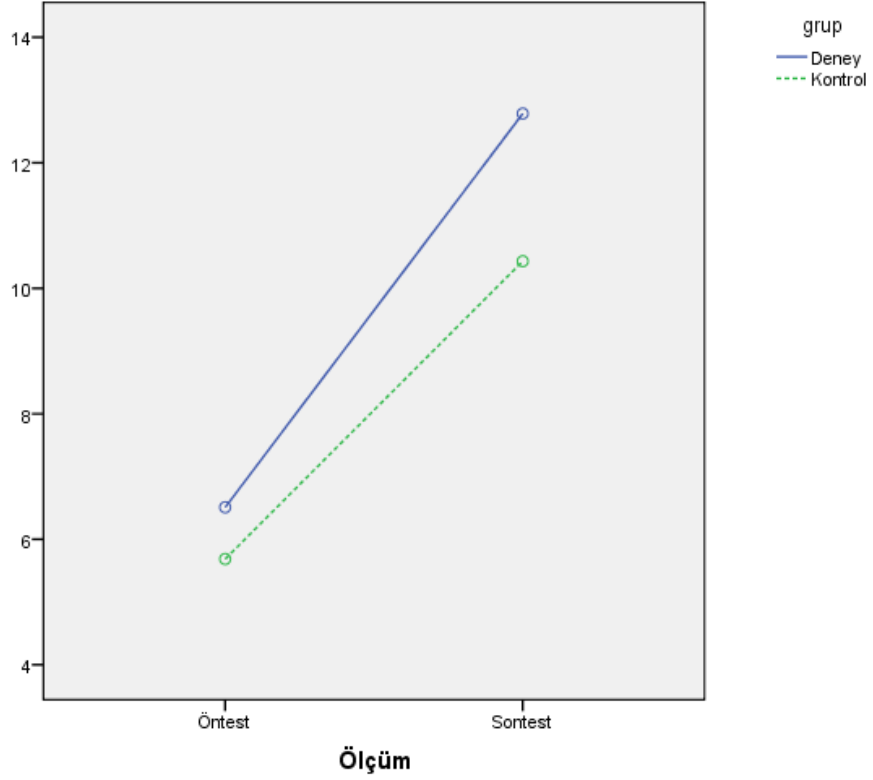
Tablo 12’de görüldüğü gibi deney grubuna ait kavrama düzeyi ön test ve son test puan ortalamları sırasıyla 6.51 ve 12.78 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait kavrama düzeyi ön test ve son test puan ortalamları ise sırasıyla 5.69 ve 10.43 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası kavrama düzeyinde erişiy ortalamları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13 Grupların kavrama düzeyinde erişiy ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Deneklerarası	1029.588	101			
Grup(Birey/Grup)	128.647	1	128.647	14.279	.000
Hata	900.941	100	9.009		
Denekleriçi	3146.001				
Ölçüm(Öntest-Sontest)	1548.255	1	1548.255	272.618	.000

Grup*Ölçüm	29.824	1	29.824	5.251	.024
Hata	567.922	100	5.679		
Toplam	4175.589				

Tablo 13’de yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=5.251$, $p<.05$]. Bu bulgu ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının kavrama düzeyinde erişti üstünde geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir. Tablo 12’de yer alan veriler incelendiğinde deney grubunun test puanlarında sağladığı kazancın kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 20 Grupların kavrama düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.4.DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Dördüncü alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının uygulama düzeyinde erişime etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait uygulama düzeyinde erişim ortalamaları Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14 Grupların uygulama düzeyinde erişim ortalamaları

Grup	Soru Sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	10	51	8.55	3.443	51	15.18	2.535
Kontrol	10	51	7.61	3.623	51	12.75	2.153

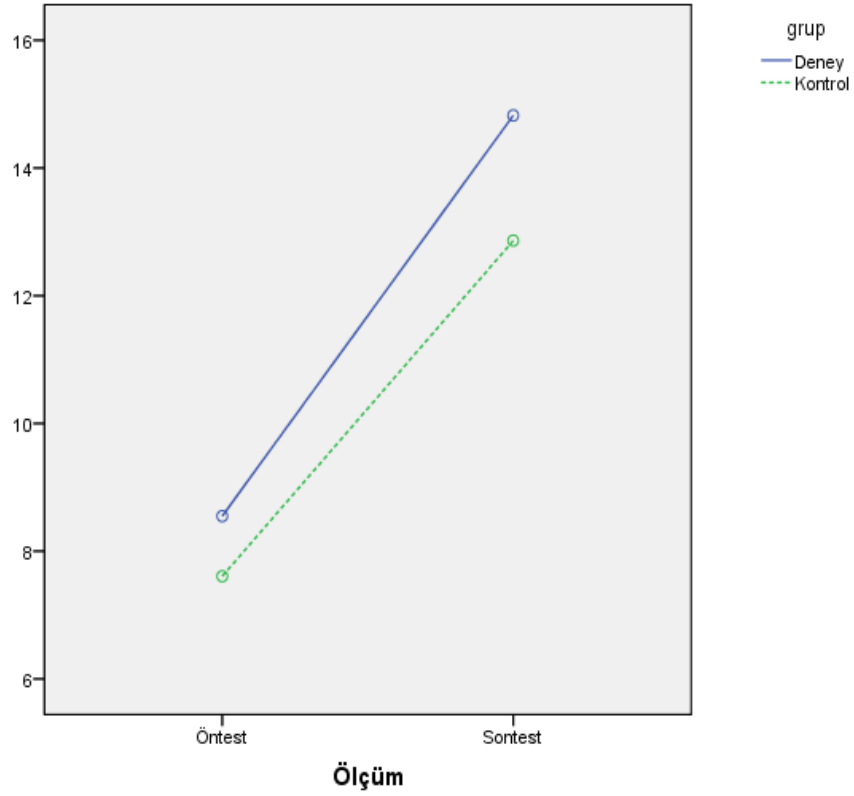
Tablo 14’de görüldüğü gibi deney grubuna ait uygulama düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları sırasıyla 8.55 ve 15.18 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait uygulama düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları ise sırasıyla 7.61 ve 12.75 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası uygulama düzeyinde erişim ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15 Grupların uygulama düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Deneklerarası	1263.922	101			
Grup(Birey/Grup)	145.020	1	145.020	12.961	.000
Hata	1118.902	100	11.189		
Denekleriçi	2476.000				

Ölçüm(Öntest-Sontest)	1764.706	1	1764.706	258.383	.000
Grup*Ölçüm	28.314	1	28.314	4.146	.044
Hata	682.980	100	6.830		
Toplam	3739.922				

Tablo 15’de yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=4.146$, $p<.05$]. Bu bulgu ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının uygulama düzeyinde erişti üstünde geleneksel yönteme göre etkili olduğu söylenebilir. Tablo 14’de yer alan veriler incelendiğinde deney grubunun test puanlarında sağladığı kazancın kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 21 Grupların uygulama düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.5.BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Beşinci alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının analiz düzeyinde erişime etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait analiz düzeyinde erişim ortalamaları Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16 Grupların analiz düzeyinde erişim ortalamaları

Grup	Soru Sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	8	51	6.39	2.714	51	12.00	2.561
Kontrol	8	51	6.16	3.319	51	10.39	1.744

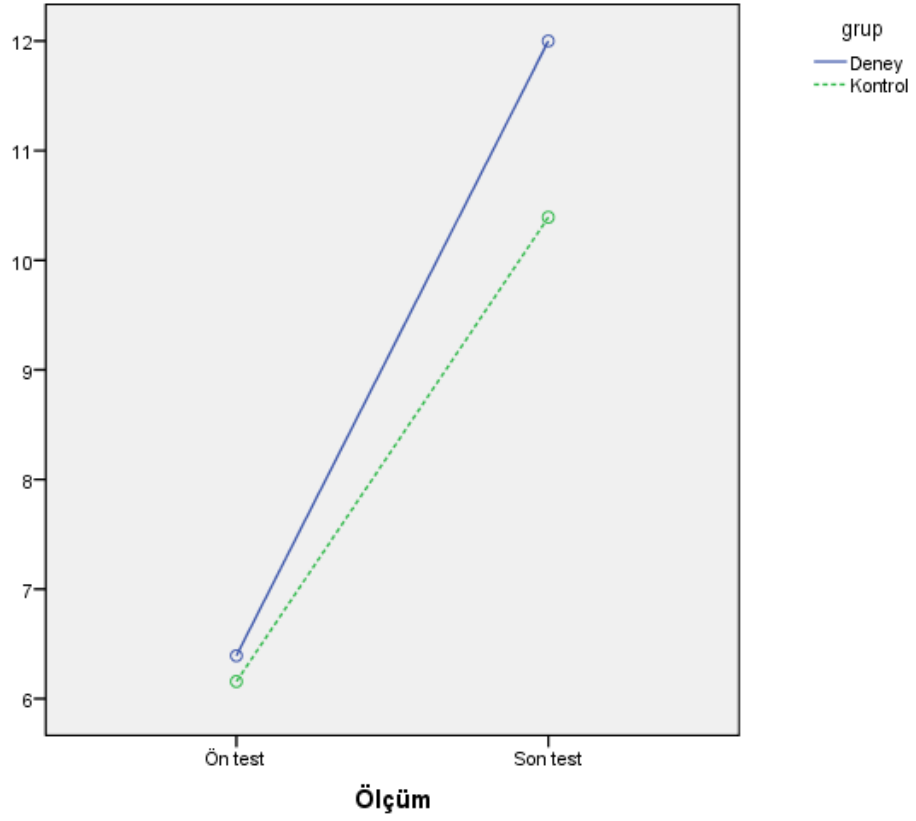
Tablo 16’da görüldüğü gibi deney grubuna ait analiz düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları sırasıyla 6.39 ve 12.00 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait analiz düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları ise sırasıyla 6.16 ve 10.39 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası analiz düzeyinde erişim ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17 Grupların analiz düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Deneklerarası	859.706	101			
Grup(Birey/Grup)	43.314	1	43.314	5.306	.000
Hata	816.392	100	8.164		
Denekleriçi	1842.001				
Ölçüm(Öntest-Sontest)	1235.314	1	1235.314	212.010	.000

Grup*Ölçüm	24.020	1	24.020	4.122	.045
Hata	582.667	100	5.827		
Toplam	2701.707				

Tablo 17’de yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=4.122$, $p<.05$]. Bu bulgu ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının analiz düzeyinde erişti üstünde geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir.

Şekil 22 Grupların analiz düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.6.ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Altıncı alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının sentez düzeyinde erişime etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait sentez düzeyinde erişim ortalamaları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18 Grupların sentez düzeyinde erişim ortalamaları

Grup	Soru Sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	8	51	4.31	2.542	51	10.04	2.315
Kontrol	8	51	4.16	2.618	51	8.59	2.090

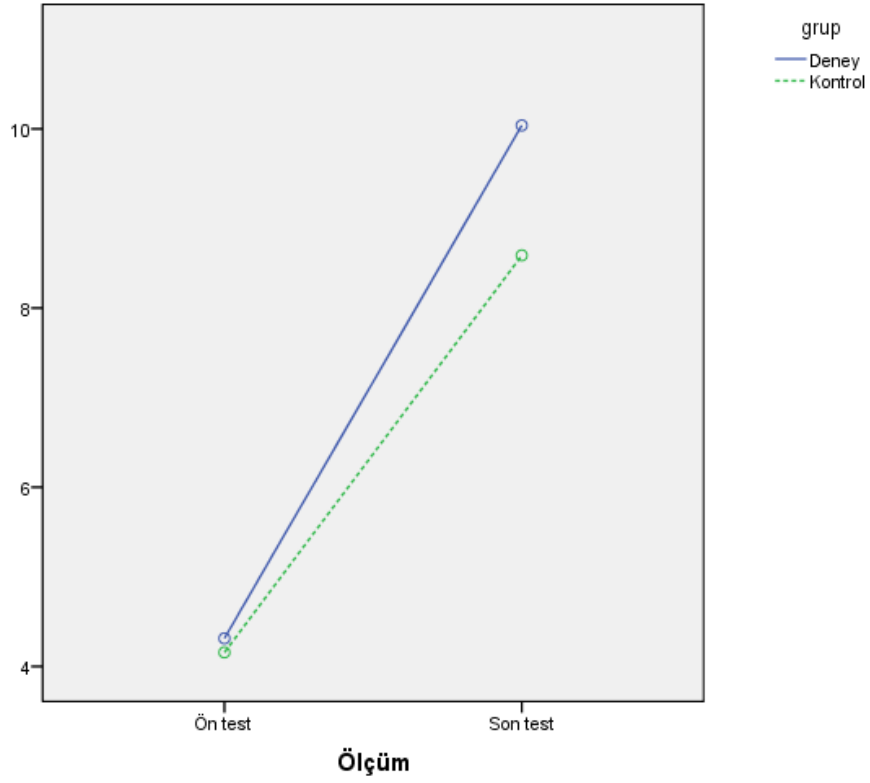
Tablo 18’de görüldüğü gibi deney grubuna ait sentez düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları sırasıyla 4.31 ve 10.04 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait sentez düzeyi ön test ve son test puan ortalamaları ise sırasıyla 4.16 ve 8.59 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası sentez düzeyinde erişim ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19 Grupların sentez düzeyinde erişim ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Deneklerarası	707.628	101			
Grup(Birey/Grup)	32.961	1	32.961	4.885	.000
Hata	674.667	100	6.747		
Denekleriçi	1814.000				
Ölçüm(Öntest-Sontest)	1315.314	1	1315.314	275.555	.000

Grup*Ölçüm	21.353	1	21.353	4.473	.037
Hata	477.333	100	4.773		
Toplam	2521.628				

Tablo 19’da yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=4.473$, $p<.05$]. Ayrıca Tablo 18’de yer alan veriler incelendiğinde deney grubunun test puanlarında sağladığı kazancın kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgular ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının sentez düzeyinde erişti üstünde geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir.

Şekil 23 Grupların sentez düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.7.YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Yedinci alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının değerlendirme düzeyinde erişiyeye etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait değerlendirme düzeyinde erişiy ortalamları Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20 Grupların değerlendirme düzeyinde erişiy ortalamları

Grup	Soru sayısı	Ön test			Son test		
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	8	51	3.92	2.529	51	10.00	2.742
Kontrol	8	51	4.49	2.461	51	9.96	2.097

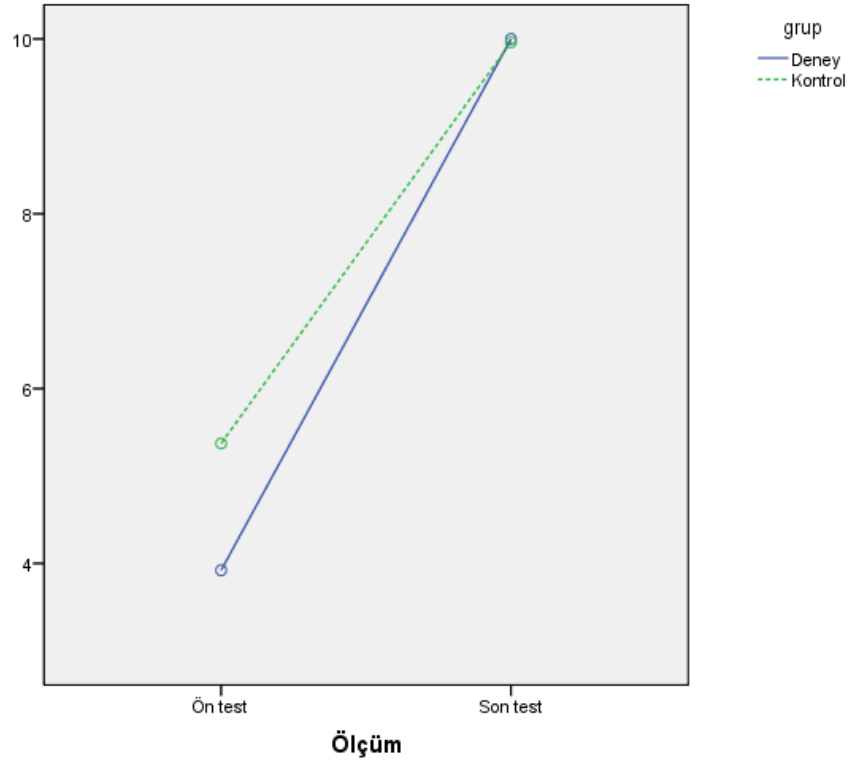
Tablo 20’de görüldüğü gibi deney grubuna ait değerlendirme düzeyi ön test ve son test puan ortalamları sırasıyla 3.92 ve 10.00 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait değerlendirme düzeyi ön test ve son test puan ortalamları ise sırasıyla 4.49 ve 9.96 olarak bulunmuştur. Grupların deneysel işlem öncesi ve sonrası değerlendirme düzeyinde erişiy ortalamları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21 Grupların değerlendirme düzeyinde erişiy ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Deneklerarası	557.334	101			
Grup(Birey/Grup)	28.314	1	28.314	5.352	.023
Hata	529.020	100	5.290		

Denekleriçi	2008.001				
Ölçüm(Öntest-Sontest)	1450.667	1	1450.667	274.218	.000
Grup*Ölçüm	28.314	1	28.314	5.352	.023
Hata	529.020	100	5.290		
Toplam	2565.335				

Tablo 21’de yer alan veriler incelendiğinde, grupların öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir [$F_{(1-100)}=5.352$, $p<.05$]. Bu bulgu ışığında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının değerlendirme düzeyinde erişti üstünde geleneksel yöntemle daha fazla fayda sağladığı söylenebilir. Tablo 20’de yer alan veriler incelendiğinde deney grubunun test puanlarında sağladığı kazancın kontrol grubuna nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 24 Grupların değerlendirme düzeyi ön test ve son test puan dağılımları

4.8.SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Sekizinci alt problem: “Sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin kullanımının öğrenilenlerin kalıcılığı üstündeki etkisi nedir?”. Bu soruya yanıt aramak üzere başarı testinden elde edilen puanlar üstünde betimsel istatistikler ve ANOVA testi uygulanmıştır.

Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak ders işlenen deney grubu ve geleneksel yöntemli ders işlenen kontrol grubuna ait son test ve kalıcılık puanları Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22 Grupların son test ve kalıcılık ortalamaları

Grup	Son test			Kalıcılık testi		
	N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S
Deney	51	75.01	10.24	51	70.51	11.446
Kontrol	51	63.60	7.807	51	57.57	7.433

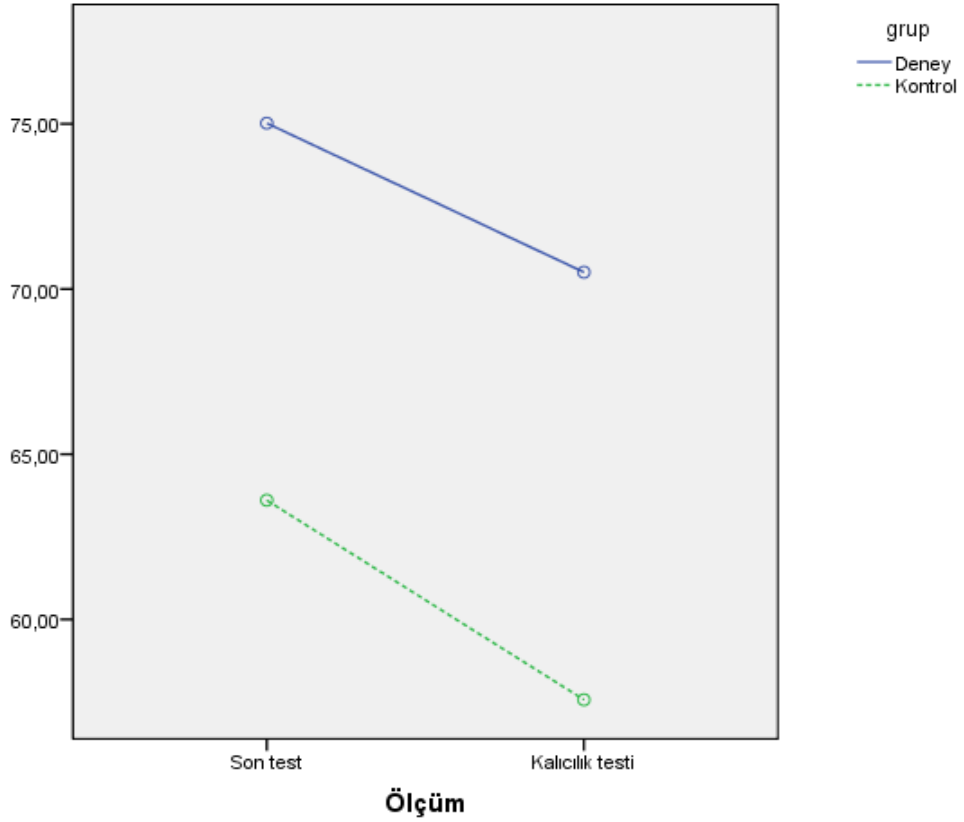
Tablo 22’de görüldüğü gibi deney grubuna ait son test ve kalıcılık puan ortalamaları sırasıyla 75.01 ve 70.51 olarak hesaplanmıştır. Kontrol grubuna ait son test ve kalıcılık puan ortalamaları ise sırasıyla 63.60 ve 57.57 olarak bulunmuştur. Grupların son test-kalıcılık puan ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenebilmesi için ise ANOVA testi uygulanmış ve sonuçları tablo 23’de verilmiştir.

Tablo 23 Gruplara ait son test ve kalıcılık puanları ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Deneklerarası	24536.647	101			
Grup(Birey/Grup)	7561.588	1	7561.588	44.545	.000
Hata	16975.059	100	169.751		

Denekleriçi	2072.000				
Ölçüm(Sontest-Kalıcılık)	1418.843	1	1418.843	225.452	.000
Grup*Ölçüm	29.824	1	29.824	4.739	.032
Hata	629.333	100	6.293		
Toplam	26608.647				

Tabloda 23 deki veriler göre son test ve kalıcılık puanları analiz edildiğinde deney ve kontrol grubu puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir [$F(1,100)=4.739$, $p<.05$]. Bu bulgu, Öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yöntemi kullanımının öğrenilenlerin kalıcılığı açısından geleneksel sınıf tabanlı öğrenme yöntemine göre, öğrenme çıktılarının kalıcılığı açısından daha fazla fayda sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 25 Grupların son test ve kalıcılık puan dağılımları

4.9.DOKUZUNCU ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Bu bölümde sosyal ağ tabanlı öğretim ilke ve yöntemleri uygulamasını kullanan öğrencilerin uygulamaya ilişkin görüşleri ile ilgili anket sorularına verdikleri cevaplar ayrıntılı olarak analiz edilmiştir.

Tablo 24. Birinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulamayı rahatlıkla kullanabildiniz mi?	Frekans	Yüzde%
Evet	38	74,5
Hayır	4	7,8
Kısmen	9	17,7
TOPLAM	51	100

Tablo 24’de görüldüğü üzere “Uygulamayı rahatlıkla kullanabildiniz mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %74,5’i evet yanıtı verirken %17,7’si kısmen ve %7,8’i hayır yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulamanın öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından (n=38) rahatlıkla kullanıldığı sonucuna varılabilir.

Tablo 25. İkinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulamada sunulan yardım/rehberlik yeterli miydi?	Frekans	Yüzde%
Evet	41	80,4
Hayır	2	3,9
Kısmen	6	11,8
Bilmiyorum	2	3,9
TOPLAM	51	100

Tablo 25’de görüldüğü üzere “Uygulamada sunulan yardım/rehberlik yeterli miydi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %80,4’ü evet yanıtı verirken %3,9’u kısmen,

%11,8'i hayır ve %3,9'u ise bilmiyorum/kullanmadım yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama içerisinde sunulan yardım ve rehberliğin öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından (n=41) yeterli görüldüğü sonucuna varılabilir.

Tablo 26. Üçüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Diğer dersleri de benzer uygulamalarla öğrenmeyi tercih eder misiniz?	Frekans	Yüzde%
Evet	36	70,6
Hayır	3	5,9
Kısmen	12	23,5
TOPLAM	51	100

Tablo 26 da görüldüğü üzere “Diğer dersleri de benzer uygulamalarla öğrenmeyi tercih eder misiniz?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %70,6’sı evet yanıtı verirken %23,5’i kısmen ve %5,9’u ise hayır yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle farklı derslerde benzer uygulamalar geliştirildiği takdirde kullanıcıların çoğunluğu tarafından (n=36) kullanılacağı ve tercih edileceği sonucuna varılabilir.

Tablo 27. Dördüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulamayı arkadaşlarınıza önerir misiniz?	Frekans	Yüzde%
Evet	45	88,2
Hayır	2	3,9
Kısmen	3	5,9
Bilmiyorum	1	2
TOPLAM	51	100

Tablo 27’de görüldüğü üzere “Uygulamayı arkadaşlarınıza önerir misiniz?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %88,2’si evet yanıtı verirken %5,9’u kısmen, %3,9’u hayır ve %2’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulamanın kullanıcılarının büyük çoğunluğu (n=45) tarafından benimsendiği ve arkadaşlarına tavsiye edileceği sonucuna varılabilir.

Tablo 28. Beşinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulamayı ders dışında da kullanmayı düşünür müsünüz?	Frekans	Yüzde%
Evet	33	64,8
Hayır	7	13,7
Kısmen	7	13,7
Bilmiyorum	4	7,8
TOPLAM	51	100

Tablo 28’de görüldüğü üzere “Uygulamayı ders dışında da kullanmayı düşünür müsünüz?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %43,1’i evet yanıtı verirken %35,3’ü kısmen, %13,7’si hayır ve %7,8’i ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulamanın kullanıcıların çoğunluğu (n=33) tarafından bir kaynak olarak görüldüğü ve uzun süreli kullanılabilceği sonucuna varılabilir.

Tablo 29. Altıncı anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Diğerlerinin paylaştıklarına yorum yapmak hoşunuza gitti mi?	Frekans	YÜZDE%
Evet	44	86,3
Hayır	1	2
Kısmen	5	9,8
Bilmiyorum	1	2
TOPLAM	51	100

Tablo 29’da görüldüğü üzere “Diğerlerinin paylaştıklarına yorum yapmak hoşunuza gitti mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %86,3’ü evet yanıtı verirken %9,8’si kısmen, %2’si hayır ve %2’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama üstünde kullanıcıların paylaşımlarına yorum yapılabilmesi özelliğinin kullanıcıların çoğunluğunun (n=44) hoşuna gittiği sonucuna varılabilir.

Tablo 30. Yedinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Diğerlerinin paylaştıklarını oylamak hoşunuza gitti mi?	Frekans	YÜZDE%
Evet	38	74,35
Hayır	0	0
Kısmen	8	15,7
Bilmiyorum	5	9,8
TOPLAM	51	100

Tablo 30’de görüldüğü üzere “Diğerlerinin paylaştıklarını oylamak hoşunuza gitti mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %74,35’i evet yanıtı verirken %15,7’si kısmen ve %5’i ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama üstünde kullanıcıların paylaşımlarının oylanabilmesi özelliğinin kullanıcıların çoğunluğunun (n=38) hoşuna gittiği sonucuna varılabilir.

Tablo 31. Sekizinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Diğerlerinin paylaştıklarınıza yorum yapması hoşunuza gitti mi?	Frekans	YÜZDE%
Evet	34	66,7
Hayır	2	3,9
Kısmen	8	15,7
Bilmiyorum	7	13,7
TOPLAM	51	100

Tablo 31’de görüldüğü üzere “Diğerlerinin paylaştıklarınıza yorum yapması hoşunuza gitti mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %66,7’si evet yanıtı verirken %15,7’si kısmen, %3,9’u hayır ve %13,7’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama üstünde kullanıcıların yapılan paylaşımlara yorum yapılabilmesi özelliğinin kullanıcıların çoğunluğunun (n=34) hoşuna gittiği sonucuna varılabilir.

Tablo 32. Dokuzuncu anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Diğerlerinin yorumlarına cevap verebilmek hoşunuza gitti mi?	Frekans	Yüzde%
Evet	43	84,3
Hayır	0	0
Kısmen	7	13,7
Bilmiyorum	1	2
TOPLAM	51	100

Tablo 32’de görüldüğü üzere “Diğerlerinin yorumlarına cevap verebilmek hoşunuza gitti mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %84,3’ü evet yanıtı verirken %13,7’si kısmen, %2’si hayır ve %2’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama üstünde kullanıcıların paylaşımlarına yapılan yorumlara cevap verebilmesi özelliğinin kullanıcıların çoğunluğunun (n=43) hoşuna gittiği sonucuna varılabilir.

Tablo 33. Onuncu anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulamanın Facebook üstünde çalışması işinizi kolaylaştırdı mı?	Frekans	YÜZDE%
Evet	41	80,4
Hayır	0	0
Kısmen	9	17,6
Bilmiyorum	1	2,0
TOPLAM	51	100

Tablo 33’de görüldüğü üzere “Uygulamanın Facebook üstünde çalışması işinizi kolaylaştırdı mı?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %80,4’ü evet yanıtı verirken %17,6’sı kısmen ve %2’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulamanın sosyal ağ üzerinde bulunmasının katılımcıların büyük çoğunluğu (n=41) tarafından daha kolay erişime olanak tanıdığı görüşünü oluşturduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 34. On birinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulama öğrenmenize katkı sağladı mı?	Frekans	YÜZDE%
Evet	43	84,3
Hayır	0	0
Kısmen	7	13,7
Bilmiyorum	1	2
TOPLAM	51	100

Tablo 34’de görüldüğü üzere “Uygulama öğrenmenize katkı sağladı mı?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %84,3’ü evet yanıtı verirken %13,7’si kısmen ve %2’si ise bilmiyorum yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulamanın kullanıcıların çoğunluğunda (n=43) öğrenme algısı oluşturduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 35. On ikinci anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Sizce sosyal ağlar eğitim ortamı olarak kullanılabilir mi?	Frekans	Yüzde%
Evet	49	96,2
Hayır	1	1,9
Kısmen	1	1,9
Bilmiyorum	0	0
TOPLAM	51	100

Tablo 35’de görüldüğü üzere “Sizce sosyal ağlar eğitim ortamı olarak kullanılabilir mi?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %96,2’si evet yanıtı verirken %1,9’u kısmen, %1,9’u hayır yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle uygulama üstünde kullanıcıların çoğunluğunun (n=49) sosyal ağların eğitim ortamı olarak kullanılabileceğini düşündüğü sonucuna varılabilir.

Tablo 36. On üçüncü anket sorusuna ilişkin yanıt dağılımı

Uygulama üzerinde her girişinizde ortalama ne kadar vakit geçirdiniz?	Frekans	Yüzde%
Yarım saatten az	10	19,6
Yarım saat bir saat arası	27	53
Bir saat iki saat arası	8	15,7
İki saat ve fazlası	6	11,7
TOPLAM	51	100

Tablo 36’ da görüldüğü üzere “Uygulama üzerinde her girişinizde ortalama ne kadar vakit geçirdiniz?” sorusuna uygulama kullanıcılarının %19,6’sı yarım saatten az yanıtı verirken %53’ü yarım saat ile bir saat arası, %15,7’si bir saat ile iki saat arası ve %11,7’si ise iki saat ve fazlası yanıtını vermiştir. Bu bulgudan hareketle kullanıcıların çoğunluğunun (n=41) uygulama üstünde yarım saat ve fazlası vakit geçirdiği ve uygulama ile etkileşime geçtikleri sonucuna varılabilir.

4.10. GÖRÜŞME SONUÇLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Sosyal ağ tabanlı uygulamayı kullanan deney grubu katılımcılarından rastgele seçilen beşi ile görüşme yapılarak uygulama hakkındaki görüşleri alınmıştır. Sözel olarak alınan bilgiler yazıya dökülerek kodlar oluşturulmuştur. Bu noktadan itibaren görüşme yapılan katılımcıların her bir soruya verdiği cevaplar analiz edilerek elde edilen bulgular yorumlanacaktır.

Soru 1. Uygulama hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Uygulamaya katılan öğrencilerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen verilerden “Kullanım kolaylığı”, “Fayda”, “Kalıcılık”, “Görsel Uygunluk”, “Benimsenme” ve “Yenilik” olmak üzere altı ana tema oluşturulmuştur. Cevapların temalara göre dağılımı tablo 37’de verilmiştir.

Tablo 37. Birinci görüşme sorusu temaları

Tema	N	Yüzde%
Kullanım kolaylığı	5	100
Fayda	4	80
Kalıcılık	3	60
Görsel uygunluk	2	40
Benimsenme	2	40
Yenilik	1	20

Tablo 37’de görüldüğü gibi görüşme yapılan katılımcıların tamamı uygulamayı kullanım açısından kolay bulmuştur. Yine katılımcıların %80’i uygulamayı faydalı bulduklarını belirtirken, %60’ı uygulamanın kalıcı öğrenmeler sağlanmasına yardımcı olduğunu, %40’ı görsel olarak uygun bir tasarıma sahip olduğunu ve uygulamayı benimsediklerini belirtmiştir. Katılımcıların %20’si ise uygulamanın kendisi için yeni olduğunu söylemiştir. Örnek olarak :

“...Uygulamayı kullanırken anlamadığım yerleri tekrar tekrar okudum bu da büyük katkı sağladı öğrenmemde sınıftaki gibi öğretmen anlamayan var mı denildiğinde anlamasak bile susardık. Öyle bir durumun olmaması en büyük avantajı bu

yüzden kendimi kullanırken çok rahat hissettim. Konuları takip ederken videolarla desteklenmesi de öğrenmem için katkı sağladı ve kullanımda hiçbir zorluk çekmedim oldukça açık ve kullanımı kolay...”

Bu bulgu Tablo 24’te detayları verilen “Uygulamayı rahatlıkla kullanabildiniz mi?” ve Tablo 34’te detayları verilen “Uygulama öğrenmenize katkı sağladı mı?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular ile örtüşmektedir.

Soru 2. Yorumlar hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Uygulamaya katılan öğrencilerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen verilerden “Fayda”, ”Kalıcılık”, ”Çeşitlilik” ve “Özgürlük” olmak üzere dört ana tema oluşturulmuştur. Cevapların temalara göre dağılımı tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38. İkinci görüşme sorusu temaları

Tema	N	Yüzde%
Fayda	4	80
Kalıcılık	3	60
Çeşitlilik	2	40
Özgürlük	1	20

Tablo 38’de görüldüğü gibi görüşme yapılan katılımcıların %80’i gönderilere yorum yapmayı ve yapılan yorumlara cevap vermeyi faydalı bulduklarını belirtirken, %60’ı uygulamanın kalıcı öğrenmeler sağlanmasına yardımcı olduğunu, %40’ı farklı fikirlerin ve çeşitliliğin önemli olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %20’si ise uygulama içerisinde kendilerini rahatlıkla ifade edebildiklerini söylemiştir. Örn:

“...Eleştiriler her zaman olumsuz olarak anlaşılrsa da benim düşünceme herkes karşı çıkıyorlarsa demek ki ben onu onlardan daha iyi bilmiyorum onlar benden daha iyi biliyorlar diye düşünürüm. Ve o eleştirdikleri konu hakkında bir daha düşünürüm. Farklı görüşlerin bir arada bulunması da yeni bir bilginin ortaya çıkmasına zemin hazırlar. Zıt görüşler bazen iyidir...”

Bu bulgu Tablo 29, Tablo 30, Tablo 31 ve Tablo 32 de detayları verilen anket sorularından elde edilen bulgularla örtüşmektedir.

Soru 3. Uygulamanın öğretim açısından uygunluğu konusunda görüşleriniz?

Uygulamaya katılan öğrencilerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen verilerden “Uygunluk”, “Fayda”, “Kalıcılık”, “Kullanılabilirlik”, “Dağınıklık” ve “Gereksinim” olmak üzere altı ana tema oluşturulmuştur. Cevapların temalara göre dağılımı tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 39. Üçüncü görüşme sorusu temaları

Tema	N	Yüzde%
Uygunluk	5	100
Fayda	4	80
Kalıcılık	4	80
Kullanılabilirlik	3	60
Dağınıklık	2	40
Gereksinim	1	20

Tablo 39’da görüldüğü gibi görüşme yapılan katılımcıların tamamı uygulamayı öğretim açısından uygun bulduklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra katılımcıların %80’i uygulamayı faydalı bulduklarını belirtirken, %60’ı uygulamanın kalıcı öğrenmeler sağlanmasına yardımcı olduğunu, %40’ı pek çok farklı derste kullanılabileceğini belirtmiştir. Ek olarak %40’ı uygulamanın sosyal ağ üstünde çalışması nedeniyle sohbet ve bildirimler gibi çeşitli bileşenlerin dikkat dağınıklığına neden olacağını belirtirken %20’si ise uygulamanın kişisel bilgisayar ihtiyacı doğurduğunu belirtmiştir. Örn:

“Bu uygulama sınıfta öğrenmeye göre çok daha iyi çünkü sınıfta dersi veren öğretmenin ders işleme biçimi farklı olabilir konuları hızlı hızlı işleyebilir zaman açısından da kısıtlılıkları olabilir ancak bu uygulamayla ne zaman sıkıntısı var nede öyle sert yapıda ya da hızlı hızlı anlatan anlamadığım da çekineceğim biri yok oldukça rahattım öğrenme sürecinde bu rahatlık da öğrenmemin kalıcılığını sağladı. Diğer derslerinde bu gibi uygulamalarla kullanılabileceğine inanıyorum ve kullanmakta isterim çünkü ders kitapları oldukça kalın ve konuyla alakalı sadece resim ve formüller var ancak bu tür uygulamalarda o kalın kitapları yanımda taşımaktan kurtuluyorum ve İnternet’in olduğu her yerde kullanabiliyorum.”

Bu bulgu Tablo 35’de detayları verilen “Sizce sosyal ağlar öğrenme ortamı olarak kullanılabilir mi?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular ile örtüşmektedir.

Soru 4. Kullanım süresince Facebook'un etkileri nelerdir?

Uygulamaya katılan öğrencilerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen verilerden “Avantaj”, “Kullanım kolaylığı”, “Dağınıklık” olmak üzere üç ana tema oluşturulmuştur. Cevapların temalara göre dağılımı tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 40. Dördüncü görüşme sorusu temaları

Tema	N	Yüzde%
Avantaj	5	100
Kullanım kolaylığı	5	100
Dağınıklık	2	40

Tablo 40’da görüldüğü gibi görüşme yapılan katılımcıların tamamı uygulamanın Facebook üstünde çalışmasının kullanım ve erişim kolaylığı açısından bir avantaj sağladığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra katılımcıların %40’ı uygulamanın kullanılması sürecinde sosyal ağın pek çok dikkat dağıtıcısını da beraberinde getirdiğini belirtmiştir.

Örn:

“...bu sosyal paylaşım sitesinde hemen hemen herkesin hesabı var ve etkin olarak kullanıyorlar bu açıdan güzel, uygulama kısmında öğretim ilke görünce biraz harekete geçip farkındalık yaratıyor fakat Facebook’da olmasının dezavantajları da var. Bu sitede çabuk dikkat dağıtacak bir sürü faktör var. Bildirim olsun, mesaj olsun, merak olsun vs...”

Bu bulgu Tablo 33’de detayları verilen “Uygulamanın Facebook üstünde çalışması işinizi kolaylaştırdı mı?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgularla örtüşmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonuçları ve tartışma ile önerilerine yer verilecektir.

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada sosyal ağların işbirlikli öğrenme bağlamında kullanımının etkililiği test edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde günümüzde kullanılan sosyal ağların en aktif kullanılanı ve en popüler olan Facebook tercih edilmiştir. Araştırma Uşak Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümü öğrencilerinden oluşan 102 katılımcı ile lisans düzeyinde bir ders olan Öğretim ilke ve Yöntemleri dersi kapsamında yürütülmüş, ders içeriğine uygun şekilde çoklu ortam tasarım ilkeleri göz önünde bulundurularak ve çekirdek öğretim tasarımı kuramlarından ADDIE modeli baz alınarak bir Facebook uygulaması geliştirilmiştir. Geliştirilen uygulama dört hafta süreyle çalışma grubu tarafından kullanılmıştır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket, görüşme formu ve başarı testi aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonuçları aşağıda sunulmuştur.

1. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin toplam başarıya etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre deneysel yöntem toplam başarıda etkilidir başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin genel başarısını arttırmıştır. Alan yazında bilgisayar destekli öğrenme ve işbirlikli öğrenme kullanılarak yapılan öğretimin etkisini inceleyen çalışmalara bakıldığında, araştırmanın sonuçlarının çeşitli araştırmalarla paralellik gösterdiği gözlenmektedir (Atıcı ve Gürol, 2002; Cho ve diğerleri, 2007; Atıcı,2007; Tekmen, 2006). Facebook gibi sosyal ağların kullanım düzeyi ile akademik başarı arasında negatif bir ilişki olduğunu ortaya atan araştırmalar (Barrat ve diğerleri, 2005; Kirschner ve Karpinski, 2010; Stern

ve Taylor, 2007; Junco, 2012) olsa da; sosyal ağların kullanımının akademik iletişimi arttırdığı (Jabr, 2011; Selwyn, 2007a; Selwyn, 2007b) ve destek materyali olarak kullanımının öğrenciler tarafından benimsendiği (Tınmaz, 2011) ayrıca bir öğrenme ortamı olarak kullanımının öğrenenler tarafından uygun bulunduğu (LaRue,2012) ve öğrenmeye katkı sağlayarak (Kabilan ve diğerleri, 2010; O'Bryant,2010) akademik anlamda başarıyı artırırma potansiyeline sahip olduğu (Santos, 2009) araştırmalarla desteklenmiştir.

Facebook'un kişiselleştirilmiş bir öğrenme ortamı sağlayarak kendi hızında öğrenmeye yardımcı olması, akranlarla kurulan sosyal etkileşim ve işbirliği eksiklerin giderilerek öğrenme çıktılarının kalitesinin artırılması, öğrenme içeriğinin her an ulaşılabilir olması, öğrenci-içerik etkileşiminin üst düzeye çıkarılması, deney ve kontrol grubu toplam erişişinde ortaya çıkan anlamlı farklılığın oluşmasına neden olmuş olabilir.

2. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin bilgi düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların bilgi düzeyinde erişilerin arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin bilgi düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Bilgi basamağı tüm disiplinlerde öğrenme açısından temel oluşturmaktadır. Bu basamakta bir nesne ve olguyla ilgili bazı özellikleri kişinin görünce tanınması, sorunca ezberden aynen tekrar etmesi gibi davranışlar girer. Mayer ve McCarthy (1995) öğrenme - öğretme süreçlerinde çoklu ortam (multimedia) kullanımının öğrenilen içeriğin kalıcılığını yüzde 25-50 arasında arttırdığını belirtmiştir. Sosyal ağ üzerinde öğrenme içeriğinin sürekli ulaşılabilir olması, tekrar edilebilmesi, Facebook altyapısı kullanılarak öğrenme içeriğinin çoklu ortam ile desteklenmesi gibi faktörlerin deney ve kontrol grubu arasındaki söz konusu erişiyeye farkının oluşmasına sebep olduğu söylenebilir.

3. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kavrama düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların kavrama düzeyinde erişilerin arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin

kullanılması öğrencilerin kavrama düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Bu basamakta bilgi düzeyinde kazanılan davranışların öğrenci tarafından özümsemesi ve kendine mal edilmesi, neden-sonuç ilişkilerinin kurulması, benzerlik ve farklılıkların bulunması söz konusudur. Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamları, öğrenenlerin geçirdiği sosyal etkileşim süreçleri, farklı bakış açıları üzerinden yürütülen tartışmalar ve öğrenilen içeriğin sorgulanması yoluyla içselleştirilmesine yardımcı olmaktadır(Ada, 2009). Ek olarak, Soller ve Lesgold(1999) işbirlikli öğrenmenin pek çok faydasının yanı sıra aktif öğrenmeyi desteklediğini belirtmiştir. Aktif öğrenme ise öğrenenlerin düşünme becerilerinin geliştirilmesinde etkilidir(Bonwell ve Eison, 1991). Çalışma kapsamında kullanılan yöntemler olan işbirlikli öğrenme ve sosyal öğrenme sürecinde öğrenenlerin sürekli aktif olmasının söz konusu farkın oluşmasında etkili olduğu söylenebilir.

4. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin uygulama düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların uygulama düzeyinde erişileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin uygulama düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Uygulama basamağında, kavrama bağamağında kazanılan davranışlara dayanarak öğrencinin kendisi için yeni olan daha önce hiç karşılaşmadığı bir sorunu çözebilme yeterliliğine kavuşması söz konusudur. Panitz(2001) bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarının, problem çözme becerilerini geliştirdiğini ve öğrenen performansının arttırılmasına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Hill ve diğerleri (2009) sosyal öğrenmenin en önemli bileşeni olan sosyal etkileşimin model alma süreçlerini geliştirerek öğrenme etkililiğini arttırılmasına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Ek olarak problem çözme durumlarında bilgisayar destekli işbirlikli öğrenmenin bireysel olarak problem çözmeye göre daha etkili olduğunu vurgulamıştır (Jonassen ve Kwon,2001; Uribe ve diğerleri, 2003). Bu bakış açısıyla sosyal etkileşim ve model alma süreçlerini destekleyen çevrimiçi sosyal ağlar problem çözme becerileri ve durumları üzerinde etkilidir. Dolayısıyla sosyal ağ tabanlı işbirlikli öğrenme uygulamasının kullanımının deney ve kontrol grubu arasındaki erişiy farkının oluşmasına etkisi olduğu söylenebilir.

5. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin analiz düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların analiz düzeyinde erişileri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin analiz düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Analiz düzeyinde bir bütünün parçalarına ayrılarak organizasyonel yapının anlaşılması söz konusudur. Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesini desteklemektedir (Panitz,2001). Deney ve kontrol grubu arasındaki erişiy farkının oluşmasına bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması neden olmuş olabilir.

6. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin sentez düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların sentez düzeyinde erişilerin arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin sentez düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Sentez düzeyinde bireyin öğeleri, parçaları yeni bir örüntü, düzen ya da yapı oluşturacak şekilde ve ya anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde bir araya getirmesi söz konusudur. Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesini desteklemektedir (Panitz,2001). Ayrıca Breedlove ve diğerleri (2004) işbirlikli öğrenmenin problem durumları üzerinde genellemeler, çıkarımlar ve vurgulamalar yapılmasına olanak tanıdığı bu bağlamda üst düzey düşünme becerilerinin gelişimini kolaylaştırdığını belirtmiştir. Deney ve kontrol grubu arasındaki erişiy farkının oluşmasına bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması neden olmuş olabilir.

7. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin değerlendirme düzeyindeki erişiyeye etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre; geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların değerlendirme düzeyinde erişilerin arasında

anlamli farklılık bulunmuştur. Başka bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrencilerin değerlendirme düzeyindeki erişisini geleneksel öğrenmeye oranla daha çok arttırmıştır. Değerlendirme basmağı ölçüt ve standartlara göre karar verme işinin yapıldığı, önceki basamaklar sonucu ortaya çıkan ürün hakkında bir yargıya varma davranışının kazanıldığı düzeydir. Liu (2003) multimedia destekli öğretim tasarımlarının sentez ve değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirdiğini belirtmiştir. Wang (2003) hipermedia ortamlarının sadece bilgi oluşturmadığını bunun yanı sıra üst düzey düşünme becerilerinin geliştirdiğine işaret etmiştir. Breedlove ve diğerleri (2004) işbirlikli öğrenmenin problem durumları üzerinde genellemeler, çıkarımlar ve vurgulamalar yapılmasına olanak tanıdığını bu bağlamda üst düzey düşünme becerilerinin gelişimini kolaylaştırdığını belirtmiştir. Araştırma kapsamında geliştirilerek kullanılan Facebook uygulamasının bir hipermedia uygulaması olmasının, yapılan öğretim tasarımının ise multimedia destekli olmasının ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılmasının deney ve kontrol grubu erişisi farkının oluşmasında etkisi olduğu söylenebilir.

8. Sosyal bilgiler eğitimi programı öğretim ilke yöntemleri dersinde sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kalıcılığa etkisi nedir?

Bu problem cümlesine ait bulgulara göre geleneksel yöntemli ders işleyen ve sosyal ağ tabanlı uygulama kullanan grupların öğrenme çıktılarının kalıcılıkları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer bir deyişle sosyal ağlar ve işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması öğrenenlerin kalıcılığı konusunda geleneksel öğrenmeye oranla daha etkilidir. Panitz (2001) bilgisayar destekli işbirlikli öğrenmenin öğrenilenlerin kalıcılığını arttırdığını belirtmiştir. Deney ve kontrol grubu arasındaki kalıcılık farkının oluşmasına bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması neden olmuş olabilir.

9. Kullanılan sosyal ağ tabanlı uygulama hakkındaki öğrenci görüşleri nelerdir?

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan “Sosyal ağ tabanlı uygulamayı kullanan deney grubu öğrencilerinin uygulamaya yönelik görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt alabilmek için uygulanan öğrenci görüşleri anketi sonuçları analiz edildiğinde uygulamanın öğrenciler tarafından beğenildiği ve benimsendiği görülmüştür.

Ayrıca öğrenme sürecine sosyal ağların entegre edilmesi harmanlanmış öğrenme yaklaşımına bir örnek teşkil ederek öğrenme çıktılarının kalitesinin arttırılmasına

yardımcı olabilir (Karaman ve diğeri, 2011). Thomson (2002) harmanlanmış öğrenmeyi, “öğretimin uygun bir şekilde sunulması, uygulanması ve değerlendirilmesi amacıyla eğitsel medyanın yapılandırılmış bir kombinasyonunun kullanıldığı çevrimiçi öğrenme, öğretmen yönetimli destek/rehberlik, çeşitli bilgi kaynakları, metin tabanlı ve elektronik medya uygulamalarını içeren bir model” olarak tanımlamıştır. Bu noktada sosyal ağlar, bir öğrenme bağlamı olarak değerlendirildiğinde; yaygın kullanım oranı ile bünyesinde barındırdığı iletişim, etkileşim ve işbirliği araçları sayesinde pek çok farklı harmanlama düzeyine ve farklı kurs kombinasyonlarına hizmet edebilme potansiyeline sahiptir.

Wilkins (2009) sosyal öğrenmenin geleceğin öğrenme formu olduğunu ve gelecekte formal öğrenme sistemlerinin yerini almak yerine formal sistemlerin sosyal öğeleri bünyesine katarak “sosyalleşeceğini” öne sürmüştür. Çalışma sonucunda, öğrenme gruplarının ve sosyal etkileşimin formal eğitim sistemine eklenmesinin akademik anlamda başarıyı ve öğrenme çıktılarının kalitesini arttırdığı gözlenmiştir. Başka bir deyişle çalışmadan elde edilen veriler bu iddiayı destekler niteliktedir.

Cross (2006) öğrenmelerimizin %80’inin formal eğitim programı dışında gerçekleştiğini belirtmiştir. Bu noktada yaygın bir kullanıma sahip olan sosyal ağların, öğrenmede etkililiğin artırılması ve eğitim hizmetinin dağıtım yollarının çeşitlendirilmesi gibi konularda işe koşulabilir.

Kirkley ve Kirkley (2006) tek başına yeni teknolojilerin eğitim ortamlarında kullanımının, bütün öğrenme ihtiyaçlarına cevap veremeyeceğini belirterek öğrencilerin karmaşık problem çözme becerileri ve uzmanlık geliştirme süreçlerinin desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu ise öğretim tasarımcılarının uygun öğrenme etkinlikleri ile eğitim programının desteklenmesi gerekliliği doğurmaktadır. Araştırma sonuçları ise bu öneriyi doğrulamaktadır. Bu bağlamda bir eğitim teknolojisi aracı olarak sosyal ağların, öğrenme etkinlikleri bağlamında kullanılması sürecinde öğretim tasarımcılarına önemli bir rol düşmektedir.

5.2 ÖNERİLER

Araştırma sonuçları ışığında uygulamaya ve ileride yapılacak araştırmalara yönelik çeşitli öneriler getirilmiştir.

5.2.1. EĞİTİCİLERE YÖNELİK ÖNERİLER

- Okul sistemi dışında gerçekleşen informal ve sosyal öğrenmelerin planlı bir şekilde yakalanması eğitim sisteminin süreç boyutunda öğrenme ortamlarının çeşitliliğini, ürün boyutunda ise öğrenme çıktılarının kalitesini doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda:
- Sosyal yazılımların sürece dahil edildiği harmanlanmış dersler tasarlanabilir.
- Çevrimiçi kurslarda öğretim yönetim sistemlerinin insan etkileşimi, görsel unsurların kullanılmayışı ve eşzamanlı iletişim gibi eksiklikleri sosyal yazılımlar ile giderilebilir.
- Günümüzde yaygın bir kullanıma sahip Facebook, Twitter gibi sosyal yazılımlar kullanılarak eğitim içeriğinin dağıtım yollarının çeşitliliği artırılabilir.
- Öğretme-öğrenme sürecine dahil edilecek olan sosyal yazılımların etik kullanım ilkeleri belirlenmeli ve hedef kitleye benimsetilmelidir.
- Topluluğa açık alanlar olan kullanıcı profilleri kişiye özel ve güvenliği tehdit edebilecek bilgilerin paylaşımında sınırlayıcı olunması konusunda bilinç oluşturulmalıdır. Bu sayede kişisel hakların ihlali, maddi kayıplar ve bilgi hırsızlığı gibi pek çok sorunun önlenmesi söz konusudur.
- İçerik sağlayıcı olarak kullanıcılarının görev yaptığı, başka bir deyişle mevcut içeriğin kullanıcılar tarafından oluşturulduğu Facebook gibi sosyal ağlarda bilginin üretim süreci herhangi bir denetim mekanizmasına tabi olmadığı için oluşan bilgi yığını içerisinde doğru ve işe yarar bilginin edinilmesini sağlayacak tedbirler alınmalı, öğrencilere medya okur-yazarlığı konusunda gerekli yeterlilikler kazandırılmalıdır.
- Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde özellikle internet kullanıcıları tarafından ihlal edilen fikri ve sinai haklar konusu üzerinde durularak öğrenciler telif haklarının ihlali ve korunması konularında bilgilendirilmelidir.
- Özellikle milli eğitimde yapılandırmacı yaklaşımın benimsendiği ülkemizde öğrenme-öğretme sürecine sosyal ağların entegrasyonu, geleneksel sınıf tabanlı

eğitimde gerçekleştirilmesi zaman ya da materyal kısıtlılığı gibi nedenlerle güçleşen; kendi hızında öğrenme, işbirlikli öğrenme, probleme dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal öğrenme gibi yapılandırmacı öğrenme etkinliklerin gerçekleştirilmesine olanak tanıyabilir.

- Sosyal yazılımları kullanan öğrencilerin karşı karşıya oldukları sorunların başına gelen tekrarlayan stres sendromu, kişilik bozuklukları, fazla internet bağımlılığı gibi psikolojik rahatsızlıkların önlenmesi için kendilerini nasıl koruyacakları eğitim yoluyla anlatılmalıdır.
- Sosyal yazılımlar üzerinde oluşturulan evrimii öğrenme topluluklarının etkililiğinin arttırılabilmesi için öğrenenlerin kendini açık ifade etme, alternatif fikirleri göz önünde bulundurma ve cevaplara tepki verme gibi evrimii iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefleyen eğitimler verilmelidir.

5.2.2 ARAşTIRMACILARA YÖNELİK ÖNERİLER

- Sosyal ağların işbirlikli öğrenme etkinlikleri bağlamında kullanılmasını konu alan bu araştırma farklı katılımcılarla farklı eğitim kademelerinde tekrarlanabilir.
- Facebook'un bir eğitim teknolojisi aracı olarak kullanılabilmesi için, ğrenci, ğretmen ve yöneticiler gibi süreçte rol alacak farklı birimlerin görüşlerini belirleyebilecek çalışmalar ilerideki araştırmalara konu edilebilir.
- Formal ve informal müfredatın bir arada kullanıldığı öğrenme modelleri geliştirilerek ğretim tasarımı açısından incelenebilir. Sürece teknolojinin ne kadar dahil edileceği, sosyal ağların süreçte ne kadar etkin olacağını belirlemeye yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Araştırma farklı sosyal yazılımlar kullanılarak farklı derslerde işbirlikli öğrenme gruplarının etkililiği sınanabilir.
- Okul ya da kampüs tabanlı sosyal ağlar oluşturularak derslerle ilişkili olarak kullanılabilir ve bu ağların kullanımının sosyal buradalık, motivasyon, tutum, akademik başarı gibi çeşitli değişkenlere etkisi incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Ada, W.W. M.(2009). Computer Supported Collaborative Learning and Higher Order Thinking Skills: A Case Study of Textile Studies. *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 5.
- Al-Fadhli, S. ve Khalfan, A. (2009). Developing Critical Thinking in E-Learning Environment: Kuwait University as a case study. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 34 (5), 529-536
<http://dx.doi.org/10.1080/02602930802117032>
- Alexander, B. (2006). Web 2.0: A New Wave of Innovation for Teaching and Learning? *EDUCAUSE Review*, 41, (2), (March/April 2006), 32–44.
<http://www.educause.edu/apps/er/erm06/erm0621.asp?bhcp=1>
- Alonso, F., Lopez, G., Manrique, D., & Vines, J.M. (2005). An instructional model for web-based e-learning education with a blended learning process approach. *British Journal of Educational Technology*, 36(2), 217-235. DOI: 10.1111/j.1467-8535.2005.00454.x
- Anderson, P. (2007). *What is Web 2.0? Ideas, technologies and implications for education.* www.jisc.ac.uk/media/documents/techwatch/tsw0701b.pdf adresinden erişildi.
- Aslan, B. (2007). *Web 2.0, Teknikleri ve Uygulamaları*. XII. “Türkiye’de İnternet” Konferansı, Ankara.
- Atıcı, B. (2007). Sosyal Bilgi İnşasına Dayalı Sanal Öğrenme Çevrelerinin Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 32 (143), 41-54
- Atıcı, B., ve Gürol, M. (2002). Bilgisayar Destekli Asenkron İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 27 (124), 3–12.
- Attwell, G. (2007). *The Personal Learning Environments - the future of eLearning?*. eLearning Papers, 2 (1). ISSN 1887-1542.
- Aubrey, J. M. (2009). *Motivation And Instructor’s Self-Disclosure Using Facebook In A French Online Course Context*. Unpublished doctoral dissertation. University of South Florida, Florida, USA UMI Number: 3420459

- Barrat, W., Hendrickson, M., Stephens, A., ve Torres, J. (2005). Thefacebook.com: Computer mediated social networking. *Student Affairs Online*, 6(1), 1-5. http://studentaffairs.com/ejournal/Winter_2005/thefacebook.html adresinden erişildi.
- Barron, B. (2000). Achieving coordination in collaborative problem-solving groups. *The Journal of the Learning Sciences*, 9(4), 403–436.
- Bates, T. (2010). *Understanding Web 2.0 and its Implications for E-Learning*. In: Lee, M. And McLoughlin, C. *Web 2.0-Based E-Learning: Applying Social Informatics for Tertiary Teaching*. IGI Global, Hershey PA
- Bennett, S. (2004). *Supporting Collaborative Project Teams Using Computer-Based Technologies*. In T. S. Roberts (Ed.), *Online collaborative learning: Theory and practice* (1-27). Information Science Publishing: Hershey PA
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). ‘*Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*’, ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, DC: George Washington University, School of Education and Human Development.
- Boyd, D. M. ve Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 13(1), 210-230. <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html> adresinden erişildi.
- Breedlove, W., Burkett, T. ve Winfield, I. (2004). Collaborative Testing and Test Performance. *Academic Exchange Quarterly*. 8(3).
- Bruffee, K. (1995), *Sharing our toys- Cooperative learning versus collaborative learning*. *Change*, Jan/Feb, 1995, 27(19). http://media.wiley.com/product_data/excerpt/83/07879551/0787955183.pdf adresinden erişildi.
- Bugeja, M. (2006). Facing the Facebook. *The Chronicle of Higher Education*, 52(21), January 27th , p.C1 <http://vpss.ku.edu/pdf/PSDC%20Facing%20the%20Facebook.pdf> adresinden erişildi.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *DeneySEL Desenler- Öntest-Sontest Kontrol Grubu Desen ve Veri Analizi* (3. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, E.A., Karadeniz Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları
- Cho, H., Gay, G., Davidson, B., ve Ingraffea, A. (2007). Social networks, communication styles, and learning performance in a CSCL community. *Computers & Education*, 49(2), 309-329.
- Comscore.(2011). *It's A Social World Top 10 Need-to-Knows About Social Networking and Where It's Headed*. Whitepaper report.
http://www.comscore.com/Press_Events/Press_Releases/2011/12/Social_Networking_Leads_as_Top_Online_Activity_Globally adresinden erişildi.
- Cross, J. (2006). “*The Low-Hanging Fruit Is Tasty*”, Internet Time Blog, <http://internettime.com/?p=105>, adresinden erişildi.
- Dabbagh, N., ve Reo, R. (2010). Back to the Future: Tracing the Roots and Learning Affordances of Social Software. In M. Lee, & C. McLoughlin (Eds.) *Web 2.0-Based E-Learning: Applying Social Informatics for Tertiary Teaching*. IGI Global, Hershey PA
- Dabner, N. (2012). ‘*Breaking Ground*’ in the use of social media: A case study of a university earthquake response to inform educational design with Facebook. *Internet and Higher Education* 15 (2012) 69–78
- Dasgupta D., Dasgupta R. (2009).*Social Networks using Web 2.0*.
<http://www.ibm.com/developerworks/webservices/library/ws-socialcollab/index.html> adresinden erişildi.
- Deperlioğlu, Ö. ve Köse, U. (2010). Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı. *Akademik Bilişim Konferansı*. Muğla.
- Dillenbourg P. (1999) “What do you mean by collaborative learning?”. In P. Dillenbourg (Ed). *Collaborative-learning: Cognitive and Computational Approaches*. Elsevier
- Doğanay, A. (2002). *Sosyal Bilgiler Öğretimi. Hayat bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Öztürk, C ve Dilek, D. (Ed.). Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Elkjaer, B. (2003). Social learning theory: Learning as Participation in Social Processes. In Easterby Smith, M and M. Lyes (Eds) *The Blackwell Handbook of*

Organizational Learning and Knowledge Management. Blackwell Publishing, Oxford.

- Ellison, N. B., Steinfield, C. Ve Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook “friends”: social capital and college students’ use of online social network sites. *Journal of Computer- Mediated Communication*, 12, 1143–1168.
- Ellison, N. B. (2008). Introduction: Reshaping campus communication and community through social network sites. In G. Salaway, J. B. Caruso, & M. R. Nelson (Eds), *The ECAR Study of Undergraduate Students and Information Technology*, 2008 (Research Study. 8). Boulder, CO: EDUCAUSE Center for Applied Research, 2008. <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/ers0808/rs/ers08082.pdf> adresinden erişildi.
- Fitzgerald, R. ve Steele, J. (2008). *Digital learning communities: investigating the application of social software to support networked learning* (CG6-36). Mashedlc report. ISBN-13 978 1 74088 296 5
- Franklin, T. ve Van Harmelen, M. (2007). *Web 2.0 for content for learning and teaching in higher education*. JISC www.jisc.ac.uk/media/documents/programmes/digitalrepositories/web2-content-learningand-teaching.pdf
- Gokhale, A. A. (1995) Collaborative learning enhances critical thinking. *Journal of Technology Education*, 7(1).
- Golder, S. A., Wilkinson, D. ve Huberman, B. A. (2007). Rhythms of social interaction: Messaging within a massive online network. In C. Steinfield, B. Pentland, M. Ackerman, & N. Contractor (Eds.), *Communities and Technologies 2007: Proceedings of the Third International Conference on Communities and Technologies* (41-66). London: Springer.
- Goodyear, P, Banks, S, Hodgson, ve McConnell, D. (2004). Research on networked learning: an overview. In Goodyear, P., Banks, S., Hodgson, V., McConnell, D. (Ed.), *Advances in Research on Networked Learning*. Dordrecht: Springer.
- Hargadon S.(2009). *Educational Networking: The Role of Web 2.0 in Education :A white paper*. Ellimunate.<http://www.scribd.com/doc/24161189/Educational->

[Networking-The-Important-Role-Web-2-0-Will-Play-in-Education](#) adresinden erişildi.

Hargreaves, A. (2002). Sustainability of educational change: The role of social geographies. *Journal of Educational Change*, 3(3-4), 189–214

Hill, J. R., Raven, A., Han. S. (2007). *Connections in Web-based learning environments: A research-based model for community building in online learning communities.*(ed.) R. Luppigini, 153–168. Greenwich, CT: Information Age Publishing.

Hosie, P, Schibeci, R., ve Backhaus, A. (2005). A framework and checklists for evaluating online learning in higher education. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30(5), 539-553
<http://dx.doi.org/10.1080/02602930500187097> adresinden erişildi.

ISTE (2007) National Educational Technology Standards (NETS-S) and Performance Indicators for Students. <http://www.iste.org/standards/nets-for-students.aspx> adresinden erişildi.

İşman, A. (2008). *Uzaktan Eğitim*(3. Baskı). Ankara:Pegem Yayınları

Jabr, N. H. (2011). Social Networking as a Tool for Extending Academic Learning and Communication. *International Journal of Business and Social Science*, 2 (12), July 2011

Johnson, D., & Johnson, R. (2004). Cooperation and the use of technology. In D. Jonassen (Ed.), *Handbook of research on educational communications and technology* (2nd ed. 1017–1044). Mahwah, NJ: Erlbaum.

Jonassen, D. H. (2000). *Computers as mindtools for schools: engaging critical thinking*. Upper Saddle River, NJ, Merrill.

Jonassen, D.H. & Kwon, H.I. (2001). Communication patterns in computer mediated versus face-to-face group problem solving. *Educational Technology, Research and Development*, 49(1), 35-51.

Kabilan, M. K., Norlida, A, ve Abidin J. Z. M.(2010). Facebook: An online environment for learning of English in institutions of higher education?. *Internet and Higher Education* 13 (2010) 179-187 doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.iheduc.2010.07.003>

- Kala, S., Isaramali, S., ve Pohthong, A. (2010). Electronic learning and constructivism: A model for nursing education. *Nurse Education Today*, 30, 61-66. doi: 10.1016/j.nedt.2009.06.002
- Karaman, S., Yıldırım, S., ve Kaban, A. (2008). Öğrenme 2.0 Yaygınlaşıyor: Web 2.0 Uygulamalarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Araştırmalar ve Sonuçları. *İnet-tr. XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı*, Ortadaoğu Teknik Üniversitesi, Ankara
- Karaman, K., Ekici, M., ve Akgün, E. (2011). Examining Effects of Different Levels of Blended Learning Activities on Student Achievement and Retention of Learning. *International Conference on New Horizons in Education*, 8-10 June 2011, Guarda, Portugal
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel yayınevi, Ankara 19. Basım
- Keegan, H ve Lisewski, B (2009), 'Living, teaching and learning by social software: some emerging themes and practice issues' , in: *Handbook of Research on Social Software and Developing Community Ontologies* , Information Science Reference , IGI Global, Hershey, Pennsylvania, US, 217-230.
- Kirschner, P. A. (2002). Can we support CSCL? Educational, social and technological affordances for learning. In P. Kirschner (Ed.), *Three worlds of CSCL: Can we support CSCL. Inaugural address*, Open University of the Netherlands.
- Kirschner, P. A. ve Karpinski, A. C. (2010). Facebook and academic performance. *Computers in Human Behavior* 26(6), 1237-1245. DOI=10.1016/j.chb.2010.03.024
- Koohang, A., Riley, L., Smith, T. ve Schreurs, J. (2009). *E-Learning and Constructivism: From Theory to Application*. *Interdisciplinary Journal of E-Learning & Learning Objects*, 5(1), 91-109. <http://ijklo.org/Volume5/IJELLOv5p091-109Koohang655.pdf> adresinden erişildi.
- Kobak, K. ve Biçer, S. (2008). Facebook Sosyal Paylaşım Sitesinin Kullanım Nedenleri. *8th International Educational Technology Conference*, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

- Kord, J. I. (2008). *Understanding the Facebook Generation: A study of the relationship between online social networking and academic and social integration and intentions to re-enroll*. Published doctoral dissertation, University of Kansas.
- Kreijns, K., Kischner, P. A. ve Jochems, W.(2003). Identifying the pitfalls for social interaction in computer-supported collaborative learning environments: A review of the research. *Computers in Human Behavior* 19 (3), 335–353.
- Kurubacak, G. (2007). Building knowledge networks through project-based online learning: A study of developing critical thinking skills via reusable learning objects. *Computers in Human Behavior*, 23(6), 2668-2695 doi:10.1016/j.chb.2006.08.003
- Kuzu, A. (2011). Çoklu Ortam Uygulamalarının Kuramsal Temelleri. Odabaşı, F.(Ed). *Çoklu Ortam Tasarımı*, 1-17. Ankara: Pegem Yayınları
- Lampe, C., Wohn, D.Y., Vitak, J., Ellison, N., Wash, R. (2011). Student use of Facebook for organizing collaborative classroom activities. *I. J. Computer-Supported Collaborative Learning*.329-347
- LaRue, E. M. (2012). Using Facebook as course management software: A case study. *Teaching and Learning in Nursing*. 7(1), 17–22 doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.teln.2011.07.004>
- Lehtinen, E., Hakkarainen, K., Lipponen, L., Rahikainen, M. ve Muukkonen, H. (1999). *Computer supported collaborative learning: A review of research and development*. The J.H.G.I Giesbers Reports on Education, 10. Department of Educational Sciences University of Nijmegen.
- Lim, T. (2010). The Use Of Facebook for Online Discussions Among Distance Learners. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*. 11 (4) https://tojde.anadolu.edu.tr/tojde40/articles/article_2.htm adresinden erişildi.
- Lipponen, L. (2002). Exploring foundations for computer-supported collaborative learning. In G. Stahl (Ed.), *Computer Support for Collaborative Learning: Foundations for a CSCL community. Proceedings of the Computer-supported Collaborative Learning 2002 Conference* (72-81). Hillsdale, NJ: Erlbaum
- Liu, M. (2003). Enhancing learners' cognitive skills through multimedia design. *Interactive Learning. Environments*, 11 (1), 23-39.

- Madge, C., Meek, J., Wellens, J. and Hooley, T. (2009). Facebook, social integration and informal learning at University: 'It is more for socialising and talking to friends about work than for actually doing work'. *Learning, Media and Technology*. 34(2), 141-155. <http://dx.doi.org/10.1080/17439880902923606> adresinden erişildi.
- Mason, R. ve Rennie, F. (2008). *E-learning and social networking handbook: resources for higher education*. New York: Routledge.
- Mayer, S. & McCarthy (1995). *Multimedia Learning Day-by-Day*, Point and Click.
- Mazer, J. P., Murphy, R.E., ve Simonds, C. J. (2007). I'll see you on 'Facebook': The effects of computer-mediated teacher self-disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate. *Communication Education*, 56, 1-17. <http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all~content=a769651179> adresinden erişildi.
- Mazman, S. G. (2009). *Sosyal Ağların Benimsenme Süreci Ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- McLoughlin, C. Ve Lee, M., J. W. (2008). Future Learning Landscapes: Transforming Pedagogy through Social Software. *Innovate Journal of Online Education*, 4(5). ,(2008)
- Mejias, U. (2006, June/July). Teaching social software with social software. *Innovate: Journal of Online Education*, (2) . <http://innovateonline.info/index.php?view=article&id=260> adresinden erişildi
- Mejias, U. (2005). A Nomad's Guide to Learning and Social Software. *The Knowledge Tree, Edition 7, November 2005*. http://knowledgetree.flexiblelearning.net.au/edition07/download/la_mejias.pdf adresinden erişildi.
- M.E.B. (2005). *4.ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı*. Ankara: M.E.B. Yayınları
- Michaelis J. ve Garcia, J. (1996). *Social Studies for Children A Guide to Basic Instruction*, (Eleventh Edition), Allyn and Bacon.

- Miller R. D. (2009). *Developing 21st century skills through the use of student personal learning Networks*. Unpublished doctoral dissertation. Northcentral University : Arizona
- Moffatt, M.P. (1957). *Sosyal Bilgiler Öğretimi: Orta Dereceli Okullarda Sosyal Bilgilerin Organizasyonu, Öğretimi ve Teftişi*. Çeviren: Nesrin Oran, İstanbul: Maarif Basımevi
- Munoz, C. L. ve Towner T. L. (2009), *Opening Facebook: How to Use Facebook in the College Classroom*. Society for Information Technology and Teacher Education conference in Charleston, South Carolina
- Munoz C. L. ve Towner T. (2011). Back to the “wall”: How to use Facebook in the college classroom, *First Monday*, 16(12) - 5 December 2011 <http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/viewArticle/3513/311> adresinden erişildi.
- Murugesan, S. (2007). Understanding Web 2.0 and its Potential, *IEEE IT Professional*, May/June 2007, 20-27
- NCSS. (1993 January; February). *The Social Studies Professional*, Washington DC
- O’reilly, T. (2007) ‘*What Is Web 2.0: design patterns and business models for the next generation of software*’ http://mpira.ub.uni-muenchen.de/4580/1/MPRA_paper_4580.pdf adresinden erişildi.
- O’Brein, S. J. (2011). *Facebook and other internet use and the academic performance of college students*. Unpublished doctoral dissertation. UMI Number: 3457926
- O’Bryant, Z. F. (2010). *Social Networks, Social Capital, Information and Communications Technology, and Achievement Among African American Middle School Male Students*. Unpublished doctoral dissertation. Walden University UMI Number: 3427685
- Onat, F. ve Alikılıç, Ö., A. (2009). Sosyal Ağ Sitelerinin Reklam ve Halkla İlişkiler Ortamları Olarak Değerlendirilmesi. *Journal of Yasar University*, 3, 1111-1143.
- Owen M., Grant L., Sayers S., Facer K. (2006). *Social software and learning*. Futurelab http://archive.futurelab.org.uk/resources/documents/opening_education/Social_Software_report.pdf adresinden erişildi.

- Panitz, T. (2001). *The Case for Student Centered Instruction via Collaborative Learning Paradigms*. <http://home.capecod.net/~tpanitz/tedsarticles/coopbenefits.htm> adresinden erişildi.
- Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A., ve Calvert, S. L. (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30 (3), 227-238. doi:10.1016/j.appdev.2008.12.010
- Pierre, S. ve Paquette, G.(2007).E-Learning Networked Environments: Concepts and Issues, In *E-Learning Networked Environments and Architectures: A Knowledge Processing Perspective*, S. Pierre (Ed.), Springer-Verlag, Berlin, Chapter 1, 1-24.
- Paurelle, S. (2003). *E-learning and constructivism*. Canterbury Christ Church University College Briefing Paper
- Read, M. (2011) *Turkey in the Global Internet and The Future of Online Measurement*. Webrazzi Summit 19 Ekim 2011. İstanbul.
http://www.comscore.com/Press_Events/Press_Releases/2011/10/Turkey_Has_Third_Most_Engaged_Online_Audience_in_Europe adresinden erişildi
- Roberts T. S. (2005). "Computer-Supported Collaborative Learning in Higher Education." In Tim S. Roberts (Ed.) *Computer-Supported Collaborative Learning in Higher Education*, Idea Group Publishing.
- Roblyer, M. D., McDaniel, M., Webb, M., Herman, J. ve Vince Witty, J. (2010). Findings on Facebook in higher education: A comparison of college faculty and student uses and perceptions of social networking sites. *Internet and Higher Education* 13: 134-140. doi:10.1016/j.iheduc.2010.03.002
- Rogers, P. C., S. W. Liddle, P. Chan, A. Doxey, ve B. Isom. (2007). A Web 2.0 learning platform: Harnessing collective intelligence. *Turkish Online Journal of Distance Education* 8 (3): 16-33.
- Roschelle, J., ve Teasley, S. (1995). The construction of shared knowledge in collaborative problem solving. In C. O'Malley (Ed.), *Computer-supported collaborative learning (69-197)*. Berlin, Germany: Springer Verlag.
- Rovai, A. P. (2003). *A constructivist approach to online college learning*. *Internet & Higher Education*, 7(2), 79-93. <http://dx.doi.org/10.1016/j.iheduc.2003.10.002>

- Santos, M. (2009). *Linking structure and content: Friendship networks and academic achievement*. Unpublished doctoral dissertation. University of Wisconsin-Madison. Umi Number: 3384159
- Selwyn, N. (2009). Faceworking: exploring students' education-related use of Facebook. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 157-174
<http://dx.doi.org/10.1080/17439880902923622>
- Selwyn, N. (2008). *Education 2.0? Designing the web for teaching and learning*. TLRP publication. www.tlrp.org/pub/documents/TELcomm.pdf
- Selwyn, N. (2007a). Web 2.0 applications as alternative environments for informal learning - a critical review. Paper presented at the OECD-KERIS expert meeting. *Alternative learning environments in practice: Using ICT to change impact and outcomes*.
- Selwyn, N. (2007b). *Screw Blackboard... do it on Facebook! an investigation of students' educational use of Facebook*.
<http://www.lse.ac.uk/collections/informationSystems/newsAndEvents/2008events/selwynpaper.pdf> adresinden erişildi.
- Siemens, G.(2005a).*Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
- Siemens, G. (2005b).*Connectivism: Learning as Network-Creation*. ElearnSpace
- Soller, A. ve Lesgold, A. (1999). Analyzing peer dialogue from an active learning perspective. *Proceedings of the AI-ED 99 Workshop: Analysing Educational Dialogue interaction: Towards Models What Support Learning*
- Stahl, G., Koschmann, T., ve Suthers, D. (2006). Computer-supported collaborative learning: An historical perspective. In R. K. Sawyer (Ed.), *Cambridge handbook of the learning sciences (409-426)*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Stern, L. A., ve Taylor, K. (2007). Social networking on Facebook. *Journal of the Communication, Speech & Theatre Association of North Dakota*, 20, 9-20.
- Special, W. P., ve Li-Barber, K. T. (2012). Self-disclosure and student satisfaction with Facebook. *Computers in Human Behavior* 28 (2012) 624–630

- Srinivas, H. (2011). *What is Collaborative Learning? The Global Development Research Center*, Kobe; Japan . <http://www.gdrc.org/kmgmt/c-learn/index.html> adresinden erişildi.
- Stevens, V. (2006). Revisiting multiliteracies in collaborative learning environments: Impact on teacher professional development. *Teaching English as a Second Language*, 10 (2). <http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume10/ej38/ej38int/> adresinden erişildi.
- Sünbül, A.M.(2006). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*(5. Baskı). Konya:Eğitim Yayınevi
- Şimşek, A. (2009). *Öğretim Tasarımı*. Ankara:Nobel Yayıncılık
- Tekmen, S.(2006). *Fizik Dersinde, Bilgisayar Destekli Eğitimin Öğrencilerin Erişişine, Derse Karşı Tutumlarına Ve Kalıcılığa Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet baysal Üniversitesi: Bolu
- Tham, J. ve Ahmed, N. (2011). The usage and implications of social networking Sites: A survey of college students. *Journal of interpersonal, Intercultural and Mass Communication* 2(1), 2011
- Tınmaz, H.(2011). *Sosyal ağ web sitelerinin eğitimde kullanılması: Facebook örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara
- Tiryakioğlu, F. ve Erzurum, F. (2011). Use of Social Networks as an Education Tool. *Contemporary Educational Technology*, 2011, 2(2), 135-150
- Towner, T. ve VanHorn, A.(2007). Facebook: Classroom tool for a classroom community?. *Presented at the Annual Meeting of the Midwest Political Science Association*, Chicago, Illinois. http://www.allacademic.com/meta/p197133_index.html adresinden erişildi.
- Uribe, D., Klein, J.D. ve Sullivan, H. (2003). The effect of computer-mediated collaborative learning on solving ill-defined problems. *Educational Technology Research and Development*, 51(1), 5–19.

Url1 <http://www.Facebook.com/press/info.php?statistics>

Url2 <http://www.socialbakers.com/Facebook-statistics/turkey>

- Van Boxtel, C., Van der Linden, J. ve Kanselaar, G. (2000). Collaborative learning tasks and the elaboration of conceptual knowledge. *Learning and Instruction*, 10(4), 311–330.
- Walz, L. O. (2009) *The Relationship Between College Students' Use Of Social Networking Sites And Their Sense Of Belonging*. Unpublished Doctoral dissertation. Graduate Institute of Professional Psychology, University of Hartford: Hartford, Alberta
- Wang, H. (2003). Hypermedia: A Brief Literature Review. *Journal of Educational Computing, Design & Online learning*. 4, Fall, 2003
- Wegerif, R. (1998). The social dimension of asynchronous learning networks. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 2(1), 34–49.
- Wilkins, D.(2009). *Learning 2.0 and Workplace Communities*. ASTD Publications url: <http://www.astd.org/Publications/Newsletters/Learning-Circuits/Learning-Circuits-Archives/2009/08/Learning-20-and-Workplace-Communities> adresinden erişildi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Basım). Ankara :Seçkin yayıncılık.
- Yıldız, V. (1999). İşbirlikli Öğrenme İle Geleneksel Öğrenme Grupları Arasındaki Farklar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 16-17* : 155 - 163
- Yu Y. A., Stella, T. W., Doug, V. ve Kwok, C.W. (2012). Can Learning be Virtually Boosted? An Investigation of Online Social Networking Impacts. *Computers & Education*, 55(4), 1494-1503.
- Ziegler, Susan G.(2007). The (mis)education of Generation. *Learning, Media and Technology*, 32(1), Routledge, 69-81

EKLER

1. Kullanıcı görüşleri anketi
2. Yarı yapılandırılmış görüşme formu
3. Başarı testi
4. Pilot uygulama madde analizi sonuçları
5. Son test madde analizi sonuçları
6. Başarı testi cevap anahtarı
7. Belirtke tablosu
8. Ders planları
9. Özgeçmiş

Ek-1 Sosyal ağ tabanlı uygulama kullanıcı görüş anketi

Sosyal Ağ tabanlı Uygulama Kullanıcı Görüş Anketi

Bu anket Öğretim ilke ve Yöntemleri uygulamasına ilişkin görüşlerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sorulan sorulara “Evet”, “Hayır”, “Kısmen”, “Bilmiyorum/Kullanmadım” seçeneklerinden birini işaretleyerek cevaplayınız. İkinci bölümde ise açık uçlu sorular bulunmaktadır. Görüşleriniz uygulamayı geliştirmek amacıyla kullanılacaktır. Bu nedenle görüşlerinizi belirtirken gerçeği yansıtmanız son derece önemlidir.

Teşekkürler

	Evet	Hayır	Kısmen	Bilmiyorum / Kullanmadım
1. Uygulamayı rahatlıkla kullanabildiniz mi?				
2. Uygulamada sunulan yardım/rehberlik yeterli miydi?				
3. Diğer dersleri de benzer uygulamalarla öğrenmeyi tercih eder misiniz?				
4. Uygulamayı arkadaşlarınıza önerir misiniz?				
5. Uygulamayı ders dışında da kullanmayı düşünür müsünüz?				
6. Diğerlerinin paylaştıklarına yorum yapmak hoşunuza gitti mi?				
7. Diğerlerinin paylaştıklarını oylamak hoşunuza gitti mi?				
8. Diğerlerinin paylaştıklarınıza yorum yapması hoşunuza gitti mi?				
9. Diğerlerinin yorumlarına cevap verebilmek hoşunuza gitti mi?				
10. Uygulamanın Facebook üstünde çalışması işinizi kolaylaştırdı mı?				

11. Uygulama öğrenmenize katkı sağladı mı?				
12. Sosyal ağlar eğitim ortamı olarak kullanılabilir mi?				

13. Uygulama içerisinde günde ortalama ne kadar vakit geçirdiniz?

- Yarım saatten az Yarım saat ile bir saat arası
 Bir saat ile iki saat arası İki saat ve daha fazlası

14. Uygulamanın avantajları nelerdir?

15. Uygulamanın dezavantajları nelerdir?

16. Uygulama hakkındaki diğer görüş ve önerileriniz?

Ek-2 Yarı yapılandırılmış görüşme soruları

1. Uygulama hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
2. Yorumlar ve paylaşımlar hakkındaki düşünceleriniz?
3. Uygulamanın öğretim açısından uygunluğu konusunda düşünceleriniz?
4. Facebook'un sürece etkisi konusundaki düşünceleriniz?

Ek-3 Başarı testi

1. Öğretim programlarının en önemli ögesi olan kazanımlarda, gözlenemeyen ya da yoruma açık ifadeler yerine gözlenebilir ve net ifadelerin kullanılması önerilmektedir.

Bu önerinin aşağıdaki süreçlerden hangisini kolaylaştırıcı etkisi en azdır?

- A) Öğrenci ihtiyaçlarının belirlenmesi
- B) Öğretim sürecinin izlenmesi
- C) Sınıf içi öğretim faaliyetlerinin seçimi
- D) Öğretim programının değerlendirilmesi
- E) Öğrenci başarısının ölçülmesi

2. Öğretim programları hazırlanırken kazanımların yazılması ya da öğrenme çıktılarının belirlenmesi hem eğitim durumları hem de ölçme durumları için rehber konumdadır.

Buna göre kazanımlar yazılırken ve öğrenme çıktıları belirlenirken

I. Öğrenciler için bu konu alanında hangi temel becerileri kazanmak önemlidir?

II. Öğrenciler için hangi olgu, kavram, ilke ve genellemelerle kuramlar gereklidir?

III. Öğrenciler için hangi zihinsel süreçler dikkate alınmalıdır?

Sorularından hangileri sorulmalıdır?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Canan Öğretmen öğrencilerine, “Okulun bahçesine çikolata kâğıtlarının atıldığını gördüm. Herkesin çöpleri yere attığını ve okulumuzda bir ay çöplerin alınmadığını varsayalım. Böyle bir durumda neler olabilir ve bu durumun üstesinden gelmek için neler yapılması gerekir?” diye sorar. Öğrencileri beşerli gruplara ayırır ve bu problem durumuna ilişkin çözüm önerileri bulmaları için 15 dakika süre verir. Öğrenciler çalışmalarını tamamladıktan sonra görüşlerini paylaşırlar.

Canan Öğretmen’in dersi bu şekilde işlemesi öğrencilerin hangi becerisinin gelişimine en az katkıda bulunur?

- A) Olaylara farklı bakış açısı kazandırma
- B) Karar verme ve seçim yapma
- C) Olayları derinlemesine analiz etme
- D) Olayla ilgili yaşantı geçirme
- E) Kişisel sorunları kişisel bir yaklaşımla çözme

4. Aşağıdakilerden hangisi, çağdaş anlayışa göre hazırlanan bir öğretim programının başarılı olması için öğrenci velilerinden öncelikle beklenen bir davranış değildir?

- A) Öğrencinin ihtiyaçlarının belirlenmesinde öğretmene yardımcı olmak
- B) Öğrenciye okulda öğrendiklerini hayatta kullanması konusunda yardımcı olmak
- C) Öğrenci için okuma listesi oluşturmak
- D) Öğrenciye verimli çalışabileceği bir ortam hazırlamak
- E) Öğrencinin başarılı olabilmesi için öğretmenle iş birliği yapmak

5. Tam öğrenme uygulamalarında, öğrenciler arasındaki öğrenme hızı ve öğrenme düzeyi farklılıklarını azaltmak için eksiklikleri tamamlayıcı öğrenme etkinliklerine yer verilmesi önerilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür tamamlayıcı öğrenmeler için önerilen yöntemler arasında yer almaz?

- A) Ek süre içinde, öncekinden farklı bir yöntemle yapılan öğretim
- B) Programlı öğretim olanaklarından yararlanılarak yapılan öğretim
- C) Dersteki öğretim girişimini bir daha tekrarlama
- D) Gruplar içinde eksikliklerin gözden geçirilmesi yoluyla birbirinden öğrenme
- E) Öğretmen veya özel öğretici tarafından birebir öğretim

6. Bir öğretmen sunuş, buluş ve araştırma inceleme yoluyla öğretim stratejilerini bir derste uygulamak istediğinde bu öğretmene önerilebilecek en doğru uygulama sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sunuş- Buluş- Araştırma inceleme
- B) Buluş -Sunuş- Araştırma inceleme
- C) Araştırma inceleme-Sunuş- Buluş
- D) Sunuş- Araştırma inceleme-Buluş
- E) Buluş- Araştırma inceleme-Sunuş

7. Öğretim planlamasında yer alan,

- I. kazanımların belirlenmesi,
- II. ölçme araç ve yöntemlerinin belirlenmesi,
- III. etkinliklerin belirlenmesi,
- IV. öğretimin değerlendirilmesi

işlemleri aşağıdakilerin hangisinde sistematik olarak gerçekleştirilme sırasına göre verilmiştir?

- A) I, II, III, IV B) I, III, II, IV C) II, III, IV, I D) III, II, IV, I E) IV, III, II, I

8. Öğretim etkinliklerini gerçekleştirmek üzere hazırlanan planlar işlevsel ve esnek olmalıdır.

Bu tür özellikler dikkate alınarak hazırlanan planların sağladığı en önemli yarar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılama
- B) Öğretmenin beklentilerini karşılama
- C) Öğretim etkinliklerine süreklilik sağlama
- D) Öğretmenlere, bireysel çalışmalarını için zaman kalmasını sağlama
- E) Öğrencileri bireysel çalışmaya yöneltme

9. Saadet öğretmen Türkçe dersinde “eylem” konusunu anlatırken önce genel bilgileri aktarmış, konuyla ilgili genel ilke ve kavramları anlatmış, daha sonra ayrıntılı bilgilerin üzerinde durmuştur.

Saadet öğretmen aşağıdaki öğretme yöntemlerinden hangisini kullanmıştır?

- A) Sunuş yoluyla B) Buluş yoluyla C) Araştırma yoluyla
- D) Probleme dayalı E) İş birliğine dayalı

10. Çağan Öğretmen, sosyal bilgiler dersine başlarken öğrencilerin “Yaşadığımız bölgede görülen doğal afetleri nasıl önleyebiliriz?” problemini tanımlamalarını sağlar. Öğrencilere, problemin geçici çözümünü bulmaları için sorular sorar, yönlendirmelerle hangi verileri nasıl toplayacaklarını buldurur. Öğrencileri beşerli gruplara ayırır ve verileri farklı şekilde toplamalarını ister. Elde edilen veriler karşılaştırılır ve yorumlanır. Bulgular birlikte değerlendirildikten sonra çözüm yolları üretilir ve uygulanır.

Bu örnekte Çağan Öğretmen, dersinde hangi öğretim strateji, yöntem ya da tekniğini kullanmıştır?

- A) Deneye dayalı B) Buluş yoluyla
- C) Basamaklı öğretim D) Araştırma-inceleme
- E) Beyin temelli

11. Program geliştirme sürecinde toplumun beklenti ve ihtiyaçlarının dikkate alınmamasının yaratacağı en önemli güçlük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireylerin topluma uyum sağlamanın zorlaşması
- B) Toplumsal değişimin yavaşlaması
- C) Eğitimde teknolojik imkânlardan yararlanılamaması
- D) Öğretmenlerin uygun yöntem ve teknikleri seçmelerinin güçleşmesi
- E) Yararlanılacak içerik miktarının değişmesi

12. Sedat Öğretmen, fizik eğitimi dersi ve ünitelerini içerik programlama yaklaşımlarını kullanarak hangi sıra ile yapılandırırsa daha doğru olur?

- A) Doğrusal-Piramitsel
- B) Modüler-Doğrusal
- C) Çekirdek- Sorgulama
- D) Konu Ağı- Çekirdek
- E) Sarmal- Doğrusal

13. Eleştirel düşünmenin temelini, bilinenlerin doğruluğunu belirleme, olgular ve düşünceler arasındaki ilişkileri kavrama, beklenmeyen durumlara açık olma ve mantıklı sonuçlara ulaşma oluşturmaktadır.

Buna göre, öğrencilerine eleştirel düşünme becerisi kazandırmayı hedefleyen öğretmenin aşağıdakilerden hangisinden kaçınması gerekir?

- A) Kanıtlara dayanmaktan
- B) Ölçütler geliştirmekten
- C) Belirsizlikleri belli ölçülere kadar hoş görmekten
- D) Fikrinde kararlı olmaktan
- E) Gerçeklerle tahminler arasındaki farkı belirlemekten

14. I. Biyoloji

II. Matematik

III. Fizik

IV. İngilizce

Yeni öğrenilenlerin ön öğrenmeler üzerine inşa

edildiği sarmal programın yukarıdaki derslerden hangisinde kullanılması daha uygundur?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) I, II ve III

15. Bir grup bilim insanı araştırmalar yapmış ve zekaya ilişkin çağdaş yaklaşım ilkeleri önermiştir. Bunlar:

- i. Zekâ doğuştan gelir ve sabittir.
- ii. Zekâ yorumlanabilir.
- iii. Zekâ niteliksel özellik gösterir.
- iv. Gerçek yaşam etkinliğine dayanır.
- v. Zekâ bölümü geliştirilebilir.

Araştırmanın geneli ile çelişen öneri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. Canlılarla ilgili kitapları okumayı seven, oyun oynarken, ders çalışırken yalnız olmayı tercih eden ve açık hava ortamlarında yapılan yürüyüşlerden hoşlanan bireyin çoklu zekâ kuramına göre hangi zekâ alanlarının daha baskın olduğu söylenebilir?

- A) Öze dönük ve doğacı
- B) Doğacı ve mantıksal
- C) Mantıksal ve sözel
- D) Sözel ve öze dönük
- E) Öze dönük ve müziksel

17. Öğretim hizmetinin niteliğini belirlemede önemli bir yeri olan “ipucu, pekiştirme, katılım, dönüt ve düzeltme” hangi öğrenme modelinin temel öğeleridir?

- A) İş birliğine dayalı öğrenme
- B) Anlamlı öğrenme
- C) Tam öğrenme
- D) Buluş yoluyla öğrenme
- E) Beyin temelli öğrenme

18. Ayça Öğretmen, sosyal bilgiler dersinde “ülkemin kaynakları” ünitesini işlemeden önce bir planlama yapar. Bu planlama sürecinde önce ünitenin kazanımlarını inceler. Bu ünitenin ön koşul davranışlarını belirlemek için bilişsel giriş testi hazırlar. Bu testin sonuçlarına göre öğrencilerde eksik olan ön koşul davranışlarla ilgili tamamlama öğretimi planlar. Öğrencilerin tamamının aktif katılımını sağlayacak etkinlikler düzenler ve ünitenin işlenmesi bittikten sonra öğrencilere uygulanacak izleme testi hazırlar. Herhangi bir öğrenme eksikliğine ya da yanlışlığına yönelik ek öğrenme-öğretme etkinliklerinin neler olacağına karar verir. Bu örnekte Ayça Öğretmen’in hangi öğrenme yaklaşımının işlem basamaklarını izlediği söylenebilir?

- A) Programlı öğrenme
- B) Tam öğrenme
- C) Probleme dayalı öğrenme
- D) Kuantum öğrenme
- E) Beyin temelli öğrenme

19. Bilimsel araştırma yoluyla öğrenme -> Eleştirel düşünme
Örnek olay incelemeye dayalı öğretim - >Problem çözme
Yukarıdaki ilişki aşağıdakilerden hangisi arasında vardır?

- A) Sunuş yoluyla öğretim-> Eleştirel Düşünme
- B) Buluş yoluyla öğretim -> İşbirlikli öğrenme
- C) Proje tabanlı öğretim - > Bilimsel yöntem süreç becerileri
- D) İşbirliğine dayalı öğrenme> Tam öğrenme
- E) Probleme dayalı öğrenme-> Yansıtıcı Düşünme

20. Çoklu zekâ kuramının ortaya koyduğu bilgileri dikkate alarak mesleğini sürdüren bir öğretmen, bu kuramın gereği olarak aşağıdakilerden hangisini yapmaya özen göstermelidir?

- A) Dersi sunuş biçimine öğrencilerin alışması için çaba göstermelidir.
- B) Öğrenciler, hazırbulunuşluk düzeylerine göre bir araya getirilerek gruplanmalıdır.
- C) Öğrencilerin kavrayabilmeleri için konuları tekrar tekrar anlatmalıdır.
- D) Farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanmaya çaba göstermelidir.
- E) Öğrenme gerçekleştiğinde pekiştirici verilmelidir.

21. Murat Öğretmen sınıfa girer ve trafik kazasıyla ilgili bir gazete haberi okur. Öğrencilere “Trafik kazalarını nasıl önleyebiliriz? Trafik kazaları devam ederse insanlar gelecekte bundan nasıl etkilenirler?” sorularını sorar. Bu sorulara cevap bulmak amacıyla öğrenci çalışma grupları oluşturur. Her grup kendi hipotezini ortaya koyar ve bu hipotezleri test edecek çözüm yollarını geniş bir zaman diliminde araştırır. Öğrenciler gözlemlerini ve bulgularını sınıf arkadaşlarıyla tartışır ve trafik kazalarının sonuçlarına ve önlenmesine ilişkin yeni fikirlerini raporlaştırırlar ve sunum yaparlar.

Proje tabanlı öğrenmenin kullanıldığı bu derste aşağıdaki işlemlerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kazandırılacak davranışlarla ilgili uyarıcı materyaller sunma
- B) Bilişsel yönü ağır basan karmaşık davranışları öğrenme
- C) Davranışa neden olan uyarıcıları genelleme
- D) Yöntemi belirleme ve verileri kaydetme
- E) Performans değerlendirme ve geri bildirim verme

22. Öğrenmenin temelinde sinir sistemi ve beyin yer aldığı ve öğrenmeyi beyinde meydana gelen kimyasal, elektriksel değişiklikler ve sinir sisteminde yeni sinaptik bağların kurulması ile açıklanmaya

çalışan öğrenme teorisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkili kodlama kuramı
- B) Beyin temelli öğrenme kuramı
- C) Bilgi işleme kuramı
- D) Yapılandırmacı öğrenme kuramı
- E) Anlamli öğrenme kuramı

23. Neşe öğretmen derslerindeki verimi üst düzeye taşımak amacıyla uyguladığı ölçek sonucunda öğrencilerinin mantıksal, sosyal ve doğa zekâlarının baskın olduğunu fark etmiştir. Buna göre Neşe öğretmenin dersinde kullanması gereken yöntem, teknik ya da strateji çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Probleme dayalı- Sunuş yoluyla
- B) Proje tabanlı- Araştırma inceleme yoluyla
- C) İşbirliğine dayalı –Sunuş yoluyla
- D) Deneye dayalı – Buluş yoluyla
- E) Anlamli öğrenme – Tam öğrenme

24. Aşağıdakilerden hangisi “probleme dayalı öğrenme” yaklaşımının temel özelliklerinden biri değildir?

- A) Hem öğrenme ürünü hem de süreç önemlidir.
- B) Öğretmen ve öğrenci birlikte öğrenirler.
- C) Bilgi derinlemesine çalışılarak anlamlandırılır.
- D) Öğrenci, alt düzey düşünme becerilerini kullanır.
- E) Eğitim programı esnek bir biçimde hazırlanır.

25. Öğretmenlerin öğretme-öğrenme süreçlerinde, öğrenci merkezli yaklaşımları tercih etmesi aşağıdakilerden hangisini ön plana çıkarır?

- A) İşbirliğine dayalı ve grupla çalışmayı
- B) Sunuş yoluyla öğrenmeyi
- C) Ezbere dayalı öğrenmeyi
- D) Yazılı kaynaklardan yararlanmayı
- E) Konuların üzerinde yoğunlaşmayı

26. Matematik dersinde buluş yoluyla öğretim stratejisine göre dar açı konusu işlenirken sırasıyla aşağıdaki işlem basamakları izlenir:

- I. Öğretmen dar açı örneklerini gösterir.
- II. Öğrenciler örneklerin özelliklerini bulmaya çalışırlar.
- III. Öğretmen geniş açı örnekleri verir.
- IV. Öğretmen dar açıyla ilgili ek örnekler verir.
- V. Öğrenciler dar açı ile geniş açı örneklerini karşılaştırırlar.
- VI. Öğretmen öğrencilerden örnekler arasındaki ilişkileri bulmalarını ister.
- VII. Öğrenciler kendi örneklerini verirler.

Bu uygulamadaki ders işleme basamaklarında yanlış yapılmıştır.

Hangi basamaklar yer değiştirirse sıralama daha doğru olur?

- A) II ile III B) II ile VI
- C) III ile IV D) III ile VII
- E) VI ile VII

27. Ali mantıksal problemleri çözmekten, grafik şema ve şekillerle çalışmaktan hoşlanmaktadır. Buna göre:

- i. Bilim adamı
- ii. Bulmaca yazarlığı
- iii. Araştırma görevlisi
- iv. Gazete yazarlığı
- v. Mühendislik

Ali yukarıdaki mesleklerden hangisine yönelirse başarısız olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

28. Bir Türkçe öğretmeni sınıfta 5 - 6 kişilik gruplar oluşturmuştur. Gruplara,

- televizyonda Türkçenin kullanılması,
- gazete ve dergilerde Türkçenin kullanılması,
- öykülerde Türkçenin kullanılması ve
- akranlarının Türkçeyi kullanmaları

konularını vermiştir. Öğrencilerden sorunu belirlemelerini, veri toplamalarını, verileri değerlendirmelerini ve rapor yazıp sunmalarını istemiştir. Bu öğretmenin uyguladığı yaklaşım, yöntem yada teknik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çoklu zekâya dayalı öğrenme
- B) Örnek olay incelemesi
- C) Grup tartışması
- D) Proje tabanlı öğrenme
- E) Kaynak kişiden yararlanma

29. Sınıfta öğrenciler arasındaki rekabeti ortadan kaldıran, başarı ve başarısızlığın grupça paylaşıldığı, öğrencilere iletişim becerisi kazandıran öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tam Öğrenme
- B) Programlı Öğretim
- C) Davranışçı Öğretim
- D) Kubaşık (İşbirlikli) Öğrenme
- E) Yapılandırmacı Öğretim

30. Proje tabanlı öğrenme ile probleme dayalı öğrenme arasındaki ortak nokta aşağıdaki şıklardan hangisinde verilmiştir?

- A) Zıt fikirlerin paylaşılmasına olanak tanınması
- B) Teorik ürünler üretmesi
- C) Uygulanmasında sistematik bir süreç izlenmesi
- D) Zaman açısından esnek olması
- E) Öğretmen merkezli olması

31. Nil Öğretmen, öğrencilerini öğrenmeye teşvik eden etkin bir öğrenme-öğretme ortamı sağlamak için çaba gösteren nitelikli bir öğretmendir. Aşağıdaki uygulamalardan hangisinin Nil Öğretmen'e ait olma olasılığı en yüksektir?

- A) Öğrenci çalışmalarından en nitelikli olanları yıl sonunda sergileme
- B) Öğrenci katılımını teşvik etmek için öğrenci yanlış yanıt verse de yanıtını onaylama
- C) Öğrenmeleri pekiştirmek için öğrencilere çok sayıda ve sık sık ödül verme
- D) Öğrencilerin birbirlerine soru sormalarına ve birbirlerini eleştirmelerine fırsat verme
- E) Sadece dönem sonunda değerlendirme yaparak geçme notu verme

32. Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin yapılandırmacı yaklaşımda yapmaması gereken bir öğretmen davranışıdır?

- A) Öğrencileri sürecin bitiminde not vererek değerlendirme
- B) Öğrencilere kaynakları seçmede yardım etme
- C) Öğrencileri öğrenmeye odaklama
- D) Öğrencilerin içerik sunumlarına rehberlik etme
- E) Öğrencilerin sosyal etkileşimine izin verme

33. Aşağıdakilerden hangisi “beyin temelli öğrenmenin temel nitelikleri bakımından yanlıştır?

- A) İnsan beyni paralel işlemcidir ve aynı anda birçok işlevi yerine getirebilmektedir.
- B) Öğrenmede duyguların büyük bir etkisi vardır.
- C) İnsan beyni hem amaçladığı konudaki öğrenmeleri hem de amaçlamadığı konudaki öğrenmeleri yerine getirebilmektedir.
- D) Beynin kendine özgü bir uyarıcıyı alma, analiz etme, eski bilgilerle karşılaştırma ve tepkide bulunma gibi işlevleri vardır.
- E) İnsan beyninin öğrenmede temel işlevlerini yapmasında çevrenin değil kalıtımın etkisi bulunmaktadır.

34. Öğrencilerine eleştirel düşünme becerisi kazandırmaya çalışan bir öğretmen aşağıdaki davranışlardan hangisini yapmamalıdır?

- A) Öğrencilerin bilgi sentezi yapmalarını sağlamaya çalışma
- B) Bir konu hakkındaki fikirlerini dinleme
- C) Problem çözmede kendi fikirlerini benimsetme
- D) Problem gözerken farklı fikirleri tartışma
- E) Bilgileri analiz etme ve değerlendirmelerini sağlama

35. Mahmut öğretmen dersi kapsamında aşağıdaki etkinlikleri gerçekleştirmiştir:

- i. Daha çok düz anlatımı tercih etmiştir
- ii. Sınıfında rekabet ortamı yaratmıştır
- iii. Ödül kullanarak motivasyonu sağlamıştır
- iv. Öğrencilerine proje ödevleri vermiş
- v. Ürün temelli değerlendirme sistemi kullanmıştır

Yukarıdakilerden hangisi yapılandırmacı yaklaşım anlayışına uygun değildir?

- A) II ve III
- B) I, II ve V
- C) I, IV ve V
- D) I, III ve IV
- E) III, IV ve V

36. Sınıfında işbirliğine dayalı öğrenmeyi hedefleyen bir fen ve teknoloji öğretmeni, deney yaparken sınıfını küçük gruplara ayırır ve her gruba deneyi yaparken yararlanacağı farklı kaynaklar verir, öğrencilerin her aşamada paylaşım içinde olmalarını ve ortaya çıkan ürünün ortak bir çalışma olması gerektiğini vurgular.

Öğretmenin, öğrencilere farklı kaynaklar vererek birlikte çalışmalarını istemesinin en temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deney hakkında araştırma yapmalarını sağlamak
- B) Öğrencilerin fen bilimlerine ilişkin olumlu tutum geliştirmelerini sağlamak
- C) Öğrencilerin çalışmalarını tamamlamaları için zaman kazanmalarına yardımcı olmak
- D) Öğrencileri birbirleriyle yarışmaya özendirmek
- E) Öğrenciler arasında olumlu bağımlılık yaratmak

37. Problem çözme becerisini geliştirmede aşağıdakilerden hangisi başlangıç aşaması olarak ele alınmalıdır?

- A) Çözüm önerileri üretilmesi
- B) Çözüm önerilerinden en uygun olanın denenmesi
- C) Probleme ilgili bilgi toplanması
- D) Problemin parçalarının neler olduğunun belirlenmesi
- E) Problemin tanımlanması

38. Sunuş yolu stratejisi ile buluş yolu stratejisi arasındaki en önemli fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buluş yolu stratejisinde hedefler önce belirlenir
- B) Sunuş yolu stratejisinde öğrenci katılımı sağlanır
- C) Sunuş yolu stratejisi öğretmen merkezlidir
- D) Buluş yolu stratejisinde amaç öğrenmeyi sağlamaktır
- E) Sunuş, yolu stratejisi zaman açısından önemlidir

39. Bir öğretmen öğrencilere konu alanının yanı sıra

- bilimsel süreç becerilerini kullanma
- araştırma, keşfetme
- gerçek yaşam durumlarını test etme
- ortaya çıkan ürünleri sunma

becerilerini de kazandırmayı amaçlamaktadır.

Buna göre, öğretmen aşağıdaki yöntem, teknik ya da yaklaşımlardan hangisini kullanırsa amacına en çok hizmet etmiş olur?

- A) Probleme dayalı öğrenme
- B) Benzetim
- C) Proje tabanlı öğrenme
- D) Yaratıcı drama
- E) Örnek olay

40. Hasan ile Hüseyin saklambaç oynarken okula yurt dışından yeni gelmiş, Türkçe konuşmakta güçlük çeken, saklambaç oynamak isteyen fakat çekindiği için bir köşede sessizce oturan Sibel'in onlara baktığını görürler. Hasan utangaç bir yapıda olduğu için, Hüseyin Sibel'in yanına gider ve onu oyuna katılmaya davet eder.

Bu örnekte, çoklu zekâ kuramına göre Hüseyin'in hangi zekâ alanı diğer alanlara göre daha gelişmiştir?

- A) Sözel
- B) Görsel
- C) Sosyal
- D) Bedensel
- E) Öze dönük

41. Eğitim uzmanları sosyal bilimler alanında eğitim yönlendiricileri için bir "probleme dayalı öğrenme (PDÖ) oturum rehberi" hazırlar. İlk aşamada amaçlara uygun hedefleri belirlerler. Daha sonra,

I. Her oturum için ayrı süre planlarlar.

II. Öğrencilerden her oturuma uygun senaryo yazmalarını isterler.

III. Öğrencilere bu süreçte kullanabilecekleri kaynakların listesini verirler.

IV. PDÖ öncesi ve sonrası öğrencilere değerlendirme formları hazırlarlar.

V. Ayrıca eğitim yönlendiricisine de bir değerlendirme formu verirler.

Yukarıda verilen PDÖ sürecinde hangi basamaktaki işlem hatalı yapılmıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

42. Mehmet öğretmen öğrencilere hayvanlarla ilgili öykü çalışması yaptırmış, onlardan sevdikleri hayvanlarla ilgili resim yapmalarını istemiş, sevdikleri hayvanların hangi özelliklerine sahip olmak istediklerini yazdırmış, değişik hayvanların bulunduğu bir tiyatro oyununu canlandırmalarını istemiş ve en son olarak da hayvanlarla ilgili kavram haritası yaptırarak öğrenme-öğretme sürecini bitirmiştir. Buna göre Mehmet öğretmen aşağıdaki zeka alanlarından hangisine yönelik bir etkinlik yaptırmamıştır?

- A) Sözel
- B) Görsel
- C) Ritmik
- D) Doğacı
- E) Sosyal

43. Öğrencilerin, karşılaştıkları toplumsal durumlar için yaratıcı çözüm yollarını nasıl ürettikleri hakkında bilgi edinmek isteyen bir öğretmen, aşağıdaki öğretim-öğrenme yaklaşımlarının hangisini öncelikle tercih etmelidir?

- A) Sunuş yoluyla öğrenme
- B) Probleme dayalı öğrenme
- C) Tam öğrenme
- D) Buluş yoluyla öğrenme
- E) Bireyselleştirilmiş öğretim

44. Mehmet öğretmen yıl içinde probleme dayalı öğrenme, işbirliğine dayalı öğrenme ve proje tabanlı öğrenme yöntemlerini kullanmıştır. Buna göre Mehmet öğretmen için aşağıdakilerden hangisini söylemek daha doğru olur?

- A) Yüz-yüze etkileşimi arttırmak istemiştir.
- B) Tam öğrenme modelini benimsemiştir.
- C) Grup çalışmalarına önem vermektedir.
- D) Öğrencilerinde üst-düzye düşünme becerilerini geliştirmeyi hedeflemiştir
- E) Bilimsel yöntem süreç becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

45. Okullarda belirli gün ve haftaların kutlama etkinliklerinin düzenlenmesinde ve uygulanmasında; aşağıdaki program tasarımı- strateji çiftlerinden hangisinin kullanılması en uygun olur?

- A)Piramitsel- Sunuş
- B)Doğrusal-Buluş
- C)Modüler-Sunuş
- D)Konu ağı – Gezi gözlem
- E) Sarmal – Araştırma inceleme

46. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerisini geliştirmeyi amaçlayan bir öğretmen öğrencilerinin öğrendiği iki konu ya da kavram arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemelerini istemiştir.

Buna göre;

I. Okudukları dergilerde toplumsal sorunlara yönelik makaleleri yorumlama.

II. Günlük yaşamda karşılaştıkları bir olayı kendi cümleleri ile açıklama.

III. Bir konuda verilen özelliklerin çetelesini tutma.

IV. Öğrendikleri teorik bilgilerin uygulamasında karşılaşılan olumsuzlukları sorgulama.

Adem öğretmen amacına ulaşmak için aşağıdaki hangi alternatifleri kullanabilir?

- A) I ve II
- B) I, II ve IV
- C) I, IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

47. Ernst von Glaserfeld'e göre eğitimin temel amacı, bireylerin düşünmeyi öğrenmeleridir. Her bireyin farklı yaşantısı olduğundan herkesin bilgiye ulaşma yolu aynı değildir. Bireylerin ön bilgileriyle yeni bilgileri ilişkilendirerek bilgiyi anlamlandırırılar.

Buna göre, Ernst von Glaserfeld'in hangi öğrenme yaklaşımının temel kuramcısı olduğu söylenebilir?

- A) Bağlaşımıcılık
- B) Sosyal bilişsel kuram
- C) Yapılandırmacılık
- D) Tam öğrenme
- E) Kavram öğrenme

48. Aşağıdaki sınıf düzenlerinden hangisinde öğrenciler arasında işbirliğinin daha fazla olması beklenir?

- A)Yarım daire düzeni
- B)Küme düzeni
- C)Tam daire düzeni
- D)Sıralı düzen
- E)Karma düzen

49. Bir ilköğretim programı yeniden yazılır ve program uygulanmadan önce bu programın denenmesine karar verilir. Programın etkili bir şekilde uygulanabilmesi için planlama yapıldıktan sonra deneme yapılacak okullar ile sınıfların belirlenmesine sıra gelir. Aşağıdakilerden hangisi deneme okullarını ve sınıfları seçerken dikkate alınması gereken ölçütlerden biri değildir?

- A) Ülkenin coğrafi bölgelerini temsil etmesi
- B) Uygulama için gerekli alt yapıya sahip olması
- C) Hizmet içi eğitim için gönüllü okul yöneticisi ve öğretmenler olması
- D) Uygulamadaki öğrencilerin yaş, cinsiyet, ilgi gibi farklı özelliklere sahip olması
- E) Köy, kent gibi farklı yerleşim yerlerini temsil etmesi

50. Aşağıdakilerden hangisi anlamlandırma stratejilerinden birisi değildir?

- A) Benzetim
- B) Not alma
- C) Özetleme
- D) Ana hatlar oluşturma
- E) Altını çizme

Ek-4 Başarı testi pilot uygulama madde analizi sonuçları

N=176	Güçlük	Ayırt edicilik		Güçlük	Ayırt edicilik
Soru No	P	r	Soru No	p	r
1	0,354166667	0,208333333	26	0,364583333	0,3125
2	0,625	0,333333333	27	0,75	0,333333333
3	0,479166667	0,25	28	0,5	0,458333333
4	0,708333333	0,375	29	0,791666667	0,25
5	0,104166667	0	30	0,625	0,583333333
6	0,3125	0,208333333	31	0,677083333	0,479166667
7	0,677083333	0,3125	32	0,697916667	0,270833333
8	0,104166667	0	33	0,40625	0,270833333
9	0,833333333	0,333333333	34	0,791666667	0,375
10	0,583333333	0,208333333	35	0,572916667	0,645833333
11	0,697916667	0,270833333	36	0,625	0,208333333
12	0,208333333	0	37	0,791666667	0,25
13	0,572916667	0,270833333	38	0,21875	0,0625
14	0,302083333	0,270833333	39	0,5625	0,333333333
15	0,802083333	0,229166667	40	0,604166667	0,625
16	0,729166667	0,333333333	41	0,229166667	0,208333333
17	0,572916667	0,4375	42	0,395833333	0,208333333
18	0,385416667	0,354166667	43	0,572916667	0,354166667
19	0,583333333	0,208333333	44	0,40625	0,229166667
20	0,6875	0,333333333	45	0,322916667	0,479166667
21	0,416666667	0,291666667	46	0,354166667	0,375
22	0,59375	0,354166667	47	0,375	0,125
23	0,5	0,291666667	48	0,395833333	0,208333333
24	0,395833333	0,375	49	0,208333333	0,208333333
25	0,708333333	0,416666667	50	0,395833333	0,291666667

Ek-5 Başarı testi son test madde analizi sonuçları

N=102					
	Güçlük	Ayırt edicilik		Güçlük	Ayırt edicilik
Soru No	p	r	Soru No	p	r
1	0,425925926	0,259259259	26	0,574074074	0,333333333
2	0,574074074	0,407407407	27	0,851851852	0,296296296
3	0,537037037	0,407407407	28	0,592592593	0,444444444
4	0,851851852	0,222222222	29	0,888888889	0,222222222
5	0,314814815	0,259259259	30	0,666666667	0,296296296
6	0,388888889	0,259259259	31	0,62962963	0,222222222
7	0,759259259	0,407407407	32	0,611111111	0,407407407
8	0,648148148	0,259259259	33	0,611111111	0,259259259
9	0,833333333	0,333333333	34	0,888888889	0,222222222
10	0,537037037	0,333333333	35	0,62962963	0,222222222
11	0,814814815	0,296296296	36	0,796296296	0,333333333
12	0,296296296	0,222222222	37	0,777777778	0,444444444
13	0,759259259	0,481481481	38	0,759259259	0,407407407
14	0,277777778	0,407407407	39	0,574074074	0,703703704
15	0,851851852	0,296296296	40	0,888888889	0,222222222
16	0,87037037	0,259259259	41	0,351851852	0,481481481
17	0,777777778	0,296296296	42	0,388888889	0,333333333
18	0,592592593	0,592592593	43	0,740740741	0,37037037
19	0,518518519	0,296296296	44	0,444444444	0,222222222
20	0,851851852	0,296296296	45	0,314814815	0,259259259
21	0,5	0,481481481	46	0,62962963	0,222222222
22	0,759259259	0,407407407	47	0,462962963	0,481481481
23	0,611111111	0,555555556	48	0,62962963	0,222222222
24	0,648148148	0,555555556	49	0,37037037	0,296296296
25	0,851851852	0,222222222	50	0,462962963	0,333333333

Ek-6 Başarı testi cevap anahtarı

Soru	-	Cevap
1	-	A
2	-	E
3	-	E
4	-	C
5	-	B
6	-	A
7	-	B
8	-	A
9	-	A
10	-	D
11	-	A
12	-	B
13	-	D
14	-	D
15	-	A
16	-	A
17	-	C
18	-	B
19	-	C
20	-	D
21	-	E
22	-	B
23	-	B
24	-	D
25	-	A
26	-	C
27	-	D
28	-	D
29	-	D
30	-	C
31	-	D
32	-	A
33	-	E
34	-	C
35	-	B
36	-	E
37	-	E
38	-	C
39	-	C
40	-	C
41	-	B
42	-	C
43	-	B
44	-	D
45	-	E
46	-	B
47	-	C
48	-	B
49	-	C
50	-	E

Ek-7 Başarı testine ait belirtke tablosu

BELİRTKE TABLOSU								
Konu alanı		Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme	Toplam
		Öğretimin planlanması	Öğretimin planlanması ve gerekliliği	1	1	1		
İyi bir eğitim programının özellikleri.						1	1	
Program desenleri								
Eğitim programlarının temelleri						2	1	
Program geliştirme süreci				1			1	
Öğrenme öğretme stratejileri	Öğretim stratejileri	1	1	3	1	1		
	Öğrenme stratejileri	1	1			1		
Öğretimde yeni yöntem ve yaklaşımlar	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı	1					2	
	Çoklu zeka yaklaşımı			2	2		2	
	Proje tabanlı öğrenme		1		4			
	Probleme dayalı öğrenme yaklaşımı	2		2		2		
	Beyin temelli öğrenme	1	1					
	İşbirliğine dayalı öğrenme	1	2		1			
	Eleştirel düşünme		1	1		1	1	
		8	8	10	8	8	8	50

Ek-8 Ders planları

I. HAFTA DERS PLANI

BÖLÜM I

Okulun Adı	Uşak Üniversitesi	
Dersin Adı	Öğretim İlke ve Yöntemleri	
Sınıf	Sosyal Bilgiler Eğitimi 2	
Ünitenin Adı/No	Öğretimin Planlanması	
Konu		
Önerilen Süre	50+50+50 DAKİKA	Tarih: 01.04.2012

BÖLÜM II

Öğrenci Kazanımları/Hedef Davranışlar	Eğitim, öğretim, ders ve bireyselleştirilmiş eğitim programlarını tanıtır. Bu programların yapılış amaç, aşama ve süreçlerini kavrar. Eğitim programının yapısal boyutlarının her birini analiz eder. Program geliştirme sürecini tanımlar Program geliştirme sürecini analiz eder. Eğitimde program geliştirme modellerine örnekler verir. Bir derse uygun program geliştirme model ve desenini seçerek program oluşturur.		
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış örüntüsü	Öğretimin planlanması, Öğretimin planlanmasının gerekliliği, İyi bir eğitim programının özellikleri, Program desenleri, Program geliştirme modelleri, Program geliştirme süreci, Eğitim programlarının temelleri		
Öğretme Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Soru-cevap, Düz Anlatım, Tartışma, Beyin fırtınası		
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, projeksiyon, bilgisayar, internet,		
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	Dikkat Çekme	Dersin girişinde öğretmen öğrencilere o gün hangi konuyu işlemek istediklerini sorar. Öğrenciler görüşlerini söyledikten sonra öğretmen istenilen konularla ilgili herhangi bir bilgisi olmadığını ve kaynaklarını ise yanında getirmediklerini söyler bu derste rastgele konuşmalar yapacaklarından bahsederek derse giriş yapılır.	
	Güdüleme	Öğrencilere derse girişte olduğu gibi eğitim durumları planlanmazsa neler olabileceğinden bahsedilir.	
	Derse Geçiş	Öğretmen bu aşamada eğitim, öğretim, eğitim programı ve öğretim programı gibi dersle ilgili belli başlı kavramlardan bahseder, anlaşılmayan bir şey olduğunda sormalarını ister.	
	Geliştirme	Bilgisayar ve projeksiyon kullanılarak sunuş yoluyla öğretimin planlanması aşamalarından ve eğitim programlarından bahsedilir. İyi bir öğretim programının özellikleri beyin fırtınası yöntemiyle ortaya çıkartılır. Eğitim programının temellerinden, program geliştirme süreci ve modellerinden bahsedilerek soru-cevap yöntemiyle öğrenci katılımı sağlanır bu esnada dönüt ve düzeltme sağlanır.	
	Sonuç	Genel bir özet yapılır. Öğretimin planlanmasının gerekliliğinden ve iyi bir öğretim programının özelliklerinden bahsedilerek, planlama iyi yapılmazsa olabileceklerden bahsedilir. Gelecek dersle ilgili konular belirtilerek ön hazırlık yapmaları istenir.	
	Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev,deney)	Öğrencilerden konu ile ilgili M.E.B. müfredatı ve öğretim programlarını incelemeleri istenir. İlköğretim sosyal bilgiler müfredatının ayrıntılı inceleme raporu ödev olarak verilir.	
	Grupla öğrenme etkinlikleri	Sınıfa eğitim programının gerekli olup olmadığı tartışma konusu verildikten sonra sınıf ikiye bölünür ve münazara uygulanır.	

ÖZET	Eğitim programı: “Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim, ders dışı kol faaliyetleri, özel günlerin kutlanması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb. hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeveye içine girer.”
	Öğretim programı: Belli bir öğretim basamağındaki çeşitli sınıf ve derslerde okutulacak konuları, bunların amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını ve öğretim metotlarını, tekniklerini gösteren kılavuzdur. Genellikle ilköğretim, ortaokul ve lise programlarını öğretim programı karşılığı anlayabiliriz.
	Müfredat programı: Daha çok eski program anlayışını yansıtan bu terim, tek tek bir takım konulardan oluşan bir program anlamına gelir.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme	
Dersin Diğer Derslerle ilişkisi:	Eğitim psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme, Öğretmenlik Mesleğine Giriş

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına ilişkin Açıklamalar	--
--	----

II. HAFTA DERS PLANI

BÖLÜM I

Okulun Adı	Uşak Üniversitesi	
Dersin Adı	Öğretim İlke ve Yöntemleri	
Sınıf	Sosyal Bilgiler Eğitimi 2	
Ünitenin Adı/No	Öğrenme Öğretme Stratejileri	
Konu		
Önerilen Süre	50+50+50 DAKİKA	Tarih: 08.04.2012

BÖLÜM II

Öğrenci Kazanımları/Hedef Davranışlar	Öğretim stratejilerinin önemini ve uygulamanın gerekliliğini kavrar. Öğrenme stratejilerini ve kullanış amaçlarını kavrar. Öğrenme ve öğretme stratejilerini durumlara ve derslere uygun kullanır. Öğrenme ve öğretim stratejilerinin öğretim doğrularını ifade eder.	
Ünite Kavramları ve Semboller/Davranış örüntüsü	Öğretimde strateji, Öğretim stratejileri, Sunuş yoluyla öğretim, Buluş yoluyla öğretim, Araştırma inceleme yoluyla öğretim, Tam öğrenme modeli, Öğrenme stratejileri, Tekrar stratejisi, Anlamlandırma stratejisi, Örgütlenme stratejisi	
Öğretim Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Tartışma, soru cevap, anlatım, beyin fırtınası, problem çözme	
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, projeksiyon, bilgisayar, internet,	
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	Dikkat Çekme	Öğretmen derse girişte öğrencilere rahatsız olduğunu sesinin kısık olduğunu ve olabildiğince az konuşması gerektiğini söyler ve öğrencilerinden dersin başarıyla işlenebilmesi için önerileri sorulur.
	Güdüleme	Önceki soruya alınan cevapları tahtaya yazarak alınan cevaplar arasında öğretim stratejilerine göre gruplanarak. Öğretimde stratejinin yeri ve öneminden bahsedilir.
	Derse Geçiş	Öğretmen bu aşamada öğrenme, öğretme, strateji gibi dersle ilgili belli başlı kavramlardan bahseder, anlaşılmayan bir şey olduğunda sormalarını ister.
	Geliştirme	Öğretmen bilgisayar ve projeksiyon kullanarak öğretme ve öğrenme stratejilerinden bahseder. Sunuş yoluyla anlatımı sunuş yoluyla öğretim kullanarak, buluş yoluyla anlatımı ise buluş yoluyla öğretim kullanarak anlatmaya çalışır. Öğrenme stratejilerinin anlatımında ise öğrenme ile ilgili kavramlar beyin fırtınası yapılarak ortaya çıkarıldıktan sonra soru-cevap yöntemiyle kişisel olarak nasıl daha iyi öğrenildiği belirtilerek buradan hareketle öğrenme stratejileri anlatılır

	Sonuç	Öğretmen Öğretimde stratejinin öneminden bahseder ve öğretim stratejilerini tekrar özetler. Gelecek dersle ilgili öğrencilerden istenenler belirtilir	
	Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev,deney)	Sosyal bilgiler eğitiminde müfredata göre bir konu seçilmesi ve bu konuya uygun öğretim stratejilerinin belirlenerek uygulanmasına yönelik ödev verilir.	
	Grupla öğrenme etkinlikleri	Hangi öğretim stratejisinin daha etkin olduğu öğrencilere sorulur ve tartışma yaptırılır.	
ÖZET	Strateji Genel olarak; bir şeyi elde etmek için izlenen yol ya da amaca ulaşmak için geliştirilen bir planın uygulanmasıdır. Eğitim açısından strateji; dersin hedeflerine ulaşmasını sağlayan; yöntem, teknik ve araç-gereçlerin belirlenmesine yön veren yaklaşımdır. Öğretim stratejileri 1.Sunuş yoluyla, 2. Buluş yoluyla 3. Araştırma-inceleme yoluyla ve tam öğrenme modeli Öğrenme stratejisi, bireyin kendi kendine öğrenmesini kolaylaştıran tekniklerin her biridir. Bunlar 1. Dikkat Stratejileri, 2.Tekrar Stratejileri, 3. Anlamlandırmayı Artıran Stratejiler, 4. Yürütücü Biliş Stratejileri, 5. Duyuşsal Stratejiler		

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme	
Dersin Diğer Derslerle ilişkisi:	Eğitim psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme, Öğretmenlik Mesleğine Giriş

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına ilişkin Açıklamalar	--
--	----

III. HAFTA DERS PLANI

BÖLÜM I

Okulun Adı	Uşak Üniversitesi	
Dersin Adı	Öğretim İske ve Yöntemleri	
Sınıf	Sosyal Bilgiler Eğitimi 2	
Ünitenin Adı/No	Öğretimde Yeni Yöntem ve Yaklaşımlar	
Konu		
Önerilen Süre	50+50+50 DAKİKA	Tarih: 15.04.2012

BÖLÜM II

Öğrenci Kazanımları/Hedef Davranışlar	Öğretimde kullanılan yeni yaklaşımları tanıyarak Yeni programın felsefesi ile yaklaşımlar arasında ilişki kurar Yeni yaklaşımların öğretim açısından doğrularını ifade eder. Çoklu zeka türlerini bilir ve kendi zekâ alanına uygun meslek seçimini yapar. Proje tabanlı öğrenmenin temel öğelerini bilir ve kendi konu alanına uygun şekilde uygular.	
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış örüntüsü	Eğitimde yeni yönelimler, Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, Çoklu zeka yaklaşımı, Proje tabanlı öğrenme	
Öğretme Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, Soru cevap, proje tabanlı öğrenme	
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, projeksiyon, bilgisayar, internet,	
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	Dikkat Çekme	Öğretmen derse girişte Pavlov'un köpeklerinden bahsederek hakkında bilgileri olup olmadığını sorar. Ardından davranışçı yaklaşımın etki tepki mekanizmasından bahseder.
	Güdüleme	Eğer hala davranışçı yaklaşıma göre ders işlenseydi nelerin olabileceğine dair sorular sorar.
	Derse Geçiş	Öğretmen bu aşamada davranış, bilgi, yapılandırma, zeka, gibi dersle ilgili belli başlı kavramlardan bahseder, anlaşılmayan bir şey olduğunda sormalarını ister.

Geliştirme	Öğretmen düz anlatım yoluyla davranışçı öğrenme kuramlarından bahseder daha sonra bilgisayar ve projeksiyon yardımıyla koşullanma türlerine örnek animasyonlar göstererek, bilişsel öğrenme kuramlarından ve son olarak da yapılandırmacı öğrenmeden bahseder. Daha sonra temellerinden birisi olan çoklu zekadan bahsederek öğrencilere soru-cevap yöntemi ile baskın zeka alanları buldurulur. Proje tabanlı öğrenmeden, avantaj ve aşamalarından bahsedilir.	
	Sonuç	Yapılandırmacı yaklaşımın dayanak ve yararlarından tekrar bahsedilerek çok zeka ile ilişkisi kısaca özetlenir. Yeni yönelimlerin avantajlarından bahsedilerek gelecek dersle ilgili öğrenciden istenenler belirtilir
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev,deney)	Davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımlarının karşılaştırılması istenir	
Grupla öğrenme etkinlikleri	Sosyal bilgiler eğitimi müfredatından bir konu seçilerek bu konunun öğretilmesine uygun materyal projesi geliştirilmesi istenir. Yeni yaklaşımların eğitsel doğurguları üzerine 6 şapkalı düşünme etkinliği yapılır.	
ÖZET	Eğitim ortamları ve öğretme-öğrenme etkinliklerinin yapısı geçtiğimiz yüzyıldan bu yana hayli değişmiştir. Eğitim bilimine yön veren akımlar önce davranışçılık sonra bilişçilik ve son olarak da yapılandırmacılık olmuştur. Günümüzde bireysel farklılıkların öğrenme üzerindeki etkisi anlaşılmalı ve zekânın birden fazla boyuttan oluştuğu göz önüne alınmıştır. Çoklu zeka öğrenme şeklimizden meslek seçimize kadar pek çok durumu etkilemektedir. Yapılandırmacılığın getirdiği yeniliklerden birisi de yaparak yaşayarak öğrenmedir. Bu bağlamda bilimsel süreç becerilerini ve aktif öğrenmeyi işin içine katan proje tabanlı öğrenme önemini korumaktadır.	

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme	
Dersin Diğer Derslerle ilişkisi:	Eğitim psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme, Öğretmenlik Mesleğine Giriş

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar	--
--	----

IV. HAFTA DERS PLANI

BÖLÜM I

Okulun Adı	Uşak Üniversitesi	
Dersin Adı	Öğretim İlke ve Yöntemleri	
Sınıf	Sosyal Bilgiler Eğitimi 2	
Ünitenin Adı/No	Öğretimde Yeni Yöntem ve Yaklaşımlar	
Konu		
Önerilen Süre	50+50+50 DAKİKA	Tarih: 22.04.2012

BÖLÜM II

Öğrenci Kazanımları/Hedef Davranışlar	Problem çözme metodunu ve probleme dayalı öğrenmeyi tanır. Probleme dayalı öğrenmeyi kendi konu alanına uygular. Beyin temelli öğrenmeyi tanır ve kavrar. İşbirliğine dayalı öğrenmeyi tanır ve farklı durumlarda kullanır. Eleştirel düşünme becerisini tanır ve önemini kavrar.	
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış örüntüsü	Probleme dayalı öğrenme yaklaşımı, Probleme dayalı öğrenmede öğrenci ve öğretmenin rolü, Proje ve probleme dayalı öğrenmenin benzerlik ve farklılıkları, Probleme dayalı öğrenmenin uygulanması, Beyin temelli öğrenme, İşbirliğine dayalı öğrenme, Eleştirel düşünme	
Öğretme Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Soru cevap, Anlatım, Beyin fırtınası, Probleme dayalı öğretim	
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, projeksiyon, bilgisayar, internet,	

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	Dikkat Çekme	Derse girişte öğretmen eğitim konu alanından öğrencilerin bilgi sahibi olmadığı bir problem durumu vererek öğrencilerden çözüm önerileri ister.
	Güdüleme	Öğretmen öğrencilere ders sonunda bu problemi çözdürebileceğini belirtir.
	Derse Geçiş	Öğretmen günlük hayatta problem çözme durumlarıyla sıklıkla karşılaşılmasından ve problem çözmenin öneminden bahseder.
	Geliştirme	Bu aşamada öğretmen problem çözme aşamalarından bahseder. Öğretimde problem çözme metodunun kullanım alanlarından bahsederek bu soru cevap yöntemiyle bu metodun kullanılmasında öğrenci ve öğretmen rollerini ortaya çıkarır ve bu esnada öğrenci katılımını sağlar. Öğretmen öğrenme işlemi sırasında beyinde gerçekleşen olayları anlatan bir kısa filmi bilgisayar ve projeksiyon yardımıyla öğrencilere izletir. Buradan hareketle beyin temelli öğrenmeyi öğrencilerle birlikte tanımlar. İş birliğine dayalı öğrenmeden bahsederek beyin fırtınası yoluyla avantaj ve sınırlılıkları anlatılır. Son olarak eleştirel düşünme ve öneminden bahsedilir.
	Sonuç	Problem çözme becerisinin önemi ve eğitimde kullanımı özetlenir. İşbirlikli öğrenmeden kısaca bahsedilerek eleştirel düşünmenin önemi tekrar vurgulanır. Gelecek dersle ilgili öğrenciden istenenler belirtilir.
	Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev,deney)	Sosyal bilgiler eğitimi konu alanında İşbirlikli öğrenme baz alınarak bir ders planı hazırlanması.
	Grupla öğrenme etkinlikleri	Verilen problem durumunun çözümü için probleme dayalı öğretim grupları oluşturulur.
ÖZET	Günlük hayatta sürekli problem çözme durumları ile karşı karşıya kalırız ve en etkili öğrenmelerimiz de bu durumlarda gerçekleşir. Eğitim ortamında müfredatla ilişkili problemler ise üst düzey öğrenmeler sağlar. Probleme dayalı öğrenme proje tabanlı öğrenme ile pek çok noktada kesişir. Öğrenme bir anlamda biyokimyasal bir reaksiyondur ve beyin temelli öğrenme bu reaksiyonla ilgilenir. Öğrendiklerimizin çok büyük bir kısmını sosyal çevre içerisinde öğreniriz ve anlamda öğrenme için takımlar ve sosyal etkileşim in kullanımı işbirlikli öğrenmeye işaret eder. Doğru bilginin öğrenilmesi için ise eleştirel düşünme becerileri işe koşulur.	

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme	
Dersin Diğer Derslerle ilişkisi:	Eğitim psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme, Öğretmenlik Mesleğine Giriş

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına ilişkin Açıklamalar	--
--	----

Ek-9 Özgeçmiş

Adı Soyadı : Murat EKİCİ

Doğum Yeri: Kırşehir

Doğum Tarihi: 01.08.1983

Yabancı Dili : İngilizce

İletişim Bilgileri :

Telefon: 0276 221 21 48

e-posta: murat.ekici@usak.edu.tr

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lisans : Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği -2007

Yüksek Lisans : Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi -2012

Çalışma Durumu: Araştırma Görevlisi , Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi A. B.D , Şubat 2009 – Devam Ediyor.